Vol. IX
Book 2

12th April, 1984
Thursday
23 Chaitra. 1906, S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	CONTENTS	Pages
1.	Oral Answers to Questions.	... 158
2.	Short Notice Questions and Answer	... 186
3.	Written Answers to Questions	... 190
4.	Business of the House	... 201
5.	Matters Under Rule 329	
	Re : Lathicharge on the students of Gandhi Medical College	... 205
	Re : Social Boycott of Harijans in Haripalem Village Near Anakapalli by Caste Hindus	... 217
6.	Calling Attention Matters	
	Re : Decoity at Owk Village in Banganpalli Taluk, Kurnool District	... 224
	Re : Mysterious Death of Ravikumar, A student of B.Tech. I.IT.. Kanpur	... 226
7.	Papers Laid on the Table	... 230

(Contd on 3rd Cover.)

Printed by The Director of Printing, Government of Andhra Pradesh, Hyderabad at Sri Ganesh Printing Works, Nellore on behalf of M/s The Nellore Printer's Association, Nellore.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	... Sri T. Satyanarayana
Deputy Speaker :	... Sri A. Bheem Reddy
Panel of Chairmen :	... 1. Sri D. Narayana Swamy 2. Sri E. Vasudeva Rao 3. Sri M. M. J. Thomas Chowdary 4. Kumari K. Prasuna 5. Sri Mandali Venkatakrishna Rao 6. Sri P. Ramachandra Reddy
Secretary :	... Sri E. Sadasiva Reddy
Deputy Secretaries :	... Sri C. Venkatesan Sri N. Pattabhirama Rao
Assistant Secretaries :	... 1. Sri P. Satyanarayana Sastry 2. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma 3. Sri K.V.N. Appa Rao 4. Sri V.V. Subrahmanyam 5. Sri V.V. Bhaskara Rao 6. Sri S. Surya Narayana Murthy
Chief Reporter	... Smt. M.V.S. Jayalakshmi.

CONTENTS – (Contd) Pages

8. Annual Financial Statement (Budget) for 1984-85
Demands for Grants
Governor and Council of Ministers
Elections
General Administrative Services
Other General Economic Services
Tourism, State Legislature
Information and Publicity ... 232

9. Annual Financial Statement (Budget) for 1984-85
Demands for Grants
Cooperation, Agriculture, Animal Husbandry,
Dairy Development, Fisheries, Forests,
Civil Supplies Administration. ... 239

10. Announcement
Re : Fixation of date for Withdrawal of
Nominations for Financial Committees ... 281

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Thirty Sixth Day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 12th April, 1984

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

Oral Answers to Questions.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— గౌరవ సభ్యులకు ఒక మనవి. ప్రశ్నోత్తరాల సమయం 9-30 గంటలకే ముగిస్తాము. మనము డిమాండ్సులో చాలా వెనుకబడి వున్నాము. కాబట్టి పార్టీకి ఒక్కరు చొప్పున మాట్లాడండి. లేకపోతే డిమాండ్లు కావు. నిన్న సమయం యివ్వలేదని మిత్రులు మైకు విరుగకొట్టారు. ఇకమీద ఎవరు అయినా మైకులు విరుగకొడితే దానిని నేను సీరియస్‌గా తీసుకుంటాను. ప్రతిపక్షంవారు మైకులు పగలగొడుతున్నారని, యివతలపక్షంవారుకూడా మైకులు విరుగకొడుతున్నారు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఏదైనా స్పీకరుగారు డిస్క్రిషన్ ఉపయోగించి సభ్యులకు అవకాశం యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 329 క్రిందనే 3గంటలు తీసుకుంటున్నారు. నా డిస్క్రిషన్ తీసుకొని చేస్తేనే అందరూ మాట్లాడతామంటున్నారు. కాబట్టి నేను రూల్సు ప్రకారం పోయి 9-30 గంటలకే క్వశ్చన్ అవర్ ముగిస్తాను.

Collection of Amount from Harijans from out of Compensation Paid by the Management of N. T. P. C.

*2614 (F) - Q. :— Sarvasri M. Narasaiah, (Myadaram). K. Raji Reddy (Huzurabad), V. Mohan Reddy (Sizella), and G. Madhava Reddy (Choppadandi). Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(a) Whether it is a fact that Sri Sambireddy, an advocate has collected from the poor people 20% of the compensation paid by the management of N. T. P. C. for the lands acquired by them ;

(b) how many crores were collected so;

(c) the reasons for the collection of amount from Harijans ;

(d) whether any enquiry was conducted against him ;

(e) if not, the reasons therefor ; and

(f) when it will be c nducted?

అధికశాఖమంత్రి శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— (ఏ, బి, సి) హరిజనులు, హరిజనేతరులు కొంతమందికి చెందిన భూములను నేషనల్ థర్మల్ పవర్ కార్పొరేషను సేకరించింది. ఆ భూములు కోల్పోయినవారిలో శ్రీ సాంబిరెడ్డి అనే న్యాయవాదికూడా ఉన్నాడు. ఆ భూములకు నష్టపరిహారం చెల్లించే నిమిత్తం భూ అధికారి సమక్షంలో తమ కేసులను వాదించటానికిగాను వారు ఆ న్యాయవాదిని నియమించుకున్నారు. వారు న్యాయవాది రుసుము క్రింద అతనికి ఎంత మొత్తం చెల్లించారో తెలియదు.

డి) లేదండి.

ఇ) భూములు కోల్పోయిన వారినుండి మౌఖికంగాగాని, వ్రాతపూర్వకంగాగాని ఏ విధమైన ఫిర్యాదు అందలేదు.

ఎఫ్) పై (ఇ) ఖండంలో యిచ్చిన సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎం. నర్సయ్య :— హరిజనులు, హరిజనేతరులు దగ్గరకువెళ్ళి వారి భూములు పోతున్నపుడు వాటికి కాంపెన్సేషన్ యిప్పించేందుకు భూములు పోయిన వారిలో ఒకరైన ఒక న్యాయవాది సహాయం చేసినట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాని హరిజనుల కేసులు చూడడానికి ఫ్రీ లీగల్ ఎయిడ్ వున్నపుడు యీ న్యాయవాది ఎందుకు? ఆ న్యాయవాది ఎన్. టి. పి. సి. వారినుంచి కాంపెన్సేషన్ రాబట్టడానికి ఎందుకు పనిచేయాలి? ఎన్. టి. పి. సి. వారు సేకరించిన స్థలానికి న్యాయసమ్మతంగా కలక్టరుగారే కాంపెన్సేషన్ యిప్పిస్తారు. ఈ న్యాయవాది అమాయకులైన హరిజనులను మోసముచేసి కొంత డబ్బు వసూలు చేశారు. కాని ఆ హరిజనులు అతనిని న్యాయవాదిగా అప్పాయింటు చేసుకోలేదు. నేను యిది కేవలం కల్పితంగా చెప్పడం లేదు. నేను హెడ్ కాషియర్‌గా పనిచేస్తున్నపుడు బ్యాంకులలో ఆ డబ్బు ఆ న్యాయవాది హరిజనులచేత తన పేర కట్టించుకున్నాడు. ఇవన్నీ మంత్రిగారు విచారణ జరిపిస్తారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— ఈ ప్రశ్న వేసిన తరువాత కలక్టరుగారి రిపోర్టు తెప్పించడం జరిగింది. సాంబిరెడ్డి అనే న్యాయవాది లాండుకూడా యీ ఎన్.

టి. పి. వారు తీసుకున్న భూముంలో వుంది. కాబట్టి యీ న్యాయవాదికూడా ఒక పార్టీగా ఉన్నాడు. ఈయన న్యాయవాది కనుక మిగతావారి విషయంకూడా చూస్తానన్న పుడు వారు యీ న్యాయవాదికి బ్రీఫ్ యిచ్చారు. దానికి యీ ప్రభుత్వం ఇంటర్‌ఫియర్ అయి చేసినది ఏమి లేదు. లీగల్ ఎయిడ్ హరిజనులకు యివ్వాలికదా అని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. ఏమైనా లీగల్ ఎయిడ్‌కొరకు అప్లికేషన్స్ హరిజనులు పెట్టుకుంటే కలక్టరుగారు సానుభూతితో వాటిని పరిశీలిస్తారు.

శ్రీ జి. మాధవరెడ్డి :— ఈ హవుస్ సైట్స్‌ను, భూములను గవర్నమెంటు తీసుకున్నపుడు చాలామంది తెలియనివారు, బీదవారు ఉంటారు కాబట్టి వారి సంక్షేమం దృష్ట్యా కాంపెన్‌సేషన్ యిచ్చే పద్ధతిని ప్రభుత్వం మార్చుకోవాలి. మొదలే స్థానికంగా ఆ భూమి విలువ ఎంత వుందో లెక్కలోకి తీసుకొని కాంపెన్‌సేషన్ నిర్ణయించకపోతే యీ బీదవారు కోర్టులకు పోవలసి వస్తున్నది. వ్యక్తులకు కోర్టుకు పోయేందుకు డబ్బు ఉండదు. కాబట్టి మొదలే రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఎన్. టి. పి. సి. ద్వారా సమంజసమైన రేట్లు యీ హరిజనులకు యిప్పిస్తే వారు యీ న్యాయవాదికి డబ్బుయిచ్చే అవకాశం వుండేది కాదు. కాబట్టి యికముందైనా కాంపెన్‌సేషన్ సరైన రేటుతో యివ్వడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— ఇవి హవుస్ సైట్స్ కావు. ఇవి పొలాలు. 5418 ఎకరాలు పట్టా లాండు ఎన్. టి. పి. సి. వారు తీసుకున్నప్పుడు వారికి కాంపెన్‌సేషన్ పే చేశారు. ప్రొసీడింగ్సుకూడా అయిపోయి డబ్బు పే చేయడం జరిగింది. కొద్దిమాత్రమే పెండింగులో ఉన్నాయి. ఈ న్యాయవాదికూడా యీ భూములు సేకరించిన వారిలో ఒకరు కాబట్టి ఆ లావాదేవీలు చూడడానికి ఆ హరిజనులు, ఇతరులు యీ న్యాయవాదిని ఉపయోగించుకొని ఉంటారు. ఆయన ప్లీడర్‌గా 10 శాతంకాని, 5 శాతంగాని తీసుకొని వుండవచ్చును. కలక్టరుగారి రిపోర్టులో మోసముచేసి తీసుకున్నట్లు ఏమీ లేదు.

శ్రీ కొత్త రాజిరెడ్డి :— ఎన్. టి. పి. సి. నుంచి 5,400 ఎకరాలు కాంపెన్‌సేషన్ హరిజనులకు, యితరులకు యిచ్చినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎక్కడయినా పేదప్రజల భూమి సేకరిస్తే వారికి డబ్బు తక్కువ నిర్ణయిస్తున్నారు. కోర్టుకు పోయిన తరువాత రేట్లు పెంచడం జరుగుతోంది. ఆ బాధలేకుండా యీ రేట్లు ఒక పద్ధతిగా నిర్ణయిస్తే కోర్టుకు పోవలసిన అవకాశం వుండదు. ఇపుడు 5,400 ఎకరాల భూమికి కాంపెన్‌సేషన్‌తో 20 పెర్సంట్ ఆ న్యాయవాది తీసుకుంటే కొన్ని లక్షల రూపాయలు అతనికి ముట్టివుంటుంది. ఆ డబ్బు ప్రభుత్వానికి కాకుండా, ప్రజలకు కాకుండా మధ్య దళారీలు తీసుకుంటున్నారు. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం నిర్ణయించే కాంపెన్‌సేషన్ వాస్తవమైన పద్ధతిలో నిర్ణయిస్తే కోర్టుకుపోయి మధ్య దళారీలకు యీ హరిజనులు,

పేదవారు డబ్బు యివ్వవలసిన పని వుండదు. కాబట్టి యీ విషయంలో మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— ఆ ప్రొసీజరు మార్చినపుడు ఆలోచన చేయాలి. ఇపుడు ఉన్న ప్రొసీజరు ప్రకారం కాంపెన్సేషన్ పే చేస్తున్నారు. లోకల్ కండిషన్స్, రేట్లు చూసుకుని రేట్లు ఫిక్స్ చేయాలనే విషయం వాస్తవమే. దానిని ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. నర్సయ్య :— ఇపుడు ఎన్. టి. పి. సి. వారు కాంపెన్సేషన్ సరిగానే పే చేస్తున్నారు. కాని యీ న్యాయవాది మోసముచేసి సహాయం చేస్తున్నట్లు హరిజనులకు చూపించి డబ్బు తీసుకుంటున్నాడు. కాబట్టి ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఎంక్వయిరీ చేయిస్తుందా ?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— ఇది ప్లీడర్సుకు, క్లయింట్సుకు సంబంధించిన ప్రశ్న. ఇందులో ఎంక్వయిరీ ఏమీ ఉండదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట) :— ఈ న్యాయవాది ఎంత మొత్తం తీసుకున్నాడు. అసలు టోటల్ కాంపెన్సేషన్ ఎంత పే చేశారు ? ఎన్ని ఎకరాలు సేకరించారు ? ఇంకా ఎంత డబ్బు కాంపెన్సేషన్‌గా యివ్వవలసి వుంది. హరిజనుల భూమి ఎంత ?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— హరిజనులకు వేరే లాండు అంటూ కాదు. మొత్తం 5,418 ఎకరాలు లాండు ఎక్వయిర్ చేసారు. అందులో 4835 వేల ఎకరాలకు కాంపెన్సేషన్ యివ్వడం జరిగింది.

Creasing the purchase price for the goods purchased by Girijan Corporation from the Girijans.

272—

*2442 - Q. :— Sri N. Raghava Reddy (Nakrecal), Smt. M. Swarajyam (Tungaturthy), and Sri M. Ramakrishna Rao (Khammam). Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether a statement showing the details of the margin between the purchase prices of the goods being purchased by the Girijan Corporation from the Girijans and the sale prices of the same will be placed on the Table of the House ;

(b) whether steps will be taken to increase the purchase price as the difference between the purchase price and sale price is very high; and

(c) whether the Girijan Corporation will be viewed as a welfare organisation to liberate the Girijans from the clutches of middlemen and not as a profit earning organisation?

సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రి శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :—

(ఎ) అవునండీ. వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(బి) గిరిజన సహకార సంస్థకు ప్రోత్సాహకమైన అమ్మకం ధరలు వచ్చినప్పుడు కొనుగోలు ధరలను పెంచడానికి ఆ సంస్థ సాధ్యమైన అన్ని చర్యలను తీసుకుంటూ, ఆ ప్రయోజనాలను గిరిజనులకు అందజేస్తున్నది.

(సి) గిరిజన సహకార సంస్థను గిరిజనుల సంక్షేమంకోసం పాటుపడేందుకు నెలకొల్పడం జరిగింది. లాభాలను ఆర్జించేందుకు కాదు. మధ్య దళారుల బారినుండి గిరిజనులకు విముక్తి కల్పించడమే దీని ముఖ్యోద్దేశం.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Sl. No.	Name of the Commodity	Total quantity procured in Quintals	Average purchase price paid per Qtl. Rs.	Cost price per Qtl. Rs.	Average Selling Price realised per Qtl. Rs.	Margin per Quintal	REMARKS
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Adda-leaf	16810	44	101	82	(—) 19	
2.	Cleaning Nuts	595	147	187	215	(+) 28	
3.	Gum Karaya	16076	886	1290	1537	(+) 247	
4.	Rock-Bee Honey	268	1000	1322	1408	(+) 86	
5.	Apiary Honey	186	1200	1580	1721	(+) 141	
6.	Hill Brooms	701726(Nos.)	66 (per 100 Nos.)	76	122	(+) 46	
7.	Myrobolans	15023	80	98	81	(—) 17	
8.	Mohwa-flower	11454	104	140	150	(+) 10	
9.	Mohwa-seed	3691	283	358	435	(+) 77	
10.	Pungam Seed	1511	133	170	204	(+) 34	
11.	Soap-nuts	906	187	222	301	(+) 79	
12.	Sheekai	960	151	196	280	(+) 84	
13.	SeededTamarind	51525	116	153.40	138	(—) 15 - 40	
14.	De-Seeded Tamarind	14702	270	349	230	(—) 119	
15.	Tamarind Seed	15945	35	42	52	(+) 10	

(Cond)

			Rs.	Rs.	Rs.		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
16.	Wild Brooms	1330180 (Nos.)	40 (Per 100 nos.)	46	44	(—) 2	
17.	Niger Seed	2490	370	424	—	—No Sales Oil was extracted.	
18.	Annato Seed	15	100	120	—	—No Sales	

Note :— The above information relates to the data for Minor Forest Produce and Agricultural Produce items during 1983.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న ఇదివరకూ ఆన్సర్ చేయబడింది. ఇదే జవాబు అప్పుడు కూడా చెప్పారు. మళ్ళీఎందుకు వచ్చిందో తెలియదు. వచ్చింది. మంత్రిగారు తిరిగి అదే జవాబు చెప్పారు. అడిగిందేమంటే, కొంత మార్జిన్ ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు. దానిని తగ్గించి, వారికి ఇచ్చేట్లుగా చూడండి. వారి కంటే మధ్య వారే ఎక్కువ తీసుకునే సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు ఐటెం 3ని చూడండి. 886 ఆవరేజ్ పర్చేస్ ప్రైస్ అన్నారు. కాస్ట్‌ప్రైస్ రు. 1290. అమ్మింది రు. 1537కు. అంటే 100 శాతం లాభం తీసుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటివి చాలా ఐటెం లున్నాయి. అట్లా కాకుండా కేవలం లాభార్జనే కాదనుకున్నప్పుడు ఎక్కువ వచ్చే మార్జిన్‌ను గిరిజనులకే ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, ఏ విధంగా ఈ రేటు నిర్ణయించబడుతుందనేది నేను గౌరవ సభ్యులకు అప్పుడే చెప్పాను. ఈ విషయంలో ఇంకోసారి తప్పకుండా పరిశీలించి తగు నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— తగు నిర్ణయం అంటే ఏమిటి? నేను అడిగింది మార్జిన్ తగ్గిస్తారా అని. లాభం కోసం ఈ సంస్థ కాదనుకున్నప్పుడు, ఆ లాభం గిరిజనులకే ఇవ్వవచ్చును కదా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— అధ్యక్షా, లాభం అనేది గిరిజన కార్పొరేషన్‌కు లేదు. ఎప్పుడూ నష్టాలతోనే నడుస్తున్నది. లాభంపొందే ఉద్దేశం లేదు. ఆ రకంగా రావడం లేదు కూడా. ఒక ఐటెంకు వస్తుంది. ఒక దానికి నష్టం వస్తుంది. ఆవరేజి మీద ఈ సంస్థ నష్టంతోనే నడుస్తోంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, మూడు ఐటెంలు మాత్రమే నష్టంతో ఉన్నాయి. మిగతా అన్నిటికి లాభం చూపారు. అటువంటప్పుడు సంస్థ నష్టంతో ఎట్లా నడుస్తోంది?

శ్రీ కె. వి. రత్నం (చింతపల్లి) :— అధ్యక్షా, సంస్థ నష్టంతో నడుస్తోందని మంత్రిగారు చెప్పారు, ఒప్పుకుంటాను, ఎస్. టి. కమిటీ ఉత్తర ప్రదేశ్ వెళ్ళినప్పుడు చూసాను. గిరిజనులు తెచ్చే వస్తువులను పబ్లిక్ మార్కెటులో పెట్టి, నష్టం రాకుండా దగ్గరుండి చూసి, అక్కడి గిరిజన కార్పొరేషన్ చేస్తుంది. పోయిన సంవత్సరం గిరిజన కార్పొరేషన్ చింతపండు కిలో 75 పైసలకు కొన్నది. ఈ సంవత్సరం రు. 2కు కొన్నారు. ఈ సంవత్సరం ఇరాక్‌కు పంపుతున్నాము కనుక అగొప్ప రేటుకు కొన్నట్లుగా చెప్పారు. మళ్ళీ నష్టం వస్తున్నదంటున్నారు. హైదరాబాదులో కిలో చింతపండు రు. 9 నుంచి 10 వరకూ ఉంది. ఇదేమి అన్యాయం?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ టి. చిట్టినాయుడు (పాడేరు):— అధ్యక్షా, టేబుల్ మీద పెట్టిన ఫిగర్స్‌కు, మంత్రిగారి రిప్లయికి సంబంధం లేదు. యదార్థంగా లోకల్‌గా జరుగుతున్న ఫాక్ట్ వేరు విశాఖపట్టణంలోని పాడేరు ఏజెన్సీకి చెందిన గిరిజన కార్పొరేషను ఉద్యోగులు నిరంకుశంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ సీజను చింతపండు సీజను కిలో రెండు రూపాయలకు కార్పొరేషన్ కొంటున్నది. లోకల్ మార్కెట్‌లో రు. 3—00 నుండి రు. 3—50 వరకూ ఉంది. ఇంత తేడాఉంటే గిరిజనులకు ఎంత వ్యత్యాసం ఉంటుందో చూడండి. ఉద్యోగుల నిరంకుశత్వం వలన ఈ రకంగా జరుగుతోంది. కనుక పరిశీలించవలెనని కోరుతున్నాను. లేకపోతే అటు ట్రైబల్స్‌కు ఉపయోగించకుండా, ఇటు సొసైటీకి చెందకుండా మధ్య దళారీలు లాభం పొందుతున్నారు. లాంగ్ స్టాండింగ్‌గా ఉన్న వారినీ, కరప్షన్ చేసే వారిని సాధ్యమైనంత త్వరగా బదిలీ చేయించి, వ్యత్యాసాలను సరిచేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ ఎం. ఎర్రయ్యరెడ్డి (భద్రాచలం) :— అధ్యక్షా, గిరిజనులు అభివృద్ధి కోసం ఉన్న ఈ సంస్థ నష్టంతో నడుస్తున్నదన్నారు. స్మగ్లర్లు బంక, చింతపండు, ఇప్పపువ్వు మొదలైనవి ఎక్కువ రేటుకు కొని ఎక్కువ లాభాలు గడిస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు గిరిజన కార్పొరేషన్ ఆ రేటును గిరిజనులకు ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు? సంస్థకు లాభం ఎందుకు తేవడం లేదు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— అధ్యక్షా, మధ్య దళారుల బారి నుండి గిరిజనులను రక్షించాలనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్పొరేషన్ ఏర్పడింది. ఒక్కసారి గిరిజనులకు డబ్బు ఇవ్వకుండా, కొంత ఇవ్వడం, ఆ డబ్బు వడ్డీకి తీసుకుని, గిరిజనులను మోసం చేయడం జరుగుతోంది కనుకనే ప్రభుత్వం గిరిజన కోఆపరేటివ్ సంస్థను ఏర్పాటు చేసింది. అక్కడున్న రేటు ప్రకారమే కొనుగోలు చేయడం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు(కొల్లాపూర్):—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి ఈ కార్పొరేషన్ ద్వారా లాభంపొందే ఉద్దేశం లేదన్నారు. అఉద్దేశంతో సంస్థ నడిపించాలనికూడా కోరడం లేదు. వాస్తవంగా మార్కెటులో ఈ కమాడిటీస్ ధర ఎక్కువగా ఉంది. రిలీజ్‌చేస్తున్న డబ్బుకొద్దిగా ఉంది. కేవలం బంకనే ఉదాహరణగా తీసుకుంటే, మా ప్రాంతంలో గిరిజన కార్పొరేషన్‌వారు కొనుగోలు చేయవలసిన బంక, మధ్య దళారులు కొని పెద్ద మొత్తంలో వ్యాపారంగా మార్చుకున్నారు. కార్పొరేషన్ నష్టపడుతోంది. కార్పొరేషనుకు నష్టం రాకుండా, లాభం వచ్చే అవకాశంఉన్నా క్షుణ్ణంగా పరిశీలించకుండా, బ్లాక్ మార్కెటులో అమ్మే పరిస్థితి కల్పిస్తున్నారు. దీనిపై మంత్రి గారు ఏ చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, ఈ విషయంపై క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. బంక విషయంలో లాభం వచ్చిన మాట వాస్తవమే. అదే అడ్డాకులు తీసుకుంటే క్వింటాలు ధర రు. 44 ఇవ్వడం జరిగింది. గిరిజనులు ఏ విధంగా తెస్తే, ఆ విధంగా కొనడం జరుగుతుంది. అడ్డాకులు డ్రై చేయడంవల్ల 20 శాతం తగ్గుతుంది. ఆ రకంగా రు. 55 కు పెరుగుతుంది. తరువాత ఓవర్‌హెడ్ ఛార్జెస్ ఉంటాయి. అంటే ట్రాన్స్‌పోర్టు, అన్ లోడింగు, మొదలైనవి. దాని వల్ల రు. 63.25కు పెరగడం జరుగుతోంది. అన్నీ కాలిక్యులేట్ చేస్తే క్వింటాలు ధర రు. 101 అవుతుంది. కొన్ని వస్తువుల మీద లాభం, కొన్నిటి మీద నష్టం రావడం జరుగుచున్నది. అవరేజిగా చూస్తే నష్టమే వస్తుంది. ఏది ఏమైనా ఈ విషయంలో క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, అడ్డాకుల విషయంలో ఆ రకంగా మంత్రి గారు చెప్పారు. చింతపండు క్వింటాలు 270 రూపాయలకు కొని రు. 230 కు అమ్మడం వలన నష్టం వస్తొందన్నారు. అది గింజలు లేని చింతపండు. కాస్ట్ ప్రైస్ రు. 349 వరకూ ఎందుకు పోతోంది? బజారులో రు. 3.50 వరకూ కిలో చింతపండు అమ్మబడుతోంది. రు. 2.70 కు కాని కిలో రు. 2.30 కు అమ్మడం జరుగుతోందని చూపడం విచారకరం. క్షుణ్ణంగా విచారించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— తప్పకుండా విచారిస్తాను.

Enhancement of Capacity of distillaries without prior Permission of Govt.

273—

*2615- (J)-Q— Sarvasri C. Janga Reddy (Shyalumpet,) N. Indrasena Reddy (Malakpet) and A. Narendra (Himayathnagar) :— Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the capacity of Distillaries has been enhanced without prior permission of the Government

(as appeared in daily paper 'Deccan Chronicle' Dt: 20th April, 1983.);

(b) if so, under what authority and by whom;

(c) whether it was done in gross violation of Excise rules; and,

(d) if so, the action taken against the officers responsible for the enhancement?

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి (అబ్కారీ శాఖమంత్రి)

ఎ) అవునండీ.

బి) అబ్కారీ శాఖ కమీషనరు పెంచారు.

సి, డి) ఆ విషయాన్ని పరిశీలించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి:—కమీషనర్ ఇచ్చిన సంగతి మాకు తెలుసు. ఏ అధికారం క్రింద, ఎవరిచేత, ఏ కారణాల చేత అని స్పష్టంగా అడిగాము. ఏప్రిల్ 20వ తేదీన ఈ విధంగా తప్పుడు ఉత్తరువులు జారీ చేసారు. అధికారం లేని వాళ్ల ఎన్‌హాన్స్ చేశారు. ఇంకా పరిశీలన అంటే ఎంత కాలం పరిశీలిస్తారు? ఎప్పటిలోగా దీని మీద చర్య తీసుకుంటారు? ఆ అధికారి పేరు చెప్పమంటున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :— దీనిలో సర్టెన్ యాక్ట్‌లో రూల్ క్లియర్‌గా ఉండక పోవడంచేత దానిపైన ఒక నిర్ణయానికి రాకపోవడంతో ఆలస్యం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :— ప్రభుత్వం యొక్క పూర్వ అనుమతి లేకుండా డిస్టలరీస్ స్తోమతు పెంచకూడదు అనేది ప్రభుత్వ విధానం. అది ప్రస్తుతం ఉన్న జి. ఓ. దానిని అతిక్రమించి మెస్సర్స్ ఇండియా లిక్కర్స్ లిమిటెడ్ వారికి కమీషనర్‌గారు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఏ కారణాలచేత పర్మిషన్ ఇచ్చారు? అది మొదటిది. రెండవది, అదే విధంగా రాష్ట్రంలో ఇంకా కొన్ని డిస్టలరీస్‌కు ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా వాటి యొక్క స్తోమతు పెంచిన మాట వాస్తవమేనా? సత్య షైనరీస్ అండ్ డిస్టలరీస్ వారు ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా, కనీసం లైసెన్సు కూడా లేకుండా, డిస్టలరీ పెట్టిన విషయం కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా? దీని మీద ప్రభుత్వం ఏ విచారణ జరిపించారు? ఏమి తేలినది?

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:— ఈ ఇండియా లిక్కర్ అండ్ డిస్టలరీస్ వారి కెపాసిటీ పెంచడానికి అప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఆర్. ఎస్. షార్టేజ్ ఉంది. కండసారిమిల్స్‌లో మొలాసిస్ సర్‌ప్లస్‌గా ఉండడం చేత పెంచవలసిన అవశ్యకత ఏర్పడింది. సత్య షైనరీస్ అండ్ డిస్టలరీస్ అని తెలియజేసారు. దాని గురించి మా దృష్టికి రాలేదు. ప్రభుత్వం దాని గురించి పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— 1125 లీటర్ల కెపాసిటీ ఉన్న డిస్టలరీని ఎంత పెంచడం జరిగింది? అసలు పర్మిషన్ లేకుండా ఎన్నిలీటర్లు ఎక్కువగా ఇండియా లిక్కర్స్ వారికి ఇవ్వడం జరిగింది ? ఆ ఒక్కరికే ఎందుకు ఇచ్చారు ? ఆయనతోబాటు ఇంకా అనేకమంది అప్లయి చేసారు. ఎవ్వరికీ ఇవ్వలేదు.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :— 1125, లీటర్ల కెపాసిటీ నుంచి మొత్తం 16,800 బల్క్ లీటర్స్ వరకూ పెంచడం జరిగింది. ఎందుకు పెంచారనే రికార్డు నాదగ్గరలేదు. కానీ 6000 నుంచి 9000 వరకూ 10-8-1981 న పెంచడం జరిగింది. 9000 నుంచి 11000 వరకూ 26-8-1981 న పెంచడం జరిగింది. 11000 నుంచి 16,800 వరకూ 10-2-1982 న పెంచడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు వేసినప్రశ్న దీనితోబాటు అప్లయి చేసిన వారికి ఇవ్వడం జరిగినదా ? ఇంకా ఎవరికి ఇవ్వడం జరిగినదో నాకు తెలియదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఎవరెవరు అప్లికేషను పెట్టారు అంటే నాదగ్గర ఇన్ఫర్మేషను లేదు అంటే ఎలా ? క్వశ్చను ఒకసారి చదవండి. ప్రభుత్వ పూర్వ అనుమతి లేకుండా డిస్టలరీస్ స్థోమతు పెంచిన విషయం వాస్తవమేనా ? అంటే నా దగ్గర ఇన్ఫర్మేషను లేదు అంటే అర్థం ఏమిటి ?

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :— పెంచినమాట వాస్తవమే.

Sri. M. Venkaiah Naidu :— Sir, which are the Distilleries that have applied for extension ?

Sri T. Jeevan Reddy :— That I will give and I can get that information with the exact dates. దానితోబాటుగా అప్లయి చేసినవి లేవు అని చెప్పాను కానీ అంతకు ముందు ఇచ్చినది ఉన్నవి. ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ నా దగ్గర ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు — చెప్పండి. నాట్ ది ఎగ్జాట్ డేట్. రెండూ ఒకరోజు పెట్టరు. ఆ పిరియడ్‌లో who are the people who have applied for extension - and their capacity previously or at that time? What are the reasons that prompted the then Officer to give permission ? అదేమంటే రూల్స్ క్లియర్‌గా లేవు, అనుకున్నారు కాబట్టి, ఆ సమాధానం మాకు తెలుసు. How can the Minister be that much vague, Sir ?

Sri. Ch. Janga Reddy :— Sir, a responsible person, who happens to be the Commissioner, wrote a letter recently to the Secretary, on 31st i. e. before the question is taken up. This is a case, I am giving to you - what he told in his letter is - "This is a case of all of us functioning at a level where we are called upon to take a decision in all public interest and some times decisions

may not be covered by the Rule book..." అంటే రూల్స్‌కు వ్యతిరేకంగా చేసినట్లు, సెక్రటరీగారు వ్రాసిన లెటరులో స్పష్టంగా ఉంది. 'This is a confidential letter which is not expected to be written. దీనిలో వారేమంటున్నారంటే అసెంబ్లీని క్రిటిసైజ్ చేసారు. ఎస్ ఆర్ నో అంటే ఎట్లా ఉంటుంది?

Sri T. Jeevan Reddy :— Sir, let that letter be passed on to me.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— స్పష్టంగా అడుగుతున్నాను. ఆ కమీషనర్‌గారు ఎవరు? వారి పేరేమిటి? ఒక్కటే ఇండస్ట్రీకి 6000 నుండి 15,000 వరకూ ఒకటే సంవత్సరంలో పెంచడానికి గల కారణాలు ఏమిటి? ఒక్కసారిగా కాకుండా దఫాల వారీగా పెంచారు.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు ఆ లెటర్ నాకు పాస్ ఆన్ చేసినట్లయితే నేను చూస్తాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ఆ లెటరు మీ దగ్గర కూడా ఉంది.

Sri T. Jeevan Reddy :— Sir, there is nothing wrong in it. He can give it.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— నేను వేసిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం ఇంత వరకూ చెప్పలేదు.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :— శ్రీ సర్వరాయ షుగర్స్ లిమిటెడ్ చెల్లూరు 13,500 నుంచి 22,500 వరకూ 23-5-75న పెంచడం జరిగింది. ఆంధ్ర షుగర్స్, తణుకు 13,500 నుంచి 27,500 వరకూ పెంచడం జరిగింది. డేట్ ఈజ్ నాటెవయలబుల్. డెక్కన్ షుగర్స్ అండ్ అబ్కారీ లిమిటెడ్, సామర్లకోట 7,000 నుంచి 20,000 వరకూ పెంచారు. The Commissioner has referred the matter to the Government. M/s. McDowel, Nacharam, Hyderabad for rectification and one purifier machine with accessories on30-9-82 and M/s. Shawallace from 4500 to 9000 and this is on 27-7-1982

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ప్రభుత్వ అనుమతి కావాలా? అక్కరలేదా అంటే రూల్స్ ఆర్ వేగ్ అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఆ ఆన్సర్ మేమెలా ఏక్సెప్ట్ చేస్తాము?

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి :— ప్రభుత్వ అనుమతి అవసరం అనే దృష్ట్యా, ఈ ఇష్యూను పరిశీలన చేయడం జరిగింది. How can the Rules be vague. The Act is very clear, "With the prior approval of the Government, the licences should be sanctioned." రూల్స్ క్లియర్‌గా లేకపోవడం వలన, ఉన్న రూల్స్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని కమీషనర్‌గారు ఎక్స్‌టెండు చేశారు. ఏ దృష్టితో చేయడం జరిగిందో ఆలోచన చేసిన తరువాతే ఒక నిర్ణయానికి రాగలుగుతాము.

శ్రీ కె. రాజిరెడ్డి :— గత ప్రభుత్వం ఎన్ని డిస్టలరీస్ శాంక్షన్ చేసింది? అందులో ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా కమీషనర్‌గారికి శాంక్షన్ చేసే అధికారం ఉన్నదా? గత ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసిన డిస్టలరీస్‌లో పి. వి. నరసింహారావుగారి కొడుకు రాజేశ్వరరావు పేరు మీద ఒకటి ఉన్నదా? అది ఒకటి ఉన్నదా? అది ఇప్పుడు నడుస్తున్నదా? ఈ ప్రభుత్వం వాటిని కాన్సిల్ చేసిందా?

Sri T. Jeevan Reddy :— Sir, no doubt the previous Government has issued some letters of intent but D-2 licences were not issued to those holders of letters of intent.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల్):— ఒక విషయం మంత్రిగారి జవాబుతో ఎవిడెన్స్ ఏంమంటే. Without permission of the Government these licences and permissions were issued-which is clear. What we have gathered from the letter which is referred to by my friend Sri Ch. Janga Reddy is-this distillation business is not profitable if it is not done illegally for the State. పర్మిస్ట్ చేయడం అని చెప్పి ఆ లెటరులో ఉన్నది. Again the very same officer granted expansion of the again distilleries. He is trying to blow hot and cold. Apart from this, is it a fact that, in the letter, this officer mentioned that "what all to-day required is unscrupulous politicians and corrupt Officers." Is it a fact? If that is so, what action this Government is contemplating against such an officer? అనే విధంగా స్పెసిఫిక్ వర్డ్స్ వాడాడు.

Sri T. Jeevan Reddy :- Sir, that is why I am asking the Honble Member to pass on that letter to me. Definitely I will get it examined.

Sri M. Venkaiah Naidu:— Sir, this is a letter addressed to the Government and not to us. This letter was written by the Commissioner and was addressed to the Secretary, Revenue. Presently, I do not know the forces that are working behind this letter. It was cyclostyled and sent to many of the Legislators. It is surprising. It is a confidential letter written by an Officer-a senior officer to the Secretary, Revenue. - Then, why should we give a copy of the letter to Mr. T. Jeevan Reddy, the Hon'ble Minister. He is having the same in his own department i. e., with the Secretary, Revenue.

Mr. Speaker :— He will check up and take appropriate action.

am.

Sri T. Jeevan Reddy :— Sir definitely we will get it examined.

Mr. Speaker :— He will check up and take appropriate action.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:— వారి దగ్గర వుందండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీ దగ్గర వుంటే పంపించండి.

Sri T. Jeevan Reddy:— Sir, I will examine it.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులకు తెలియనివ్వండి. "Several demands were made by me to make the Government" understand the implications of setting up of new distilleries and the very same Officer granted permission and granted extension for distilleries. Further he says "Unfortunately all my suggestions made from time to time have fallen into the deaf ears." Further he says "What all one needs is-backing of corrupt officers of the department and unscrupulous politicians". This is the word he has used. This is a very serious thing. Sir, the Minister must take action against him. Action must be initiated.

Sri T. Jeevan Reddy :— Sri, I will take note of it and we will take it seriously.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, విషయం చాలా తీవ్రమైనది. కాబట్టి జవాబు దాటబెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసారు. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. పర్మిషన్ రావాలి. పర్మిషన్ కాకుండా దానిలో డైరెక్టర్ ఆఫ్ డిస్టిలరీస్ క్లియరెన్స్ కావాలి. అది కూడా తీసుకోలేదు. కమీషనర్ డైరెక్టుగా అలాట్ చేయడం జరిగింది. అన్ని విషయాలు ఒప్పుకున్న తరువాత యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఏమి యాక్షన్ తీసుకోబోతున్నారు? కొన్ని లక్షల రూపాయలకు సంబంధించి కుంభకోణం జరిగింది. ఆ ఒక్క డిస్టిలరీ కంపెనీ....

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఆగండి. ముందే మీ తోటి చెప్పాలా?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— సభ ముందు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. కమీషనర్ గారు పొరపాటు చేసారు. ఆ వ్యక్తి నేరం చేసారు. నిజంగానే ఏమీ పర్మిషన్ తీసుకోకుండా, ఏమీ చేయకుండా లైసెన్స్ యివ్వడం జరిగింది. నేరం అని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఏమి యాక్షన్ తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:— రూల్స్ క్లియర్‌గా లేకపోవడం వల్లనే అది వచ్చింది. దానిని త్వరలో ఎగ్జామిన్ చేస్తాము. వెంటనే చర్య తీసుకుంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— నాకు అర్థం కావడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీకు అర్థం అయ్యేది కాదు లెండి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— లాస్ట్ టైమ్ ఈ విషయం సభలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు ఇన్‌వాల్వు అయిన ఆఫీసర్స్ I am not making any allegations now, because the matter is very clear. సీనియర్ ఆఫీసరు ఇన్‌వాల్వు అయ్యారు కాబట్టి ప్రక్కనే చాలా పవర్‌ఫుల్ కంపెనీ మెగ్‌దోవల్ కంపెనీ వున్నది కాబట్టి ఈ విషయం క్రింది స్థాయిలో ఇంకొక ఆఫీసరు విచారణ చేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. Moreover, in the letter written to the Secretary, Revenue, serious allegations and motives were attributed against certain Members.-Otherwise I will not take it. చిన్న నోటు అధ్యక్షా, ముఖ్య మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. I request you to peruse the enclosed letter, wherein the dare bureaucrats make a mockery of the Assembly. అని మా అందరికి పోస్ట్ చేసారు. దీనిలో ఏమి చెప్పారంటే ఇలాంటివి అనేకం జరిగివున్నాయని అదే అదే అధికారే ఆరోపించడం జరిగింది. ఈ మొత్తం వ్యవహారాన్ని లోకాయుక్తకు రెఫర్ చేసి ఈ రికార్డులన్నీ చూసి ఇమ్మీడియట్‌గా లోకాయుక్తకు హాండోవర్ చేయుటకు ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందా? That will meet the ends of Justice. Is the Government ready and what is the action proposed to be taken against them?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు (ముఖ్యమంత్రి) :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సభ్యులు ఆ పిటీషన్స్ మాకు పర్సనల్‌గా యిచ్చారు. కాబట్టి దాని విషయంలో పర్సనల్‌గా ఎంక్వయిరీ చేస్తాను. ఫైల్స్ అన్నీ తెప్పించి ధర్మమహామాత్ర ద్వారా నాచి లోకాయుక్తకు రెఫర్ చేస్తాను. ముందు ఫైల్స్ ధర్మ మహామాత్ర ద్వారా వెరిఫై చేయించి ఇరెగ్యులారిటీస్ చూచిన తరువాత దాని విషయంలో అవసరం అయితే లోకాయుక్తకు పంపిస్తాను.

Death of a Resident of Kurumala Village, Anantapur Dist in Two Town Police Station of Anantapur.

274—

*3228-Q.-Sri Y. S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla) :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Kunchepu Eswaraiah, a resident of Kurumala village, Kadiri taluk, Anantapur district was taken by the No. Two Town Police Station of Anantapur on 12-7-82 and tortured, resulting in his death;

(b) whether it is also a fact that the then Chief Minister announced an exgratia of Rs. 5000/— to the family of late Eswaraiah in the Assembly on 19-8-1982;

(c) if so, whether it has come to the notice of the Government that the said amount was not paid to the family of Eawaraiah so far; and

(d) if so, the steps taken by the Government?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— ఎ) అనంతపురం వాస్తవ్యుడు శ్రీ వడ్డె పుల్లన్న 12-7-82 న అనంతపురంలోని టూ టౌన్ పోలీసు స్టేషన్‌లో పోలీసుల అధీనంలో ఉండగా చనిపోయిన సంఘటనగురించి మెజిస్టీరియల్ విచారణ జరిగింది. ఆగాన ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు ఆ విచారణలో వెల్లడి అయింది. మెజిస్టీరియల్ విచారణ నివేదికను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాత ప్రభుత్వం దానిని ఆమోదించింది.

బి) అవునండి.

సి) అవునండి.

డి) అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు శాసన సభలో చేసిన ప్రకటన మేరకు ప్రభుత్వం మృతుని కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియా క్రింద రూ. 5000/-లు ఇటీవలే చెల్లించింది.

శ్రీ ఎం. జగన్నాధం(వర్ధన్నపేట):— అధ్యక్షా, వురిపోసుకుని చనిపోయాడని విచారణలో తేలిందని ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు. వురిపోసుకుని చనిపోయిన వారికి కూడా ప్రభుత్వం రూ. 5,000 లు ప్రకటించడం ఆనవాయితీగా వుందా? వాస్తవంగా పోలీసులు తప్పుడు సమాచారం ముఖ్య మంత్రిగారికి యిచ్చారు. పోలీసు స్టేషన్‌లో చనిపోయాడు కాబట్టే ప్రభుత్వం రూ. 5,000 ప్రకటించింది. ఇది సవివరంగా తెలియ జేస్తారా? పోలీస్ స్టేషన్‌లో వురిపోసుకున్నారా, బైట వురి పోసుకున్నారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, క్రితం ముఖ్య మంత్రిగారు హౌస్‌లో యిచ్చిన అష్యూరెన్స్ అది. దానిని గౌరవించి రూ 5,000 లు మంజూరు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

Police Protection To Smt. Arundhati, Resident of Munigadupa Village, Medak Dist.

275—

*2597—(W)—Q—Sarvasri A. Madan Mohan (Siddipet) K. Venkateswararao (Kollapur) and S. Santosh Reddy (Armoor) Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that Smt. Arundhati a resident of Munigadupa village, Gajwel taluk, Medak district was forced to leave the village as some people occupied lands belonging to her family and theratened them;

(b) Whether it has come to the notice of the Government that she submitted representations to the District Police Superintendent (Sangareddy) on 28-3-83 and to the A. P- Police Director General on 30-4-83 and to the Chief Minister requesting for protection to them and their property; and

(c) If so, the action taken ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ఏ, ప్రశ్నకు సమాధానం లేదండి. బి. సి. కి సమాధానం 17-3-1983వ తేదీన శ్రీమతి అరుంధతి అనే ఆమె జగదేవ్‌పూర్ పోలీసు స్టేషన్‌లో వ్రాత పూర్వక ఫిర్యాదు అందజేయగా ఐ. పి. సి. 160 సెక్షన్ క్రింద కేసు రిజిష్టర్ చేసి, కేసు దాఖలు చేయడం జరిగింది. ఆమె 28-3-1983వ తేదీన మెదక్ పోలీసు సూపరింటెండెంట్‌కు ఎలాంటి దరఖాస్తు పంపలేదు. డిసెంబరు 1983 లో ఆమె మెదక్ సూపరింటెండెంట్‌కు విన్నవించుకొని, ఒక ముద్రితా కరపత్రాన్ని అందజేసింది. అందుమీదట ఆ పోలీస్ సూపరింటెండెంట్ 9-12-1983వ తేదీన మునిగడప గ్రామానికి స్వయంగా వెళ్ళి విచారణ జరిపి ఆ కరపత్రంలోని విషయాలు అతిశయోక్తులుగా వున్నట్లు కనుగొన్నారు. ఐ. పి. సి. 160 సెక్షన్ 16/83 నేరంగాను, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 144వ సబ్‌సెక్షన్ రెండు క్రింద సెక్షన్ 41/83 నేరంగాను, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 107 సెక్షన్ క్రింద 49/83 నేరంగాను కేసులను స్థానిక పోలీసులు రిజిస్టర్ చేసి వాటిపై ఇది వరకే చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. ఆమె ప్రాణానికి, ఆస్తికి రక్షణ కల్పిస్తామని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— అధ్యక్షా, ఈమె గత సంవత్సరం ఇక్కడ గ్యాలరీ నుండి కరపత్రాలు సభలో వేయడం జరిగింది. దాని దృష్ట్యా ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఎన్ని సార్లు పోలీసు అధికారులకు విజ్ఞప్తి చేసి నప్పటికి కూడా ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఆమె ఆస్తులను అక్రమంగా స్వాధీనం చేసుకోవడం, ఆమె ఇంటికి వెళ్ళి బెదిరించడం ఇలాంటివి జరుగుతున్న విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చినాయి. ఈనాడు మీరు ఏదో కేసులు పెట్టినామంటున్నారు. కానీ అక్కడ మాత్రం లోకల్‌గా ఆ కుటుంబానికి ఇంకా భయంగా వుంది. మంత్రిగారు ఏదో రక్షణ కల్పించామన్నారు. ఏ విధమైన రక్షణ కల్పించారు ? ఏమి సహాయం చేసారు ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, అది వారి కజిన్ బ్రదర్స్ పోదెకాల్వ తగవు. పద్మారెడ్డిగారు, చిన్న నరసింహారెడ్డిగారు ఇద్దరు కలసి ఒకే ఇంటిలో ఎవరి భాగంలో వారు వుంటున్నారు. పద్మారెడ్డిగారు చనిపోయారు.ఆయన భార్య ఈవిడ. ఆమె ఆస్తిఆమె వీరిఆస్తి వీరు చేసుకుంటున్నారు. ఏదోకుటుంబములో వస్తున్న చిన్న,చిన్న ఘర్షణలు తప్ప ఇంకవేరే ఏమి లేదు. ఆమె ఆస్తికి కానీ, ఆమె ప్రాణానికి కానీ, ఎలాంటి నష్టం లేదని పోలీసువాడు, డిస్ట్రిక్ట్ లెవల్‌లో ఆఫీసర్స్ వెళ్ళి ఎంక్వయిరీ చేసి ఆ కరపత్రంలోని విషయాలన్నీ కూడా అతిశయోక్తులనీ, యధార్ధం లేదని కనుగొన్నారు. ప్రొటెక్షన్ మాత్రం పూర్తిగా ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Death of Persons Due to Explosion of LPG Gas Cylinders and Kerosene Stoves

276—

*2383-Q.-Sri G. Muddu Krishnama Naidu (Puttur) will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that in this year there are many cases of explosion of L.P.G. Gas Cylinders and Kerosene Stoves at Hyderabad, Vijayawada, Kakinada and Visakha;

(b) If so, the number of persons died and injured in Gas Cylinder explosion and Kerosene Stove explosion;

(c) The steps taken by the State Government to reduce Gas Cylinder explosion and Kerosene stove explosions;

(d) Whether the State Government represented this to Central Government;

(e) If so, the reply received and measures taken by Central Government; and

(f) The details of compensation paid by State & Central Governments to affected families?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—

(ఎ) 1983వ సంవత్సరంలో హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంటనగరాలలో, విజయవాడలోను, గ్యాస్ సిలెండర్ల, కిరోసిన్ స్టవ్‌ల ప్రేలుళ్లు సంభవించాయి.

(బి) గ్యాస్ సిలెండర్లు ప్రేలినందువల్ల 8 మంది మరణించగా ఇద్దరికి గాయాలయ్యాయి. కిరోసిన్‌స్టవ్‌లు ప్రేలినందువల్ల 39 మంది మరణించారు. ఇద్దరికి గాయాలయ్యాయి.

(సి) కిరోసిన్, గ్యాస్‌స్టవ్‌లను, గ్యాస్‌సిలెండర్లను ఉపయోగించేటప్పుడు తీసుకోవలసిన ముందు జాగ్రత్త చర్యలను, భద్రతా చర్యలను గురించి ప్రజలకు తెలియజేయడానికి విస్తృత ప్రచారం చేయడం జరుగుతున్నది. గ్యాసులీక్ అవ్వడం వల్లనే ప్రేలుళ్ళు సంభవిస్తాయి. కనుక సిలెండర్లు లీక్ కాకుండా చూడటంలో, లీకేజిని కనుక్కోవడంలో తీసుకోవలసిన చర్యలను గురించి గ్యాస్ సరఫరా చేసే కంపెనీలు వినియోగదారులకు తెలియజేస్తున్నాయి.

(డి) అవునండి.

(ఇ) భారత ప్రభుత్వం నుండి సమాధానం రావలసి ఉంది. అయినప్పటికీ ఎల్. పి. గ్యాస్ వినియోగదార్లకు, ఆయిలు కంపెనీలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను చర్చించడానికిగాను కేంద్ర ఇంధనశాఖ మంత్రి 1983 ఏప్రిల్ 3వ తేదీన హైదరాబాదులో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సమావేశానికి రాష్ట్రప్రభుత్వ

ప్రతినిధులు కూడ హాజరయ్యారు. అయిలు కంపెనీలద్వారా, ఎల్. పి. గ్యాస్ వినియోగదార్లకు మూక ఉమ్మడిగా భద్రతా చర్యలను తెలియజేసే కార్యక్రమాన్ని భారత ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది.

(ఎఫ్) కేంద్ర ప్రభుత్వంగానీ, ఆయిల్ కంపెనీలుగాని, మృతుల కుటుంబాలకు ఏ విధమైన నష్టపరిహారం చెల్లించలేదు. అయితే, మరణించిన 12 మంది సమీప బంధువులకు ఒక్కొక్కరికి రూ, 1000/- చొప్పున, గాయపడిన ఇద్దరు వ్యక్తులకు ఒక్కొక్కరికి రూ. 500/- చొప్పున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించింది.

Concessions to Agriculturists on Electricity Due to Drought Conditions Prevailed in Chittoor District.

277—

*2599-(D)-Q.—Sarvasri Vasantha Nageswara Rao (Nandigama) P. Chandrasekhar (Mahaboobnagar) and M. Venkaiah Naidu (Udayagiri) :—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that concessions have been given to the agriculturists on the Electricity consumed by them due to the drought conditions prevailed in some taluqs of Chittoor District, from December 1979 to June 1980;

(b) If so, whether it is also a fact that the decision has not been implemented so far; and

(c) if so, the steps proposed to be taken by the Government?

ఆర్థిక విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి :— శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు

(ఎ) అవునండీ, చిత్తూరు జిల్లా, చంద్రగిరిలో అనావృష్టి పరిస్థితుల కారణంగాను 33/11 కె. వి. సబ్‌స్టేషను నుండి విద్యుచ్ఛక్తి సక్రమంగా సరఫరా కాకపోవడం వల్లను 1979 డిశంబరు నుండి 1980 జూన్ వరకు వ్యవసాయ వినియోగదార్ల బకాయి వున్న చార్జీల వసూళ్ళను రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి మండలి ఆపి ఉంచింది.

(బి) కాదండీ

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఆంజనేయులు (పలపనేరు) :— అధ్యక్షా, 1979 డిసెంబరునుండి 1980 జూన్ వరకూ కరెంటు పూర్తిగా లేని కారణంతో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. రాయలసీమ రైతులు చాలా ఆందోళన చేస్తున్నారు. కరెంటు ఛార్జీలు కట్టలేదు. ఇటీవల ప్రభుత్వం కొన్ని రాయతీలను ప్రకటించినా, ఇంతవరకు దానిమీద తుది నిర్ణయం రాకపోయినందున వారం రోజులుగా కుప్పం నియోజకవర్గంలో నా ప్రత్యర్థి అయిన వ్యక్తి విద్యుచ్ఛక్తి సహకార సంస్థ అధ్యక్షుడిగా వుండి, నేను ఇంట్లో లేని సమయంలో వెళ్ళి

ఫ్యూజులు పెరికివేస్తామని, కరెంటు మోటార్లు ఆపేయాలని అనడం వలన రు. 4,600 కట్టి, రెస్టోర్ చేసుకోవలసివచ్చింది. రాజకీయ కక్షవలన నా నియోజకవర్గంలో మరి కొందరు రైతులమీద దాడి చేశారు. దాదాపు రు. 30,000 వసూలు చేసినట్లుగా లెటర్స్ ద్వారా తెలిసినది. ఇటువంటి అరాచకాలు ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం రాయతీలను ఇవ్వడమో, పూర్తిగా రద్దు చేయడమో ఆలోచిస్తున్నట్లయితే, దానిపైన త్వరగా నిర్ణయం తీసుకుని రైతులకు రక్షణ కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, నగ్గురు, నలుగురు శాసన సభ్యులకు చెందినది ఈ ప్రాంతము. ఈ చంద్రగిరి ప్రాంతంలో కరెంటు ఇర్రెగ్యులర్‌గా సప్లయి అయింది కానీ కరెంటు ఆపివేయబడలేదు. రాయితీలు ఇవ్వాలని సభ్యులు కోరారు. కొంత వెసులుబాటు చేస్తూ, ఇన్ని వాయిదాలలో కట్టవలసిందిగా రైతులను కోరడమైంది. అప్పటినుంచి వారు ఏమీ కట్టలేదు. సుమారు రు. 1 కోటి 50 లక్షల వరకూ ఆ మొత్తం వుంది. ఆఫీసర్లు నాకు ఇచ్చిన రిపోర్టు వుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకటరామనాయుడు (చంద్రగిరి) :— అధ్యక్షా, 1970 డిసెంబరు నుంచి 1980 జూన్ వరకూ కరెంటు పూర్తిగా అపలేదనీ, ఇర్రెగ్యులర్ సప్లయి అని మంత్రిగారు చెప్పింది వాస్తవమే. అసలు పవర్‌కట్ వచ్చింది. బావులలో నీరులేకుండా, కొంచెం నీటితో బోర్‌నుంచి తీసుకుని పనిచేసుకునే మాకు, టైము ప్రకారం కరెంటు లేకపోవడం, వచ్చినప్పుడు అందరూ కరెంటు వస్తుందని కావలి వుండడం, అందరూ ఒకేసారి పనిచేసుకోవడంతో ఫ్యూజులు పోవడం జరిగి, తత్ఫలితంగా పంటలు ఎండి పోవడం జరిగింది. గత మంత్రి మండలికి ఈ విషయాన్నిగురించి, మెమోరాండం ఇస్తూ, రైతు సంఘాన్ని నడిపి, వారిని కలిసాము. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకి ఆదేశాలు యిచ్చి, ఎంతవరకూ ఈ అన్యాయం జరిగిందో, ఏ ఏ తాలూకాలకు జరిగిందో, చంద్రగిరి, పుత్తూరు, చిత్తూరు ఏరియాలను చూసి ఏర్పాటు చేయమన్నారు. అంతటితో ఆ ప్రభుత్వం పోయింది. మళ్లీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పుడు చెప్పుకున్నాము. వాయిదాలు యిచ్చినా రైతాంగం కట్టలేని స్థితిలో వుంది. మాకు ప్రాజెక్టులు లేవు. తెగి పోవడం లేదు. గండ్లు పడడంలేదు. కోటానుకోట్ల రూపాయలు వీటికై మంజూరు చేయడంలేదు. ఇదే అసెంబ్లీలో చూస్తున్నాము. ఎన్నో కోట్లు ప్రాజెక్టులమీద ఖర్చు పెడుతూనే ఉన్నారు. చిత్తూరువంటి వెనుకబడిన జిల్లాకు కరెంటు విషయంలో కొద్ది మొత్తాన్ని రద్దుచేసినందువలన ఏమి జరుగుతుంది? మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, మూడు దశలుగా చర్చలు జరిగాయి. 2-1-1981 న అప్పటి ఆర్థిక మంత్రి రాజారాంగారి టైములో ఈ సమస్య చర్చకు వచ్చింది. అప్పటి నిర్ణయం మేరకుకూడా రైతులు డబ్బు పే చేయలేదని అధికార్లు చెప్పారు. తిరిగి 12-2-1982 న విద్యుత్ మంత్రి వీరప్పగారి టైములో చర్చలు జరిగి

అప్పుడు తీసుకున్న నిర్ణయం మేరకుకూడా రైతులు కట్టుబడి ఉండలేదన్నారు. జనార్ధన రెడ్డిగారు పవర్ మినిస్టర్‌గా ఉన్నప్పుడుకూడా తిరిగి చర్చలు జరిపి నాలుగు పాయింట్ల ద్వారా ఈ రకంగా పే చేసుకోమని చెప్పినా అదికూడా అమలు చేయలేదు. అంతేకాక రైతులే అధికార్లకు వ్యతిరేకంగా కనెక్షన్ యిచ్చుకున్నారనే కంప్లయింట్ కూడా వుంది. అంతదూరం నేను వెళ్ళదలచుకోలేదు. పుత్తూరు, చంద్రగిరి, నగరి, సత్యవేడు అనే నాలుగు తాలూకాలకు సంబంధించిన సమస్య యిది. 14,301 కనెక్షన్లు వున్నాయి. 5,129 మంది వినియోగదారులు పే చేశారు. మిగిలిన వారు పే చేయలేదు. ఇప్పుడు ఒక నిర్ణయం తీసుకుని రాయతీ యిచ్చినట్లయితే అది రాష్ట్రమంతటికి అప్లయి చేయాలి. అది బాగా ఉండదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటరామనాయుడు :— అధ్యక్షా, రాష్ట్రానికంతా జరిగిన న్యాయం మాకు జరగలేదుకదా? నదులు పొంగిపోతున్నాయి. జీవనదులెన్నో వున్నాయి. మాకేమీ నదులు లేవు కదా ? మాతోపాటు వంతేమిటి ? ప్రతిపక్షాల వారందరూ కలసి మమ్మలిని ఆదుకోవాలి. చిత్తూరు జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతం కనుక ఆదుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారే స్వయంగా ఒప్పుకున్నారు. ఆనాడు కరెంటు సప్లయి రాలేదని....

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఇర్రెగ్యులర్ సప్లయి జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, దానివల్ల పైర్లు ఎండిపోయాయని అంగీకరిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం కరెంటు సప్లయిచేయకుండా, పైర్లు ఎండపెడితే ఆ శిక్ష రైతులకా ? అసలు దానికి నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వంమీదే దావా వేయాలి. అటువంటప్పుడు కరెంటుకు మాఫీ ఇవ్వకపోవడమేమిటి? గత ప్రభుత్వంలో ఆ రకంగా చేశారు కనుక ఇప్పుడుకూడా అదేరకంగా చేస్తామనడం ఎంతవరకూ సమంజసం? తప్పు బోర్డుది పెట్టుకుని రైతులమీద భారం వేయడమేమిటి? తప్పనిసరిగా మాఫీ చేయాలి. మాఫీ ఇస్తే రాష్ట్రమంతటికీ వర్తిస్తుందంటే బోర్డు తప్పు అయితే యివ్వవలసిందే. లేకపోతే రైతుల పెట్టుబడులు ఏమవుతాయి? పంటలు పాడైపోవా ? నాలుగువాయిదాలు యిచ్చి ఫెసిలిటేట్ చేసామని చెప్పడం ఎంతవరకూ సమంజసం ? ఇప్పటికైనా మాఫీ చేయాలి.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఆరు, ఏడు మాసాలపాటు ఇర్రెగ్యులర్ సప్లయి అయింది కానీ అసలు కరెంటు లేదని నేను అనలేదు. ఒకవేళ మాట పొరపాటున అంటే కరెక్టు చేసుకుంటాను. కానీ నేను ఆ రకంగా అనలేదు. ఇర్రెగ్యులర్ సప్లయి జరిగిందన్నాను. ఆ విధంగా జరిగింది కనుక పంటలు దెబ్బతిన్నాయని పిటీషన్ పెట్టారు. సభ్యులు ఒక విషయం గమనించాలి. నాలుగు తాలూకాలకు ఇర్రెగ్యులర్

సప్లయి జరిగింది కనుక ఆ ఆరు, ఏడు నెలలలోవున్న ఫిక్సెడ్ ఛార్జెస్ విషయంలో కన్సిడర్ చేయగలము. వాడుకున్న కరెంటు ఛార్జీలను మాత్రం తీసేయాలనడం భావ్యం కాదు.

శ్రీ డి. నారాయణస్వామి (అనంతపూర్) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇర్రెగ్యులర్ సప్లయి అన్నారు. అటువంటప్పుడు రైతుకు కరెంటు వాడుకునే వీలుండదు. చిత్తూరుజిల్లాలో వ్యవసాయం చాలా క్లిష్టంగా వుంది. నాలుగు ఎకరాలుంటే నలుగురు ఓనర్లుంటారు. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క గంట వేసుకుంటారు. ఇర్రెగ్యులర్ సప్లయి ఇస్తే ఒకరు కరెంటు రాలేదని వెళ్ళిపోవడం, మరొకరు పనికి రావడం, కరెంటు వాడుకోకుండా అట్లాగే వుంటుందికానీ ఉపయోగం వుండదు. రు. 1 కోటి 50 లక్షలే కనుక రైతులు ఇబ్బందిపడుతున్న సమయంలో ఎందుకు మాఫీ చేయకూడదు? మినిమం ఛార్జీలు కట్టించుకొని మిగతాది మాఫీచేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే రైతులు చాలా బాధపడవలసి వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ఈ విధంగా చేయటానికి రూల్స్ పర్మిట్ చేయవు. మూడుసార్లు తీసుకున్న నిర్ణయం అమలు చేయలేదు కనుక మేము కమిట్ అయ్యే స్థితిలో లేము. వారు అప్పటినుండి పే చేయకపోయినా డిస్కనెక్ట్ చేయకుండా, కనెక్షన్ ఇచ్చినారు. ఇన్‌స్టాల్‌మెంటుకూడా కట్టకపోతే అది న్యాయ సమ్మతంగా వుండదు. ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్ పే చేస్తామంటే ఇంకా ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్ ఇప్పించటానికి అభ్యంతరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

Irregularities committed by the Personnel Officer, Andhra Pradesh Construction Corporation

278 —

* 3798 - Q.— Sri Nissankararao Venkataratnam (Guntur-2) Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether the Internal Audit and the Auditor General (Commercial Audit Branch) have expressed objections against the irregularities committed by Sri Nachiketha Rao, Personnel Officer, Andhra Pradesh Construction Corporation;

(b) whether it is a fact that Sri S. Kaleswara Rao, a Senior Engineer in the Corporation has been appointed to conduct enquiry against him;

(c) if so, when;

(d) whether he has submitted his report and if so, when?

(e) whether it is proved that Sri Nachiketha Rao has misappropriated about 4-5 lakhs of rupees, according to the said report;

(f) the other charges that are proved ;

(g) the action taken against Sri Nachiketha Rao, after the report was received ;

(h) whether it is also a fact that he is continuing in the same post ; and

(i) whether the report of Sri Kaleswara Rao will be placed on the Table of the House?

నిర్మాణాలశాఖమంత్రి శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—

ఎ :— అవును.

బి :— అవును.

సి :— ఆయన 6—5—83 నుండి 4—6—83 మధ్యకాలంలో విచారణ జరిపారు.

డి :— అవును. ఆయన 4—6—83 న నివేదిక సమర్పించారు.

ఇ :— లేదండి. అయితే సిబ్బంది వ్యవహారాలుచూసే అధికారిపైన వచ్చిన ఆరోపణల గురించి విచారణ జరుపగా ఆయన సమర్థ అధికారవర్గం ఆమోదం పొందకుండానే పనివారి వేతనాల నిర్ణయానికి సంబంధించిన ఉత్తర్వును జారి చేసినట్లు కనుగొన్నారు. అందుచేత ఆ ఆరోపణలు రుజువు అయినట్లు తేలింది.

జి :— సీనియర్ ఇంజనీరు నిర్వహించిన ప్రాథమిక విచారణ ఆధారంగా సిబ్బంది అధికారిపైన చార్జిషీటు దాఖలు చేశారు. సంస్థ జనరల్ మేనేజరు తుది విచారణ జరిపారు. సిబ్బంది అధికారిపైన వచ్చిన ఆరోపణలు రుజువు అయినట్లు తేలింది. విచారణ అధికారి కనుగొన్న విషయాలను డైరెక్టర్స్‌బోర్డు సమక్షంలో వుంచారు. బోర్డు వారి నిర్ణయం ప్రకారం సిబ్బంది అధికారిని తదుపరి క్రింది పదవి అయిన కార్మిక సంబంధాల అధికారిగా రివర్టు చేశారు.

హెచ్:— లేదండి. ఆయనను 28—10—83 నుండి తదుపరి క్రింది పదవి అయిన కార్మిక సంబంధ అధికారిగా రివర్టు చేయడం జరిగింది.

ఐ:— హైకోర్టులో వున్న ఈ కేసు పరిష్కారం అయిన తరువాత విచారణాధికారి సమర్పించిన నివేదిక ప్రతిని సభాసమక్షంలో వుంచడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం :— ఈ కార్పొరేషన్‌లో జరిగిన అనేక దారుణాలలో ఇది ఒకటి. ఈ ఆఫీసరును రక్షించే అదృశ్య హస్తాలు వున్నాయి. కనుకనే ఇటువంటి సమాధానం వచ్చింది. ఈ ఆఫీసరు 1975 కి పూర్వం రైల్వేలో టైమ్ కీపర్‌గా పని చేశారు. లేబర్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసరుగా ఇంటర్‌వ్యూలో ఈయనకు మైనస్ రెండు మార్కులు వచ్చినా ప్లస్ నాలుగు మార్కులు వచ్చిన ఆయనను తీసుకోకుండా మైనస్ రెండు మార్కులు వచ్చిన ఈయనను సెలక్టు చేశారు. పర్సనల్ ఆఫీసర్స్ పోస్టుకు ఎడ్వర్‌టైజ్ చేసి ఇంటర్‌వ్యూకు వచ్చిన వారిని లెక్క చేయకుండా ఈయనను

సెలక్ట్ చేశారు. ఆ విధంగా బ్యాడ్ రిమార్క్సువున్న ఈయనను ప్రమోట్ చేశారు. మొట్టమొదట సెలక్ట్ చేసింది అప్పుడు ఎమ్. డి. గా వున్న గోపాలరావుగారు. తరువాత ప్రమోట్ చేసింది ముసలయ్యగారు. కాశేశ్వరరావుగారు తమ రిపోర్టులో వెంటనే ఈయన్ని డిస్మిస్ చేయాలి. ఇతని చర్యవల్ల కార్పొరేషన్‌కు 4.5 లక్షలు నష్టం వచ్చింది. ఆ డబ్బు ఈయన నుండి వసూలు చేయాలి. ఈయనను ఎక్కడకూ స్పాన్సర్ చేయకూడదు అని మూడు రికమెండేషన్స్ చేశారు. ఇంటర్నల్ ఆడిట్‌లో, ఎక్స్‌టర్నల్ ఆడిట్‌లో నాలుగైదు లక్షలు ఈయన వల్లకార్పొరేషన్‌కు నష్టం వచ్చిందని తెల్పారు. అటువంటి వ్యక్తిని రివర్ట్ చేయటం సరైన శిక్ష కాదు. కాశేశ్వరరావుగారిచ్చిన రిపోర్టు లెక్క చేయకుండా కంపెని డైరెక్టర్లు ఈయనను రక్షిస్తూవచ్చారు. కార్పొరేషన్ చాలా మంచిది. దానిని ఈయన నాశనం చేస్తున్నారు. ఈయనను సెలక్ట్ చేసిన గోపాలరావు గారి మీద, ప్రమోషన్ ఇచ్చిన ముసలయ్యగారి మీద ఈయనను షీల్డ్ చేస్తున్న మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ల మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? హైకోర్టులో పెండింగ్‌లో వున్న విషయానికి దీనికీసంబంధం లేదు. అది సభాసమక్షంలో వుంచవచ్చు. ఆయన హైకోర్టు నుండి స్టే తీసుకోలేదు కనుక తీసుకోవలసిన చర్య ఆపవలసిన అవసరం లేదు హైలెవల్ ఆఫీసర్‌చే విచారణ జరిపించి అతనిపై చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ రద్దు చేసిన సందర్భంగా 30–6–1983 న ఇతర ఉద్యోగులకు ఇచ్చినట్లుగానే టర్మినేషన్ నోటీసు ఇచ్చారు. దానిపై ఉద్యోగులు సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళి స్టే తెచ్చుకోవడం వల్ల కంటిన్యూ అవుతున్నారు. ఈయనపై వచ్చిన ఆరోపణలలో ఒకటి రుజువైనదని ఇక్కడున్న ఇన్ఫర్మేషన్. కాంపిటెంట్ అధికారి అనుమతి లేకుండా వర్కర్స్‌కు ఫిక్స్ చేశారనేది ఆరోపణ. దానిపై కాశేశ్వరరావు అనే సీనియర్ ఇంజనీరు విచారణ చేశారు. దానిపై సి. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి అనే జనరల్ మేనేజరు విచారణ చేశారు. రిపోర్టు బోర్డు ముందు పెట్టారు. బోర్డు డైరెక్టర్స్ 19–10–1983 న ఆయనను రివర్ట్ చేశారు. అది 20–10–83న ఎఫెక్ట్‌లోకి వచ్చింది. దానిపై ఆయన బోర్డుకు అప్పీలు చేసుకున్నారు. బోర్డులో అప్పీలు పెండింగ్‌లో వుండగానే ఆయన9–11–83న హైకోర్టులో రిట్ వేశారు.దా నిపై ఎ. పి. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ 21–11–83న కౌంటర్ వేశారు. అది హైకోర్టులో పెండింగ్‌లో వుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం వల్ల అనుమానాలు ఇంకా ఎక్కువ అవుతున్నాయి. In the enquiry it was clearly proved that this man was guilty beyond doubt. అలాంటి బోర్డుమీద పెట్టామంటున్నారు. అలాంటి పొలిటికల్ నిర్ణయం చేసే విధంగా ప్రవర్తిస్తారా? విచారణాధికారి డిస్మిస్ చేయవలసిందని చెబితే క్రింద గ్రేడ్‌కు రివర్ట్ చేయడం సమంజసం కాదు. విచారణకు, నివేదిక సభా సమక్షంలో వుంచడానికి సంబంధం లేదు.

మంత్రిగారు in the interest of justice, he must place the Report on the Table of the House. What prevents the Government from dismissing him from service? Is the Court coming in the way? ఇందులో ఎమ్. డి. లు, మెంబర్స్ అందరూ బాధ్యత వహించాలి కనుక బోర్డు చేసిన నిర్ణయాన్ని రిస్సైస్ చేసి మంత్రిగారు ఆర్డర్ ఇవ్వవచ్చు. ఆయన్ను డిస్మిస్ చేయవచ్చు. Will the Minister do that and place the report on the Table of the House?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—కాశీశ్వరరావ్ గారి నివేదిక సభా సమక్షంలో వుంచటానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇతను కార్పొరేషన్ ఉద్యోగి అని సభ్యులు గమనించాలి. కార్పొరేషన్ ఉద్యోగి కాబట్టి కార్పొరేషన్ చర్య తీసుకోవాలి. కార్పొరేషన్ బోర్డు చర్య తీసుకుని రివర్ట్ చేసింది. కాశీశ్వరరావ్ గారి రిపోర్టులో రిమూవ్ చేయాలని వుందని సభ్యులు చెబుతున్నారు. నా దగ్గర అటువంటి ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు. కాంపెటెంట్ అధారిటీ పర్మిషన్ లేకుండా పే ఫిక్స్ చేశాడనేది రుజువు అయింది. దానిపై బోర్డువారు రివర్ట్ చేశారు. దానిపై బోర్డుకు ఆయన అప్పీలు చేసుకున్నాడు. అప్పీలు పెండింగ్‌లో వున్నప్పుడే హైకోర్టులో రిట్ వేశాడు. దానికి కార్పొరేషన్ కౌంటర్ వేయడం జరిగింది.

).am. శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం:—వారికి ఫర్దర్ యిన్ఫర్మేషను యిస్తున్నాను. ఆడిటు రిపోర్టులో రేజ్ చేసిన అబ్జక్షను పేరాకు యింతవరకు సమాధానం పంపించ లేదు. రెండవది, యీయనకు సంబంధించిన రికార్డ్సు అన్నీ టాంపర్ చేశారు. అతని మీద యాక్షను తీసుకోకుండా వుండేందుకు వీలుగా యీయనకు సంబంధించిన పర్సనల్ రిజిష్టరును కాన్ఫిడెన్షియల్ రిపోర్టును ఆఫీసులో ఎవేలబుల్‌గా లేకుండా చేశారు మూడవది, యిప్పుడు హైకోర్టులో వున్నదాని మీద స్టే లేకుండా కౌంటరు వేసి ఆయన మీద యాక్షను తరువాత తీసుకుంటామనడంలో సమంజసం లేదు. మరొక ముఖ్య విషయం. ఈయన మీద తక్షణ చర్య తీసుకోవాలని సెక్రటరీ నటరాజన్‌గారు రికమెండు చేస్తూ ప్రభుత్వానికి పంపించారు. ఆయన రికమండేషనును ఎందుకు ఖాతరు చేయలేదు. నా ఎలిగేషను బోర్డువారు షీల్డ్ చేస్తున్నారని. ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్‌గా తీసుకొని యాక్షను తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:— కోర్టు స్టే ఆర్డరు యివ్వలేదు. అందుకని రివర్టెడ్ పోస్టులో వున్నాడు గాని ప్రమోటెడ్ పోస్టులో లేడు. ఎఫెక్టు యివ్వడం జరిగిపోయింది. సభ్యులు ఆందోళన పడుతున్నారు. ఆ కార్పొరేషను మీద సెక్రటరీ, యిరిగేషను ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుగా వేయడానికి అవకాశం వుంటే నటరాజన్‌గారి పేరు వారు చెప్పారు గాబట్టి తప్పకుండా నటరాజన్ గారినే ఎంక్వయిరీ చేయమని చెబుతాను.

MR. DEPUTY SPEAKER:— Question is over.

Answers to all the other Questions will be placed on the Table of the House.

Now, I will take up postponed Questions.

Breaches to Canals Under Godgarpally Project in
ZAHEERABAD TALUK

279—

*2430-Q-Sri M. Baga Reddy (Zahirabad) :— Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) What is the percentage of yield being utilised by the Godarpally Project in Zaheerabad tq. of Medak Dist.

(b) Whether it is a fact that this project is generally heavily over flowing and consequently breach the weir and canals;

(c) Whether it is also a fact that the Government have long back sanctioned a scheme to fix falling shutters on the weir of this project; and

(d) The reasons for the abnormal delay in fixing these shutters and the steps the Govt propose to take to expedite the execution of this work?

A:—

(a) The percentage of yield being utilised by the Godgarpalli project, Zahirabad taluk, Medak dist., is 85.66%.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) In the earlier estimate, shutters to be operated manually were proposed to be fixed up, but subsequently it was decided to fix automatic falling-shutters and they are fabricated and conveyed to project site. Since certain essential civil works had to be carried out, the installation of shutters is programmed to be done during this working season.

Loss Sustained By Government due to
Yeleru Reservoir Scandel.

280—

*2604-Q.—Kumari Tripurana Venkata Ratnam (Cheepurupalli) and Sri K. Yerran Naidu (Harishchandrapuram) :— Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) The names of persons responsible for Yeleru Reservoir scandal and the extent of loss sustained by the Government;

(b) The nature of findings given by Sri M. R. Pai who was appointed to enquire in to this affair and the follow-up action taken in the matter; and

(c) Whether it is a fact that the Andhra Pradesh Construction Corporation allotted works of the project to the members of the same family on nomination by splitting up the works to below Rs. 10-00 lakhs and if so, the details there of?

A:—

(a), (b) & (C) :— The works relating to formation of earth dam of Yeleru Reservoir project in Gap Nos. 1, 4, 5 & 6 were entrusted inApril, 1980 to the Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited at 10% above the estimated rates. The Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited reported that the Gaps were divided in to viable and convenient sub-reaches and sub-divided in to small zones of less than Rs. 5-00 lakhs in cost of execution and tenders were invited by the Corporation for the entrwstment of these small zones to Piece Rate Workers. Tender rates were negotiated and brought below the ceiling rates and the works were entrusted to the sucessful peice rate workers by the Corporation.

There were complaints about the method of execution of earth dam work of Yeleru Reservoir Project adopted by M/s. Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited and entrustment of work among the Piece Rate workers. In pursuance of the assurance given by the former Minister for Major Irrigation on the floor of the Legislative Assembly on 18-3-81 the Govt. Appointed in April, 1981 Sri M. R. Pai, IAS as Enquiry, Officer to probe in to the alleged irregularities in the entrustment of earth dam work to Piece Rate workers. Sri M. R. Pai had submitted his report to the Govt- and the copy of the report had already been placed by the former Minister for Major Irrigation on the Table of the House on 19-11-1981. Further in pursuance of the assurance given by the former C. M. on the Floor of the Legislative Assembly on 2-8-1982, a statement containing the information regarding the names of Piece Rate Workers along with the value of work to whom the works were entrusted by the Corporation was also laid on the Table of the House by Minister for Works on 16-3-1983.

The Enquiry Report of Sri M. R. Pai, IAS (Retd.) was examined and the Anti Corruption Bureau was requested to conduct a detailed enquiry. The report of the Anti Corruption Bureau has been received which is under examination by the Govt.

LAQs. Postponed From 29-3-1984

Non-Conducting of Elections by Secret Ballot in Suryalakshmi Cotton Mills in Mahaboobnagar District.

108—

*2599-(B.)-Q.-Sarvasri P. Chandra Sekhar, V. V. Naryan Reddy (Markapur) and M. Kasi Reddy (Kanigiri) :—Will the Minister for Labour be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that, elections by secret ballot have not been conducted, since the last 10 years in "Suryalakshmi Cotton Mills" in Mahaboobnagar District;

(b) If so, the reasons there for :

(c) Whether any reppresentation has been submitted to the Government by the labourers requesting for the conduct of elections; and

(d) If so, the steps taken by the Government thereon?

ముఖ్యమంత్రి తరపున సమాచారశాఖ మంత్రి శ్రీ పి హెచ్. వెంకటరామ జోగయ్య :—

ఎ) లేదండి.

బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

సి) అవునండి.

డి) ఈ విషయములో విచారణ జరిపి నివేదిక పంపించవలసిందిగా లేబరు కమీషనరును కోరడం జరిగింది. ఇరు వర్గాలలో ఎవరికి మెజారిటీ వుందో నిర్ణయించడానికి దానిమీద రహస్య ఎన్నికలు జరుపడానికి రెండు వర్గాలవారు అంగీకరిస్తేనే కార్మికశాఖ జోక్యం చేసుకుంటుంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :— డిపార్టుమెంటువారు ప్రశ్నను సరిగా అర్థం చేసుకున్నట్లు లేదు. గత పది సంవత్సరాలనుండి రహస్య బేలట్‌ద్వారా ఎన్నికలు జరగని మాట నిజమేనా అంటే లేదు అంటున్నారు. సీక్రెటు బ్యాలెటుద్వారా ఒక సంవత్సరం అయినా జరిగినట్లు చూపించమనండి. నా క్వశ్చన్‌ను విత్ డ్రా చేసుకుంటాము. ఇంతకు ముందు కాంగ్రెస్ అధీనములోవున్న యూనియన్‌వారు వారంతట వారే ఎలక్షన్సు జరపకుండా ఒక బాడీని పెట్టుకొని లిస్టును తీసుకువెళ్ళి కమీషనరుగారికి యిచ్చారు. దానిని రికగ్నయిజు చేయడానికి లేదు. మిగతా విషయానికివస్తే మొన్న 15-3-84నాడు ఎలక్షను జరిగింది. అంతవరకు వున్న ప్రెసిడెంటు ఎలక్షన్సు జరుపకపోతే అక్కడవున్న కార్మికులు వారంతటవారు ఎలక్షన్సు జరుపుకొని కొత్త బాడీని ఎన్నుకున్నారు. దానికి యింత

వరకు రికగ్నిషను యివ్వకుండా అతను అడ్డం పడుతున్నాడు. దాని విషయములో ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— ప్రశ్న ఎ. లో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని సూర్యలక్ష్మి కాటన్ మిల్స్‌లో గత పది సంవత్సరాలనుండి రహస్య బేలట్ ద్వారా ఎన్నికలు జరగనిమాట నిజమేనా అంటే లేదని సమాధానం యిచ్చాను. 1975 వ సంవత్సరములో ఒకసారి జరిగింది గాబట్టి ఆన్సర్‌లో లేదండి అనేది వచ్చింది. అయినట్లయితే దానికిగల కారణాలేమిటీ అంటే యీ ప్రశ్నకు తావు లేదు అన్నాను. వారు యీ మధ్యన ఎన్నికలు జరిగాయి అంటున్నారు. అది వాస్తవం అయితే అక్కడవుండే రెండు రైవల్ పార్టీస్‌కూడ రెండు ఎన్నికలు జరుపుకొని మాది రైట్ అంటే మాది రైట్ అని వాదన చేస్తున్నారు. అది యింటర్ యూనియన్ రైవల్రీ క్రింద వస్తుంది. ఈ రైవల్ పార్టీస్‌ను పిలిపించి వారు ఒప్పుకున్న పక్షములో సీక్రెట్ బేలట్‌ద్వారా ఎన్నికలు జరిపించాలని ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నది.

Increase of Payment of Exgratia to Fishermen who die during Fishing.

106—

*2609-(O)-Q. :— Sarvasri Vasanta Nageswara Rao, T. S. L. Naikar (Sampaza) and C. Ramachandra Rao (Tallarevu)- Will the Minister for Agriculture and Cooperation be pleased to state :

(a) whether the Government are considering to enhance the exgratia paid to the fishermen who die during the time of fishing in Andhra State from Rs. 2000/- to Rs. 5000/- ; and

(b) if so, when it will be implemented?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—

ఎ) అవునండీ.

బి) 27-2-1984 తేది సాంఘిక సంక్షేమశాఖ జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 33 లో ఉత్తరువులు జారీ అయ్యాయి.

శ్రీ టి. ఎస్. నాయకర్ :— అధ్యక్షా, ఈ ఎక్స్‌గ్రేషియా గురించి మత్స్య శాఖవారు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు, డబ్బు ఏమో సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటువారు యిస్తున్నారు. రెండువేల నుండి అయిదువేలు యిస్తున్నారు, సంతోషం. అయితే మత్స్యశాఖ ఆఫీసరు ఎంక్వయిరీ చేసినప్పుడు ఆ శాఖనుండే ఎందుకు యివ్వకూడదు? మదరాసు స్టేటులో మత్స్యశాఖవారే యిస్తున్నారు. అటువంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి — ప్రస్తుతానికి అటువంటి ఆలోచన లేదు. పరిశీలిస్తాము.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

280-A

Irregularities in Chittivalasa Jute Mills.

S. N. Q. No. 4322-V :— Sarvasri T. Seetharam (Arrada) P. Rajam (Narella), K. Nagarjun Reddy (Cumbum), M. Jagannadham (Wardhannapet):- Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Hon'ble Chief Minister has received a memorandum regarding irregularities and violations of Labour Laws in Chittivalasa Jute Mills on 23-1-1984; and

(b) if so, the action taken thereon ?

ముఖ్యమంత్రి తరపున సమాచార శాఖ మంత్రి శ్రీ .సి హెచ్. వెంకటరామ జోగయ్య :—

ఎ) అవునండీ.

బి) విచారణ జరిపి నివేదిక సమర్పించటానికిగాను ఈ మెమొరాండంను కార్మిక శాఖ కమీషనరు ఫ్యాక్టరీలు, బాయిలర్ల డైరెక్టరుకు పంపించటం జరిగింది.

శ్రీ యం. జగన్నాధం :— వారి మెమొరాండంలో ఏ ఏ సమస్యలమీద విజ్ఞప్తి చేశారు. అసలు సమస్యలు ఏమిటి, ఏ విధంగా పరిష్కారం చేస్తారు?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— బి. వి. రావుగారు అని ఎక్స్ ఎంప్లాయి, ఇంజనీరుగా పనిచేస్తూ ఆ ఫ్యాక్టరీనుండి వ్యాస్టకాబడిన వ్యక్తి. ఆయనగారు యిచ్చినటువంటి మెమొరాండం. అందులో వారు చెప్పింది, యాన్వల్ ఇంక్రిమెంట్సు స్టాఫ్‌కు రావడంలేదని, బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్సులో ఒక్క ఆంధ్రుడుకూడ లేడని, పర్చేజెస్ అన్ని కలకత్తానుండి జరుగుతున్నవని, యు. పి. నుండి లేబరును తీసుకువచ్చి యిక్కడ ఎంగేజ్ చేస్తున్నారని, మినిమంవేజెస్ సరిగా అమలు జరపడంలేదని, ప్రావిడెంటు ఫండు సరిగా యివ్వడంలేదనీ, స్టాట్యుటరీ లీవ్సను సరిగా కన్సిడరు చేయడం లేదని, యాక్సిడెంట్సు రిపోర్టు కావడంలేదని, క్యాంటిన్ సరిగా పని చేయడంలేదని, సేఫ్టీమెజర్సు సరిగా జరగడంలేదని, వెల్ఫేరు ఆఫీసరు ఎపాయింటుమెంటు జరగలేదని, యివి అన్ని వారు యిచ్చినటువంటి కంప్లైంట్సు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— అవి అన్నికూడ జరుగకపోతే అసలు యింకేమి చేస్తున్నది మేనేజ్‌మెంటు. స్థానికంగావుండే లేబరు డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నది? 78లో యీ కంపెనీ నెట్ ఎసెట్స్ మూడున్నర కోట్లు. 81 నాటికి 18 కోట్లకు పెరిగింది. అంత అబ్నార్మల్ యింక్రీజ్ వున్నప్పటికీ కార్మికులకు యివ్వవల

సి కనీస సౌకర్యాలు యివ్వకపోతే ఆ మేనేజ్‌మెంటుమీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది? ఒక ఎక్స్ ఎంప్లాయిగాని మరొకరుగాని యిలాంటి తీవ్రమైనటువంటి ఆరోపణలు చేస్తూ మెమొరాండం యిచ్చినప్పుడు విచారించి ఎప్పటిలోగా లేబరు కమీషనరును యీ విషయంపైన యాక్షను తీసుకోవాలని సలహా యిచ్చారు. పైగా ఆలస్యం చేయడంవల్ల కార్మికులకు యిబ్బంది అవుతుంది. ప్రభుత్వం త్వరితగతిని ఏ విధమైనటువంటి చర్య తీసుకుంటుంది?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటరామజోగయ్య:— వారు 23-1-84 నాడు ముఖ్యమంత్రి గారికి పిటీషను యివ్వడం జరిగింది. 14-3-84 నాడు డిప్యూటీ చీఫ్ ఇనస్పెక్టరు ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీస్ వైజాగ్, వారు వెళ్ళి దీనిని ఇనస్పెక్ట్ చేయడం జరిగింది. 3-4-84 నాడు లేబరు కమీషనరు తరపున డిప్యూటీ లేబరు కమీషనరు, వైజాగ్, వారు వెళ్ళి ఇనస్పెక్ట్ చేయడం జరిగింది. వారుభయులుకూడ ప్రిలిమినరీ ఎంక్వయిరి రిపోర్ట్సు పంపించడం జరిగింది.

వీరు చేసిన ఆరోపణలు చాలా ఉన్నాయి. అయితే ప్రిలిమినరీ రిపోర్టులో వచ్చిందేమిటంటే యించుమించు దీనిలో వారి యొక్క ఆరోపణలు అన్నీ అసత్యం అని రుజువు అవుతున్నవి. అయితే చీఫ్ యిన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరిస్ వీరికి సంబంధించినటువంటి డెప్యూటీ చీఫ్ యిన్స్‌పెక్టర్ వ్రాసిన రిపోర్టులో అక్కడ కేంటీన్ మెయిన్‌టెనెన్స్ సరిగా లేదని, మెడికల్ ఆఫీసర్స్ అప్పాయింట్‌మెంటు లేక వారు కూడా పని చేయడం లేదని, అక్కడ సేఫ్టీ మెజర్స్ తీసుకోవడంలో కొంత అలక్ష్యం ఉందని కనుగొనడం జరిగింది. లేబర్ కమీషనర్‌కు సంబంధించి సరియైనటువంటి రిపోర్టు అందలేదు. వారు యిచ్చినటువంటి బ్రీఫ్ రిపోర్టు నిన్ననే అందింది. దీనిలో వారు చెప్పిందేమిటంటే డిశంబరులో మినిమమ్ బోనస్ వర్కర్స్‌కు యివ్వడం జరిగిందని వారు మెన్షన్ చేసినారు. గ్రాట్యుయిటీ వగైరా అవన్నీ యివ్వవలసిన పద్ధతిలో వారికి ఇవ్వడం జరిగిందని వారు మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. అయితే మినిమమ్ బోనస్ యెంత యిచ్చినారు, యిది కేలిక్యులేషన్ ప్రకారంగా సరిగా ఉందా?అనేది లేదా ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. ఎంక్వయిరీ చేసిన తర్వాత వారికి యివ్వవలసిన బోనస్ యిప్పించడం, కాని మరి లేబర్ సైడు చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటే అది కూడా తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి:— మంత్రిగారి సమాధానం తికమకగా ఉంది. ఎందుచేతనంటే మొదట ప్రిలిమినరీ రిపోర్టు ఆధారంగా చూసినప్పుడు యీ ఆరోపణలన్నీ అబద్ధం అని తెలియజేసినారు. కాని చీఫ్ ఇన్స్‌పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీస్ తరపున డెప్యూటీ చీఫ్, యిన్స్‌పెక్టర్ వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ సెక్యూరిటీ కోసం తీసుకోవలసిన ప్రికాషన్స్ తీసుకోలేదు. యాక్సిడెంట్స్ కాకుండా యేమైతే చర్యలు తీసుకోవాలో అవి తీసుకోలేదని యివన్నీ ప్రూవ్ అయినట్లుగా లేదని చెప్పినారు. ఇప్పుడు యింత పెద్ద

ఫ్యాక్టరీలో మన డెప్యూటీ కమీషనరును పంపిస్తే వీరిని అక్కడ యెట్లా మేనేజ్ చేసుకోవాలో వారికి తెలుసు. కనుక అంతకంటే పైగా ఉండే రేంక్ అధికారితో యీ విషయం పూర్తిగా దర్యాప్తు చేయిస్తారా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రామజోగయ్య :— ఇది అవసరం అయితే హైదరాబాదులో కమీషనర్ ఆఫీసు నుంచి యెవరినయినా పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మేము చెప్పిందేమిటి? కమీషనరు ఆఫీసు నుంచి పంపిస్తే డెప్యూటీ చీఫ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీస్‌ను పంపిస్తే యేమి జరిగిందో అదే తిరిగి జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రామజోగయ్య :— కమీషనర్‌గారినే పంపిస్తాము.

శ్రీ కె. రాజిరెడ్డి :— 10 సంవత్సరముల క్రిందట యేర్పాటు అయిన యీ మిల్లులో అధికార పక్షం నుంచి ఒక సభ్యుడు మేనేజింగ్ కమిటీలో ఉంటే, అప్పుడు 300 మంది కార్మికులతో స్థాపించబడిన యీ కంపెనీ యిప్పుడు 7,000 మంది కార్మికులతో రూ. 20 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం కల్గిన యీ మిల్లుకు ప్రభుత్వం నుండి ఒక డైరెక్టరు కూడా లేకుండా నలుగురు ఉత్తరప్రదేశ్, నలుగురు కలకత్తావారు, ఒకరు విదేశీ వారు ఒకరు హైదరాబాదు, ఒకరు బెంగాళ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వారు ఉన్నారు. ఇంత పెద్ద కంపెనీకి ఒక డైరెక్టరు కూడా లేకపోవడం శోచనీయం. మరియు యీ కార్మికులను యిక్కడ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్చేంజ్ నుంచి తీసుకోకుండా విద్యార్హతలు లేకుండా సంతకం చేస్తే సరిపోయేవారిని యితర రాష్ట్రాల నుంచి తీసుకోవడం జరుగుతోంది.మరియు యిక్కడ కాంట్రాక్ట్ పద్ధతి టెండరులేకుండా యివ్వడం జరుగుతోంది. ఈనాడు దీనిమీద ప్రభుత్వ అజమాయిషి లేదు, కార్మికులకు రావలసిన బోనస్ కూడా రావడంలేదు. అక్కడ మెమోరాండాలు యిస్తే కూడా యింతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. ఇన్ని యిబ్బందులు జరుగుతూ ఉంటే యెటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు? ఇప్పటికయినా దీనిమీద హవ్వస్ కమిటీని వేసి పరిశీలిస్తారని ఆసిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రామజోగయ్య :— ఈ ఫ్యాక్టరీలో రెండు చాలా బలమైన యూనియన్స్ ఉన్నాయి. ఒకటి కాంగ్రెస్–ఐ కి సంబంధించింది, రెండు కమ్యూనిస్టుకు సంబంధించింది. ఆ యూనియన్స్ దగ్గర నుంచి యింతవరకు యెటువంటి ఫిర్యాదులు కాని పిటీషన్స్ కాని రాలేదు. ఇది నేను చెప్పినట్లుగా శ్రీ బి. వి. రావుగారు ఊస్ట్ చేయబడడంతో ఆయన యిచ్చిన రిప్రజంటేషను మీద తీసుకున్నటువంటి ఎంక్వయిరీ. కాని అంత బలమైన యూనియన్స్ నుంచి చిన్న ఫిర్యాదు కూడా రానప్పుడు వారు చెప్పినట్లుగా యిది ప్రయివేటు సెక్టార్‌లో పని చేస్తున్నటువంటి లిమిటెడ్ కంపెనీ.

దీనికి గవర్నమెంటు తరపున బోర్డు డైరెక్టర్స్‌ను వేయడం యెంతవరకు వీలవుతుందో పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమయత్‌నగర్) :— అక్కడ యీ బలమైన రెండు యూనియన్స్ ఫిర్యాదు చేయకుండా యీ రావు అనే ఆయన ఫిర్యాదు యెందుకు చేసినాడనే అనుమానం వారు వ్యక్తపరుస్తున్నారు. యూనియన్స్ గొడవలలో ఇతని మీదనే అన్యాయాలను, అక్రమాలను రుద్ది తొలగించడానికి యీ యూనియన్స్ వారే బాధ్యులయినారు, ఆయనను యిరకాటంలో పెట్టినారు. కార్మికులను ఎదిరిస్తేనే అతని మీద యీ చర్య తీసుకున్నారేది మంత్రిగారు గుర్తించాలి. అది ఎంక్వయిరిలో తేల్చే పరిస్థితి చూడాలి.

(జవాబు లేదు.)

Drinking Water Supply Scheme in Medak District with the Financial aid of Netherlands Government.

280-B

S. N. Q. No. 4330-V : Sarvasri M. Baga Reddy, D. K. Samarasimha Reddy, P. Govardhan Reddy, (Mungode) P. Shankar Rao, (Shadnagar) : Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that C. E. Rural Water Supply has prepared a scheme to supply drinking water to 137 villages in Medak District during 1982 at an estimated cost of Rs. 9 crores;

(b) whether it is also a fact that the Netherlands Government has agreed to finance this scheme;

(c) whether it is also a fact that Government of Netherlands has been insisting upon implementation of the Scheme; and

(d) whether it is also a fact that after visit of the Netherlands Team and after approval, the scheme has been revised to a tune of Rs. 4.5 crores unilaterally by the State Government to the detriment of the interests of 50% villages?

పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి :—శ్రీ కె. రామచంద్రరావు

ఎ) అవునండి.

బి) లేదండి.

సి) లేదండి.

డి) లేదండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మాకు ఉన్న యిన్ఫర్మేషను ప్రకారం 1982 లో నెదర్‌ల్యాండు నుంచి వచ్చిన టీమ్, మెదక్ జిల్లా లోపల 137

గ్రామాలకు యివ్వడానికిగాను ఆ ప్రాంతానికి పోయి పర్యటించిన మాట వాస్తవమేనా? తర్వాత యీ మొత్తం లోపల స్టేట్ కంట్రిబ్యూషన్ ఉంటుంది. మేజర్ పోర్షన్ నెదర్‌ల్యాండ్ గవర్నమెంటు నుంచి ఫైనాన్స్ అవుతుంది. ఈ మెదక్ జిల్లా లోపల యీ ఫ్లోరైడ్ ఎఫెక్టెడ్ యేరియా యేదైతే ఉందో దాని లోపల యీ వాటర్ సమస్య పరిష్కారం చేసే విధంగా ఉంటే యిప్పుడు క్రొత్త ప్రభుత్వం వచ్చి దానిని కుదింపు చేసి 50 పర్సెంటు తెచ్చినారా అని అంటే లేదని అంటున్నారు. కాని ఆ టీమ్ విజిట్ చేసిన తర్వాత దీనికి సంబంధించిన వివరాలు సభా సమక్షంలో ఉంచుతారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— 1982, మేలో ఆ నెదర్‌లాండు టీమ్ విజిట్ చేసిన మాట వాస్తవమే. మెదక్ జిల్లాలో 137 గ్రామాలకు సంబంధించిన ప్రాజక్టు రిపోర్టు తయారు చేయడం జరిగింది. ఇది ఒరిజనల్‌గా 1980 డిశంబరులోనే రిపోర్టు తయారు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కాస్ట రు. 3.62 కోట్లకు వచ్చింది. దాని తర్వాత 9-4-1981 న గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా కొన్ని సూచనలు చేయడం వల్ల వీలైనంతవరకు కుదించమని చెప్పినప్పుడు 9-4-1981 లో రూ. 2.82 కోట్లకు కుదించడం జరిగింది. డీటైల్డ్ ఎస్టిమేషన్‌తో రూ. 9 కోట్ల ప్రాజక్టుతో మెదక్‌జిల్లాలో 137 గ్రామాలు కవర్ చేసేటట్లు 1982, మే లో యింకొక రిపోర్టు తయారు చేయడం జరిగింది. అయితే దీనిలో 65 ప్రాబ్లెమ్ గ్రామాలు, 72 యితర గ్రామాలు ఉన్నాయి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సిక్స్ ఫైవ్ యియర్ ప్లాన్‌లో నాన్‌లిస్టెడ్ గ్రామాలలో ఖర్చు పెట్టేదానికి లేదని అవడంవల్ల 65 ప్రాబ్లెమ్ గ్రామాలకు మరల ఒక రిపోర్టు తయారు చేయడంవల్ల అది రూ. 4.5 కోట్లకు వచ్చింది తప్ప దాని తర్వాత 22-2-1983న రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించడం జరిగింది. అది వారితో కరస్పాండెన్స్‌లో ఉంది. ఇది డ్రాప్ చేసే సమస్యకాదు. ఇది కాకుండా లేటెస్ట్‌గా మొత్తం ఫ్లోరైడ్ కంటెంట్ యేరియాస్ స్టేట్‌లో యెక్కడయితే వున్నాయో ఒక మెదక్‌లోనే, ఒక నల్గొండలోనే కాకుండా అన్ని చోట్ల 10 స్కీమ్స్ టేకప్ చేయడం జరిగింది. దీనిని గురించి రీసెంట్‌గా 9-4-1984 సి. ఇ. తో. దీనికి సంబంధించిన సెక్రిటరీతో, మిగిలిన అందరితో ఒక సమావేశం జరపడం జరిగింది. వీటికి నెదర్‌ల్యాండు గవర్నమెంటువారు సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ ఒక స్కీమ్ కాకుండా ఇంకనూ 10 స్కీమ్స్ కూడా ఫార్ములేట్‌చేసి వీలైనంత తొందరలో వీటిని పంపించి ఆమోదింపచేయాలనే ప్రయత్నంలో ప్రభుత్వం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

Atrocities Against Harijans of Nagampalli By Landlords

261—

*421 Q.—Sarvasri A. G. Krishna and S. Santhosh Reddy : Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the landlords had committed atrocities against Harijans of Nagampalli in Kalahasti Panchayat Samithi who voted in the elections against their wish.

(b) Whether it is also a fact that the Harijans had lodged a complaint with the Pollampalli Police Station in this regard: and

(c) If so, the action taken by the Government?

A—(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

Providing Biogas Plants in the State

262—

3935 Q.— Sri Vasantha Nageswara Rao :— Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) Whether the State Government have taken up any scheme for providing biogas plants in the State : and

(b) If so, whether the particulars will be placed on the Table of the House?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) M/s. Agro Pumpsets and Implements Ltd. a subsidiary of A. P. State Agro Industries Development Corporation, has been nominated as the nodal agency for the implementation of the National Project for Biogas Development in the State from July, 1982. The Khadi and Village Industries Commission and the A. P. Khadi & Village Industries Board also continued the programme and 3,324 family biogas plants were constructed up to the end of March, 1983. The Government of India have fixed a target of 4,000 family biogas plants for the State Government for 1983-84 to be implemented through Agro Pumpsets and Implements Ltd. The Khadi & Village Industries Commission has also been given an independent target of 2,000 family biogas plants during 1983-84 and the Khadi & Village Industries Commission directly sends progress reports to the Government of India. Since the National Project for Biogas Development is included in the 20 Point Economic Programme of the Government of India, it is reviewed every month by the Planning Commission and the Prime Minister's Secretariat. The Biogas Programme has also been included in the 15 Point Pragati Patham of the State Government and reviewed periodically. The State Government are marking all efforts to exceed the target during 1984-85.

Excavation of N. S. Project Canals in Nuzvid Ete., Taluks

263—

*1849 Q.—Sri K. Hanumantha Rao : Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) How far the work pertaining to the excavation of N. S. Project canals in Nuzvid, Tiruvur and Vissannapet taluks has been completed so far;

(b) Whether it is a fact that the bridges constructed on the said canals are defective;

(c) If so, whether the matter is being examined in to; and

(d) When Sagar water will be released to Nuzvid taluk?

A.—(a) The 21st Main Branch Canal is completed. The Mylavaram Branch Canal is nearing completion, Nuzvid Branch Canal is also in the advance stage of construction. The distributary works on Mylavaram Branch Canal in Block No. 21/10A are taken up and are programmed to be completed by 6/84. The distributaries in Blocks 21/10B and 21/11 are in Non-Bank area and are to be completed according to availability of funds.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) The lands of Nuzvid taluk lie in Non-Bank area of blocks 21/10B and 21/11 of N. S. Left Canals and water will be released to these blocks after completing the works subject to availability of State funds

Construction of Bridges at Kurichedu, Etc.

264—

2794 Q.—Sri V. V. Narayana Reddy : Will the Minister for Works be pleased to State :

(a) Whether there are any representations from the Ryots Associations and the public for construction of bridges over the main Right Canal at Kurichedu and over Modepalli Major at Sankarapuram and over Pamidipadu Major at Pidakalathippa in Prakasam District; and

(b) If so, the stage at which the matter now stands?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) (i) The request of N. S. Right Canals Ryots Association for construction of bridge at Kurichedu could not be

conceded as it was not in conformity with the yardsticks for construction of bridges prescribed by the Government.

(ii) The request of the Association for construction of bridge over Modepalli Major at Sankarapuram is under consideration of the Government in Transport, Roads and Buildings Department.

(iii) The request of the Association for construction of bridge over Pamidipadu Major at Pidakalathippa is under consideration of the Govt. in Irrigation (Projects Wing) Department.

Repairing the Road from Gollapalli to Peddapariya G. T. Road;

265—

3616 Q.—Sri Nallapareddy Chandrasekhar Reddy : Will the Minister for works be pleased to state:

(a) Whether tne Government are aware that the R & B road from Gollapalli to Pedapariya Grand Trunk road in Nellore district is in a very bad condition : and

(b) Whether the Government are not considering to repair the road to be useful for communication purposes?

A.—(a) Yes, Sir. The road from Gollapalli to Peddapariya G. T. Road (Oijili—Gollapalli road) from Km. 0.00 to 32.60 is not in good condition.

(b) An estimate for Rs. 27.95 lakhs for the improvement of the road has been sanctioned by the Government and the work will be commenced after the agency is settled.

Constructing Railway Crossing Bridge in Kavali.

266—

3689 Q. :— Sri P. Vengala Rao : Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the hardships being experienced by the public of Kavali town as there is no railway crossing bridge in that town ; and

(b) the steps taken by the Government to construct the said bridge?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) The South Central Railway was requested to include in their 1984-85 works programme, provision for Road over-

bridges in lieu of level crossings at Kavali, Nidadavole and Nandyal. The proposals were accordingly included in the Railway's Preliminary Works Programme. But, the Railway Board has finally approved for inclusion in the Railway's Final Works Programme of 1984-85, only the Road overbridge at Nandyal.

Introducing bus service between Srikakulam and Amalapadu.

267—

2599-I. O. :— Sri A. Janardhana Rao : Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) the reason for not plying the Vizag-Amalapadu bus via Nandigam in the light of the fact that the Manager promised to ply it from Srikakulam ;

(b) whether the routes will be given to private individuals in case the R. T. C. is unable to ply the buses ; and

(c) by what time action will be taken ?

A.—(a), (b) and (c) The service between Srikakulam and Amalapadu has been introduced with effect from 21st November, 1983.

Following tender system in alloting the work to rigs for Rural Water Supply.

268—

3965 O. :— Sri M. Venkaiah Naidu : Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the tender system was followed in alloting the work to rigs for Rural Water Supply; and

(b) if not, the reasons therefor ?

A.—(a) Tender system was followed only for fixing rate contract. The deployment of rigs was done by drawing lots. This system was first introduced in the year 1979-80 and continued for the year 1980-81. In 1981-82 this system was not followed.

(b) In the year 1981-82 severe drought conditions prevailed in the State and drilling operations had to be taken up much earlier. In view of this, the rig operators who did the work for 1980-81 were asked to continue drilling operations in their respective districts pending finalisation of rate contract. The rate contract for the year 1981-82 could be finalised only in April, 1982. It was considered that if lottery was drawn there will be dislocation of work in the district as some rigs may have to be transferred to other districts.

Preparation of "Microfilms" for Telugu Dailies by Archives Department.

269—

3492 Q. :— Sri M. Venkaiah Naidu : Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Archives Department has decided to prepare Microfilms for the Telugu dailies; and

(b) if so, the progress achieved so far, in this regard?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) The microfilming of Sri Sadhana Patrika from 14th August, 1926 to 25th March, 1950 and the Krishna Patrika from 1 st January. 1902 to December, 1936 has already been completed. The microfilming of Andhra Patrika daily newspaper is in progress now.

Providing required facilities to the Market Yard, Guntur.

270—

553 Q. :— Sri Vasantha Nageswara Rao : Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the market yard at Guntur has not got the minimum facilities such as water supply, lighting, sheds to stock cotton and chillies by growers againts possibilities of clandestine thefts ; and

(b) if so, whether there are any proposals to provide such facilities there?

A.—(a) In both the old and the new market yards, required facilities are provided. The market committee, Guntur has provided 24 tube lights, besides two flood-lights for illuminating the premises while 8 Chowkidars and a Supervisor are on watch and ward to prevent any possible thefts in 11 godowns at the market yard, meant for storing cotton and chillies. One hundred thirty-five commission agents who are functioning in market yard, Guntur are providing Watch and Ward for their produce in their premises which are leased out to them. There are no complaints of thefts either from growersellers or traders.

(b) Does not arise.

Compensation to Milk Producers, Chittoor.

271—

3120 Q. :— Sarvasri Y. S. Rajasekhara Reddy, P. Rajam, K. Nagarjuna Reddy and A. G. Krishna : Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the weighing machine in milk powder factory, Chittoor has not been working properly since a long time;

(b) whether it has come to the notice of the Government that a loss of five lakhs of rupees was sustained by the milk procuring co-operative societies and milk procuring centres in the month of February only on account of the faulty machine;

(c) if so, the action taken or proposed to be taken by the Government against the Officers who failed to get the machine repaired and caused loss to the milk producers through false accounts; and

(d) whether there is any proposal with the Government to pay compensation to the milk producers who sustained loss on account of the faulty machine?

A.—(a) No, Sir. There are two weighing machines in the Factory. If one goes out of order, the other one is put to use.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) No, Sir. Does not arise.

Visakhapatnam Super Bazaar.

272—

419-J O. :— Kumari Tripurana Venkataratnam, Sri G. Syama Rao and Smt. G. Madhavi : Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Minister has received any representation from Sri H. V. Ramana, Union Joint Secretary, Super Bazaar, Visakhapatnam regarding the affairs of the Super Bazaar;

(b) whether the Government has made any enquiry or take any action about that petition;

(c) whether the Super Bazaar is running on loss; and

(d) if so, to what extent and the reasons therefor?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

H. V. Ramana was also examineed by the Enquiry Officer.

(c) and (d) The Visakhapatnam Super Bazaar was working at an accumulated loss of Rs. 19,35,579 as on 30th June, 1982 and earned a profit of Rs. 1,12,576 during the year 1981-82.

The losses are mainly due to the following reasons:

1. Payment of higher rate of interest on borrowings obtained by the Super Bazaar from the Banks.

2. Heavy establishment and other contingent charges.

3. Low margin of profits.

4. Deficit in stocks and sale of unsaleable articles at reduced rates.

5. Inadequate working capital etc.

Issue of illegal transfer orders by the Regional Director of Medical and Health Services, Warangal.

273—

2115 Q. :— Sarvasri P. Jagannaik and M. Jagannadham : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact, Dr. Veerabhadra Rao, Regional Director of Medical and Health Services, Warangal, transferred employees of the Department like Head Nurses and Health Visitors numbering nearly one thousand before his retirement on 28th February, 1983;

(b) whether those orders were issued in the month of March ; and

(c) if so, whether the illegal transfer orders will be cancelled?

A.—(a) No, Sir. The then Regional Director of Medical and Health Services, Warangal, Dr. Veerabhadra Rao has transferred only 2 in the cadre of Head Nurses and 19 in the cadre of Health Visitors. No cases were found below 3 years.

(b) Yes, the transfer orders were issued in the month of March and April, 1983.

(c) No illegal transfers were found.

Establishing a Primary Health Centre at Kancharapalem, Visakhapatnam.

274—

2974 Q. :— Sri E. Vasudeva Rao : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish a Primary Health Centre at Kancharapalem Visakhapatnam in view of the areas growth ; and

(b) if not, whether it will be considered now?

A.—(a) No, Sir.

(b) For the present, it is not possible to establish a Primary Health Centre at Kancharapalem due to paucity of funds and also there being a general hospital.

Posting full time doctor in the Govt. Homoeopathic Hospital, Srikalahasthi.

275—

3545 Q. :— Sarvasri M. Ramakrishna Rao, M. Omkar, M. Yerraiah Reddy and Smt. M. Swarajyam : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is no full time Doctor during the past 9 months in the Government Homoeopathic Hospital at Srikalahasthi, Chittoor district;

(b) whether the Government are also aware of the difficulties caused to the people of the area due to this; and

(c) if so, whether the Government will take steps to see that the post is not kept vacant any longer?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir. However, the Compounder of the Dispensary is looking after the routine work.

(c) Dr. Krishna Mohan Rao, was reported to Government Homoeopathy Dispensary, Srikalahasti, and he joined on 22nd October, 1983.

Upgrading the Primary Health Centre, Nakkrekal into Taluk Hospital.

276—

3758 Q. :— Sri N. Raghava Reddy : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Primary Health Centre situated in the Nakkrekal Taluk headquarters, Nalgonda district will be upgraded into taluk hospital; and

(b) whether another Primary Health Centre will be sanctioned in view of the fact that there is only one Primary Health Centre which is inadequate to the needs of the one lakh and thirty thousand population of the Samithi, causing hardships to them?

A.—(a) No, Sir.

(b) No, Sir. It is decided not to establish new Primary Health Centre in the same Block due to paucity of funds immediately.

Demolishing the house of Deen Dayal Washermen's Society Near Indira Park, Hyd.

277—

926 Q. :— Sarvasri Y. S. Rajasekhara Reddy, S. Santhosh Reddy, K. Nagarjuna Reddy, M. Ramachandra Reddy and M. Jagannadham : Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a hundred man strong demolition squad of the Hyderabad City Municipal Corporation forcibly demolished over thirty brick walled asbestos roofed houses of the Deen Dayal Washermen's Society near Indira Park;

(b) whether it is also a fact that nineteen washermen of the said area filed a suit O. S. No. 1883 of 1977 in the Court of the Sixth Asst. Judge of the City Civil Court and got favourable decree on 28th February, 1978;

(c) if so, the basis on which the corporation squad demolished the said houses; and

(d) whether the Government will consider to pay any compensation to the said said Weaker Section People?

A.—(a) The demolition gang of 15 labourers was engaged for demolition of said houses.

(b) The suit was dismissed by the Court.

(c) The Municipal Corporation of Hyderabad had demolished the said unauthorised constructions only after the suit was dismissed by the Court.

(d) Does not arise.

Regularising the encroachments by the Bodhan Municipality

278—

1292 Q.—Sri D. Sambasiva Rao Chowdary: Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the hectic business being done by the touts on the Government land in the Bodhan Municipality, Nizamabad district; and

(b) the action proposed to be taken by the Government to utilise the Government lands for the development of the Bodhan Town?

A.—(a)No, Sir. But steps are being taken by the Municipality to regularise the encroachments, as per the approved lay outs in terms of rates fixed by Government.

(b) Action is being taken by the Municipality to get the lay outs approved in respect of remaining lands also for the purpose of allotment of dlots in order to develop Bodhan town.

Implementation of Govt. Orders by the Bodhan Municipality.

279—

1294 Q.—Sri D. Sambasiva Rao Chowdary: Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Municipality of Bodhan, Nizamadad district has so far been able to implement only 7 out of 370 resolutions adopted and the reasons theretfor;

(b) the reasons for not implementing the Government orders by the Municipal Committee in respect of sale of land in the town to the people; and

(c) the action to be taken by the Government in respectl of the Municipal Council which is conducting its meetings only with the help of police on account of group clashes between the Councillors and the hCairman?

A.—(a) No, Sir, from the date the present Council assumed office till 5th May, 1983, the Council has passed 452 resolutions and implemented 404 resolutions. Only 48 resolutions could not be implemented due to paucity of funds for execution of works.

(b) The Government crders in respect of sale of lands in Bbohan Municipality are being implemented by the Municipal Cauncil and it is in progress.

(c) Since the Council Meetings are not being conducted with the help of Police, the question of action to be taken by Government does not arise.

Amount spent for providing P. W. S. in Bhuvanagiri

280—

2004 Q.—Sri K. Narasimha Reddy: Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Bhuvanagiri Municipaloty has transferred to the Public Health Department the amount advanced to them by the Life Insurance Corporation and the Government for providing protected water to the Public at Bhuvangiri :

(b) the total amount given to the Public Health Department by the Municipality for the implementation of protected water supply scheme in Bhuvanagiri Town;

(c) the amount remained without being spent;

(d) the reasons for not spending the full amount;

(e) whether it is also a fact that Bhuvanagiri Municipality is paying interest and penal interest on the amount remaining unspent; and

(f) whether the Government will take steps to write off the interest and penal interest?

(b) Ruyees 26.87 laks.

(c) Rupees 67,880,12 to the end of December, 1983.

(d) Final bills of Contractors and payments due to sister departments like Roads and Buildings, Andhra Pradesh State Electricity Board and Irrigation and Power Departments etc., are yet to be settled for which this amount is required.

(e) Yes, Sir.

(f) There are no such proposals from the Municipality.

BUSINESS OF HOUSE

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— నేను అడిగి చాలా రోజులయింది. దగ్గర దగ్గరగా 4-5 రోజుల నుండి జూనియర్ లెక్చరర్ల ఆందోళన విషయం గురించి చెబుతున్నారు. నిన్న 329 రూలు క్రింద వేసాను. తమరికి నాలుగు సారులు చెప్పాను. ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టరు గారికి జర్వంగా వుందని తమరు వాయిదా వేశారు. అక్కడ ఆందోళన తీవ్రతరంగా వుంది. జూనియర్ లెక్చరర్ల విషయం ఏమి చేశారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:— రేపు వస్తుంది. నిన్న మంత్రిగారు లేరు.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి:—విజయవాడలో పోలీసు హైహాండెడ్‌నెస్‌వల్ల గోపాల్ అనే విద్యార్థి చనిపోవడం, దాని మీద మేము నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. ఎ. జి. కృష్ణగారు కూడా ప్రశ్న వేస్తే....

మిస్టర్ స్పీకర్:— అడ్మిట్ చేస్తాము. వస్తుంది.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి:— మా పార్టీ తరపున గత 10 సంవత్సరాలుగా ఎండా కాలంలో త్రాగు నీటి కొరకు "చలివేందరులు" ఏర్పాటు చేసాము. వాటిని ఏర్పాటు చేయకూడదని పోలీసు కమీషనర్ అభ్యంతరపెడుతున్నారు. దానిమీద నేను నోటీసు యిచ్చాము. దానిని తమరు అడ్మిట్ చేయలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— చూస్తాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మారెడ్డి (చేవేళ్ళ) :— మెదక్, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో 45 బస్సు రూట్సు బందు చేస్తామన్న వార్త పత్రికలలో వచ్చింది. ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కమీషనర్ 45

రూట్స్ మెనషన్ చేశారు. దానిపై గవర్నమెంటు స్టాండు ఏమిటో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:— నోటీసు యిచ్చారు కదా. పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ కె. లక్ష్మా రెడ్డి:— అసెంబ్లీ 18వ తేదీన అయిపోతుందని అనుకొంటాను. మా నోటీసు అడ్మిట్ అయ్యే లోపల రూట్సు బందు అయిపోతాయి. అందువల్ల దానిపై ప్రభుత్వము యొక్క స్టాండు ఏమిటో చెప్పమనండి.

(నో రిప్లయి)

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— మీ ద్వారా ఒక విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. మొన్న సింగరేణి కాలరీస్‌పై ఎం. ఆర్. పాయి, ఇ. వి. రామిరెడ్డి గార్ల రిపోర్ట్సును టేబుల్ మీద పెడతామని ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు అన్నారు. దానిని సభలో పెట్టమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ముఖ్య మంత్రిగారితో డిస్కస్ చేశాము. ఆర్డర్సు యివ్వడం జరిగింది. టేబుల్ మీద పెడతాను.

Mr. Speaker:— S. N. Qs total received are 788. Out of them 77 were admitted and 45 were answered. Items under Rule 329 84 were admitted and 50 were answered. Under Rule 74 the total number received are 498. Out of them 133 were admitted 46 were answered. ఇవి వుండగా మరి మీరు నిన్న యిచ్చినారు. రాలేదని అంటే ఎట్లా? ముఖ్యమైన వాటికి పర్మిషన్ ఇస్తున్నాను. నా యిబ్బందిని కూడా మీరు చూడాలి కదా?

గౌరవ సభ్యుడు :— ఒక ముస్లిం విద్యార్థి చనిపోయారని నోటీసు ఇచ్చాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— వస్తుంది.

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి (నంద్యాల) :— నేను కూడా నోటీసు యిచ్చాను. ఇంత వరకు రాలేదు. రెండు సార్లు అడ్జర్న్ అయింది.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— మంత్రి లేకపోతే వాయిదా పడుతుంది.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్:— తమరి యిబ్బందిని నేను అర్థము చేసుకొన్నాను. అన్నీ రావాలంటే కష్టమవుతుంది. అందువల్ల నేనొక వే అవుట్ చెప్పడం జరిగింది. మా పార్టీ తరఫున 500 ప్రశ్నలు వేశారనుకోండి. కాలింగ్ అటెన్షన్‌గాని, 329 కాని వ్వండి, ఏదయినా కానివ్వండి, తమరు, ఈ సెషన్‌లో ఇంతకంటే ఎక్కువ క్వశ్చన్స్ అలా చేయడం లేదని, పార్టీపై జ్ ఇన్ని అని నిర్ణయిస్తున్నానని చేసినట్లయితే అందులో ప్రయారిటీని మేము ఫిక్స్‌ప్ చేసుకొంటాము. ఇదే విధంగా మిగతా పార్టీల వారికి కూడా నిర్ణయిస్తే వాళ్ళ ప్రయారిటీ వాళ్ళు చూసుకుంటారు. ఆ విధంగా చేస్తే తమరికి కూడా

కొంత బాధ తగ్గుతుంది. ఈపద్ధతిని ఇంతవరకు పాటించిన పాపాన పోలేదు. ఏది మొదలు రావాలో ఏది తరువాత రావాలో మేము చూసుకుంటాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— మొన్న 2-3 రోజుల క్రిందట వడగండ్ల వానవల్ల మహబూబ్‌నగర్, నల్గొండ జిల్లాలలో విపరీతమైన నష్టం జరిగింది. రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఇక్కడున్నారు. ఆ ప్రాంతములో ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే రైతులు నానా యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్:— నోటీసు యిచ్చారు కదా. రేపు వస్తుంది.

శ్రీమతి ఎం. స్వరాజ్యం :— ఎనిమిది మంది మహిళా సభ్యురాళ్ళము కలిసి 20 రోజుల క్రితం నోటీసు యిచ్చాము. వరకట్నంపై, స్త్రీలపై జరిగే అత్యాచారాలపై హౌస్‌లో చర్చించి, ప్రభుత్వము ఒక ప్రకటనచేస్తే, వుపయోగము జరుగుతుందని నోటీసు యిచ్చాము. దానిని గురించి జవాబు లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:— ఈ రోజు బి. ఎ. సి. లో డిసైడ్ చెస్తాము.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— ఈ విషయం తమరికి తెలుసు. "ఈ చదువులు మాకొద్దు" అనే సినిమాపై ఒక కమిటీని వేశారు. రెండుసార్లు సినిమాను చూడడం జరిగింది. సలహా యివ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వము నుండి ఇంత వరకు ఏమి చర్య లేదు. బయట బాగా లాఠీ చార్జీలు జరగడం, అజిటేషన్ మొత్తం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరుగుచున్నది. కానీ ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లుకూడా లేదు. కమిటీ వేసిఏమి ప్రయోజనం ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను చెబుతాను, మినిస్టరుగారు ఇపుడు లేరు.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డయ్య :— విజయవాడలో చిన్న చిన్న చలివేందరులు పెట్టడానికి, అక్కడ కాంగ్రెస్ జెండా పెట్టడానికి పోలీసువారు అబ్జెక్ట్ చేస్తున్నారు. తమరి టైం వృథా చేయకుండా యిచ్చిన నోటీసును....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది 329 క్రింద లేదు. జీరో అవర్ పెడుతున్నాము. 329 వున్నప్పుడు జీరో అవర్ జరుగుచున్నది.

శ్రీ జి. మల్లేష్ (ఆశిఫాబాద్) :— అదిలాబాద్ జిల్లాలో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడిన దృష్ట్యా, ఈవాళ వేల సంఖ్యలో జనాభా వలస పోతువ్నారు. నేను దానిపై 329 యిచ్చి 10 రోజులయింది. ఇంతవరకు ఏమి జరగలేదు.

(సమాధానము లేదు)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— "ఈ చదువులు మాకొద్దు" అనే సినిమా దానిపై (సమాచార శాఖ మంత్రిగారి నుద్దేశించి) కమిటీని వేశారు. ఏమి చర్య తీసుకోలేదని సభ్యులు అడుగుతున్నారు. ఏమయినా చెబుతారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరామ జోగయ్య :— తమరు కమిటీని ఏర్పాటు
చేశారు. కమిటీవారు సినిమాను చూచారు. దానిలో కొన్ని కొన్ని పోర్షన్స్ డైలాగ్స్
కట్ చేస్తే బాగుంటుందని రెకమెండు చేయడం జరిగింది. అయితే ఇంప్లిమెంట్ చేయ
డంలో రెండు విధానాలున్నాయి. ఒకటి ప్రొడ్యూసర్‌ని రిక్వెస్ట్‌చేసి, వాలంటరీగా కట్
చేయడం, ఒకటి లేకపోతే సెన్సార్ బోర్డుకు తెలపడం. ప్రొడ్యూసర్‌ని పిలిపించి
రిక్వెస్ట్‌చేసి ఫలాని ఫలానివి అబ్జెక్షనబుల్‌గా వున్నాయని వ్రాయడం జరిగింది. వారు
మన రెకమెండేషన్స్‌ని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని ఒప్పుకున్నారు. అయితే ఈపదుపులు
మాకొద్దు సినిమాలో నుండి కొన్ని డైలాగులు, సీనులు తీయాలంటే ఆ ప్రొడ్యూ 10-00.ar
సరుకు ఉన్న ప్రతిబంధకము ఏమిటంటే సినిమాలో ఒక వర్డు తీయాలన్నా ఏడ్
చేయాలన్నా, సెన్సారు బోర్డువారి పర్మిషన్ తీసుకోకుండా చేయడానికి వీలులేదు కాబట్టి
ఫలానా ఫలానా సీన్స్ కట్ చేయదలచామని దానికి పర్మిషన్ యివ్వమని సెన్సారు
బోర్డువారికి అప్లికేషన్ ఆ సినిమా ప్రొడ్యూసర్ పెట్టారు. ఈలోగా యిదివరకే
హైదరాబాదులో సిటీలో మనము అనుకున్న సీన్సు కట్ చేసి ఆ ప్రింట్స్ థియేటర్లకు
అప్పగించారు. మిగతా అన్ని సెంటర్స్‌కు కూడా వారి ఎడిటర్స్‌ను పంపి ఆ సీన్స్
కట్ చేయించడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఏ. మదన్‌మోహన్ :— రూల్ 329 క్రింద లక్ష్మారెడ్డిగారు లేవనెత్తుతూ ఆర్. టి. సి. వ్యవస్థను రంగారెడ్డి, మెదక్ జిల్లాలలో డీసెంట్రలైజేషన్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు ఒక ఆర్టికల్ పేపర్లో వచ్చినదని ప్రస్తావించారు. ఇప్పుడు యీ 329 అనేది ఏమైనా కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా పెట్టుకున్నదా? లక్ష్మారెడ్డిగారు అ విషయం లేవనెత్తేరు కాబట్టి మంత్రిగారు సమాధానం ఉంటే చెప్పమనండి లేకపోతే రేపు చెప్పవచ్చును.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ (హనుమకొండ) :—అటువంటిది ఏమీలేదు. మేము. సర్వే ఒకటి చేస్తున్నాము. ఆర్. టి. సి. వారు బస్సులు తక్కువగా ఉన్నాయి కనుక అద్దెకు తీసుకున్నవి ఎక్కడెక్కడ పెట్టాలి అనేది సర్వే చేస్తున్నాము కాని ఆర్.టి.సి. డిసెంట్రలైజేషన్ అనే సమస్య లేదు.

Sri A. Madan Mohan :— We have given a notice under Rule 329 about the death of a student in the police lock up at Vijayawada.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది ఎడ్‌మిట్ చేసాము.

శ్రీ ఏ. మదన్‌మోహన్ :— అది ఎడ్‌మిట్ చేయలేదు. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. అక్కడ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ ఇంపార్షియల్‌గా జరిపించి న్యాయం కలుగజేస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారికి చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మేము ఎన్నో 329 క్రింద నోటీసులు యిచ్చాము కాంగ్రెసువారు యిచ్చిన నోటీసులు ఎడ్మిట్ చేస్తూ పేర్లు యాడ్ చేస్తున్నారు. మేము చాలా సీరియస్ సమస్యలమీద నోటీసు యిచ్చాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఎవరి 329 నోటీసు ఎడ్మిట్ అయిందో వారే ముందు అయి మాట్లాడడానికి వీలు కలుగుతోంది.

Mr. Speaker :— I strictly follow the rules. Don't raise anything. I go by rules. I will post according to priority. మామీద ఏమీ నింద వేయవద్దు. నేను స్ట్రిక్ట్‌గా రూల్సు ఫాలో అవుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— ఇప్పుడు వరద బాధితులకు జరిగిన నష్టమే కాకుండా మామూలుగా బ్యాంకువారు రైతులకు యిచ్చే లోన్సు కొరకు డబ్బు యింకా యీ సంవత్సరం రాలేదు. ఆ విషయం నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

MATTER UNDER RULE 329

re : Lathicharge on the students of Gandhi Medical College on 11-4-1984.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, Yesterday at about 6-45 a. m. some of the student leaders belonging to Gandhi Medical College have approached me in the morning and represented saying that they were mercilessly beaten by the Police by getting inside the Lady Hydri Club. I am not here to defend the trespass of the students, but I know the genesis of the whole Lady Hydri Club. It was being claimed by the Members of the Lady Hydri Club that this property belonged to them. They wanted that this property should be declared in their favour. This matter went up to High Court and it took a decision saying that this property belongs to the Government. Thereupon the Members of the Lady Hydri Club had preferred another writ under Article 32 of the Constitution of India to Supreme Court in which they agitated that it should be declared as their own property. At that time they also wanted simultaneously to negotiate with the Government for a favourable decision out side the court. During the previous Government I happened to be the Health Minister. This matter was discussed at length in the chambers of the then Chief Minister throughly. At one time some point of agrement was reached between the Members of the Lady Hydri Club and the Government on the other side, but they did not agree to any of the proposals that were given to them. Some times they gave a

feeling that they would agree but they did not agree. Ultimately it was decided at that time that both the parties will bind themselves to the judgment that was likely to be delivered by the Supreme Court and the Supreme Court also having seen that no out side agreement is likely to reach between the Members of the Lady Hydri Club and the Government, they have pronounced their Judgment stating that this property belongs to Government. This is the legal aspect. The factual aspect is, this medical college has been there in the same premises. If I can recall, it is the second generation which is studying there. Some of them are the children of Civil Assistants who are studying in the final MBBS and fourth year of MBBS. They were not given the necessary accommodation which they were agitating for the past 20 to 30 years. This matter became a little more serious during the time of the previous Government. I would like to go on record that allegations were hurled at that time that some of the members of the Lady Hydri Club that I was responsible insisting the students. I condemn this tendency. They cannot take the law and order in their hands. I am not the person to support that point. I am interested to see that they really become the good citizens of this country. I had also not allowed the police officers to lay hands on my students. After all we should have enough patience to persuade the students. they should appreciate the real inconvenience. I am not trying to be poltical but this is my concept of political life. The fact is the students have made a representation to the Chief Minister time and again about the matter. Chief MInister was kind enough to say that he is going to take a decision. Stich in time saves nine. To-day we are confronted with a very delicate matter. We should apply our mind to see that the situation would not go beyond our control. Lung space is required for Gandhi Medical College. They have been really under suffocation. I know the staff of the Gandhi Medical College.They felt that the demand made by students is most justifiable that they should have lung space for their own activity and they cannnot be confined to a small building. As health minister, I thought that after the judgment of the Supreme Court there would be no conflict or embarassment or prejudice between the members of the Lady Hydri Club and the students of the Medical College and the Government on the other side.

Because of the delay in taking a decision by the Government a serious situation has arisen. Now I would request the Chief Minister to think cooly and take a decision. I have always respected ladies and I am not saying it for saying. This country is proud of them. I have a sence of respect and reverence to them. Let. us coolly apply our minds, whether the demands made by the students are justified or not. We have given three alternatives to the Members of the Lady Hydri Club. We said you leave the building. We are giving you near the police control room another Government land where you can have a building of your own. Then they insisted on money. We said we will give Rs. 6 lakhs for construction of the buildtng. We said Silpa clinic at the Bashir Bagh will be given to you. You can manage your affairs. On that they have not agreed. Ultimately it was agreed that they both would abide by the decision of the Supreme Court It is for the Government to look into the welfare of the students. Since it is adjacent to Gandhi Medical College, I hope it should be decided more in favour of the students.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - جناب اسپیکر صاحب - یہ ایک بڑا پرانہ مسئلہ ہے یہ تقریباً 100 سال پرانہ ہے - مسٹر سرا کبر حیدری جو نظام کے زمانے میں وزیراعظم تھے - اس وقت کی بات ہے اس زمانے میں ایک تحریک چلی تھی کہ عورتوں کیلئے ایک کلب قائم کیا جائے - جب مسٹر سراکبر حیدری صاحب کی بیوی نے اس بلڈنگ میں لیڈی حیدری کلب کے نام سے یہ کلب قائم کیا تھا - اس سے پہلے آپ دیکھیں گے کہ اس کلب کے پیچھے مکانات بنائے گئے تو اس وقت ایک سازش رکھی گئی کہ یہ کلب کو لے لیا جائے اور یہاں پر بھی مکانات بنائے جائیں، جب لیڈی حیدری کلب کے لوگوں نے اپنے ڈاکومنٹس کورٹ میں پیش کئے اور کہا کہ یہ کلب ہمارا ہے - لیکن جس وکیل کے پاس یہ ڈاکومنٹس تھے وہ پورے ڈاکومنٹس غائب کردئیے گئے - اسکے لئے مقدمہ چلتا رہا - پھر بعد میں یہ تصفیہ ہوا کہ آپس میں بیٹھ کر تصفیہ کرلیا جائے - آپ جانتے ہیں گاندھی میڈیکل کالج کی ایک ہسٹری ہے اس کالج کو قائم کرنے والا کون تھا؟ یہ ایک بڑی سازش ہے اس گاندھی میڈیکل کالج کو قائم کرنے والا ڈاکٹر نظام الدین جو ٹی بی کے ماہر ڈاکٹر

تھے - انھوں نے اس کالج کو قائم کیا تھا - اسکے بعد اب گورنمنٹ یہ فیصلہ کرتی ہے کہ یہ سٹی کے اندر ہے یہاں پر کالج نہیں ہونا چاہئے - اسے مشیرآباد میں منتقل کیا جائے یہ بات ہورہی ہے لیکن پھر گورنمنٹ سے ایک تصفیہ ہوا کہ 5 لاکھ روپیہ دینگے اس کلب پر 4 مرتبہ حملہ کیا گیا - مسٹر مدن موہن اس وقت محتوطباب کے منسٹر تھے چار مرتبہ دیوار توڑکر طلباء گھس گئے تھے ان طلباء کے خلاف کوئی کارروائی نہیں کی گئی - کیا منسٹر مدن موہن صاحب یہ بتاسکینگے کہ جب دیوار توڑ کے لڑکے وہاں پر گئے تو کیا آپکی گورنمنٹ نے ان کے خلاف کوئی کارروائی کی تھی - آپ نہیں بتاسکتے - کیونکہ کوئی کارروائی نہیں کی - وہاں پر الیکشن ہورہا ہے ایک اسٹوڈینٹس یونین ہے دوسری آپکی یونین ہے - آپکی پارٹی کی طرف سے یہ الیکشن جیتنے کیلئے کیا گیا - ہوسی لڑکوں کو اندر گھسادیا گیا - ایک شیمپو کھڑا کردیا گیا - اس الیکشن کو جتانے کیلئے یہ کارنامہ بتایا جائے - آپ جاکر دیکھیں اگر آپ خود میرے ساتھ چل کر دیکھ لیں تو معلوم ہوجائیگا - وہاں پر فانوس توڑ دیئے گئے دیوار اور دیواریں توڑ دئیے گئے - ٹیبل ،چیر اور کوکر کراکری سب توڑ دیا گیا - میں خود دیکھا اور کمشنر پولیس بھی موجود تھے -

- ۔ -

وہاں ایک شادی ہورہی تھی ایک نیا جھگڑا کھڑا کردیا تھا - 12 بجے رات میں شادی والے سامان بھی نہیں اٹھائے تھے - ان کے بکروں کو اٹھاکر میڈیکل کالج میں بند کردیا گیا - وہاں سے ایک آدمی بھاگ کر آیا اور یہ کہا کہ ہمیں بند کر دیا گیا - ہم کو مار ڈالنا چاہتے ہیں - پرانے شہر سے لوگ بھاگ کر آئے - مجھے معلوم ہوا میں جاکر ان لوگوں کو روک دیا - شہر میں ایک نیا ٹینشن کھڑا کرنا چاہتے تھے - یہاں اسمبلی کی میٹنگ ختم ہونے کے بعد جاکر دیکھیں یہ صرف ایک فرلانگ کی دوری پر ہے - اپنے آنکھوں سے خود دیکھ سکتے ہیں - وہاں پر کس قدر غنڈاگردی ہوئی ہے - اسکی مذمت کرنا چاہئے ایسے لڑکوں کو ریسٹ کٹ دینا چاہئے کس طرح وہ مستقبل میں ہمارے ڈاکٹر بننگے - یہ کتنے جرم کئے ہیں - جھ ڈیڈباڈی لاکر وہاں پر ڈالا گیا ہے - آپ خود جاکر دیکھیں - میں آپ سے اپیل کرتا ہوں اسپیکر صاحب اور چیف منسٹر صاحب سے آپ لوگ خود جاکر دیکھیں - لیڈیز اس کلب میں کیسا بیٹھ سکتے ہیں - ہندوستان کی پرائم منسٹر بھی ایک لیڈی اسکے بعد لیڈیز کی کلب کا یہ حال کیا جاتا ہے - یہ انتہائی اہم

افسوس ناک اور شرم کی بات ہے۔ کہ کس طریقہ سے یہاں پر ہنگامہ کیا گیا۔ ان لوگ کہاں پہنچے۔ یہ ایک شریف عورت ہے اور ایک اچھے خاندان کی عورت ہے۔ ان لوگوں کیلئے پورے آندھراپردیش میں صرف ایک لیڈی حیدری کلب ہی تو ہے جو 100 سال سے چل رہا ہے۔ جو لیڈی حیدری صاحبہ کی فوٹو تھی اس کو نکالا گیا ایک اسٹول کو پھینک کر فانوس توڑ دیئے گئے۔ وہ اسٹول فانوس پر لٹک رہا ہے اسکے فوٹو اخباروں میں آئے ہیں۔ میں چاہونگا کہ یہ غنڈہ گردی کو برداشت نہیں کیا جائے۔ آخر اسٹیٹ میں لا اینڈ آرڈر مینٹین نہیں ہوسکتا۔ اس طریقہ سے غنڈہ گردی ہورہی ہے۔ کسی کے گھر میں اور کلبوں میں گھس جارہے ہیں۔ توڑپھوڑ کررہے ہیں کیونکہ یہ بلڈنگ دی جائے۔ جبکہ کالج شمس آباد میں جانے والا ہے۔ لیکن ایسی غنڈہ گردی۔ میں سمجھتا ہوں کہ خود چیف منسٹر صاحب جاکر دیکھیں کہ کس قسم کی غنڈہ گردی کی گئی۔ یہ کلب لیڈیز کو دے دیں کیونکہ پورے آندھراپردیش میں صرف ایک لیڈی کلب ہے اس کلب کی دیوار توڑ دی گئی۔ ڈاکو بھی ایسی حرکت نہیں کرتے جو 20 فٹ اونچی دیوار کو توڑکر اندر گھس گئے۔ کب تک اس قسم کی غنڈہ گردی کو برداشت کرتے رہیں گے ان کے خلاف سخت ترین کاروائی کیجائے۔ کیونکہ کہ دوسروں کیلئے جو قانون بنایا گیا جو قانون اس اسمبلی میں پاس کیا گیا ہے اب سے پہلے اس قانون کے تحت ان تمام کو گرفتار کیا جائے اور چھ مہینے جیل میں رکھا جائے تاکہ آئندہ ایسی حرکت یہ کرنے پائیں۔ میں چاہونگا کہ آپ لیڈیز کو تحفظ دیں اور ان کے کلب کو برقرار رکھا جائے۔

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో నాలుగు ముఖ్యమయిన పద్ధతులు ఉన్నాయి, మొదటి భాగం నిన్న. మొన్న జరిగిన ఉదంతం. ఈ ఉదంతం విషయంలో విద్యార్థులు, ఎలా చట్టం చేతిలో పెట్టుకున్నారో, దాని వల్ల ఎలాంటి పరిస్థితి ఎర్పడుతోందో అది మొదటి అంశం. ఈ అంశంలో ఒవైసిగారు చెప్పిన మాటలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. కానీ ఇది ఆ అంశంయొక్క ప్రధాన అంశం కాదు, దానికి ఎన్నో వేరే కారణాలు ఉన్నాయి. మొదటగా తేల్చుకోవలసినది ఈ లేడీస్ హైదరీ క్లబ్ యొక్క భూమి ఎవరిది ? ఎవరిది అని తేల్చుకోవాలి అంటే మదనమోహన్‌గారో, ముఖ్యమంత్రిగారో, సభ్యులమో తేల్చే విషయం కాదు. ఇది కోర్టు తేల్చవలసిన విషయం. సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చినటువంటి తుది తీర్పు ఏమిటి ? ఆ తుది తీర్పు నాకు అందిన సమాచారం ప్రకారంగా ఈ భూమి ప్రభుత్వానిది. అని తెలిపినది. నిజమా ? కాదా ? ముఖ్యమంత్రిగారు నిక్కచ్చిగా, క్షుణ్ణంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది రెండవది. ఇక మూడవది ఈ గాంధీ మెడికల్ కాలేజి ఈ

ప్రభుత్వ విధాన నిర్ణయ పూర్వకంగా ఎక్కడ వుంచదలచుకొన్నది? అక్కడ నుంచి తీసి ఇంకా ఎక్కడయినా పెట్టాలనే నిర్ణయం ఈ ప్రభుత్వం తీసుకునే యోచన ఉన్నదా? లేదా అక్కడనే వుంచాలనే ఆలోచన, నిర్ణయమూ, ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లయితే అక్కడఉన్నటువంటి స్థలం సరిపోదు. వారికి ప్లే గ్రౌండు కావాలి. హాస్టలు కావాలి. ఇలాంటి వసతులు కల్పించేందుకు ఈప్రభుత్వం ఏమిఆలోచిస్తున్నది? నాల్గవ విషయం : దీనిలో విద్యార్థి నాయకులు. విద్యార్థులు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వారితో సంభాషించినప్పుడు, ఇది ప్రభుత్వ భూమి అని, సుప్రీం కోర్టు తేల్చినట్లు, ప్రభుత్వ పరంగానే ఈస్థలాన్ని వాడుకోవాలనే నిర్ణయంతో ప్రభుత్వం ఉన్నట్లు, వారి అభిప్రాయాన్ని తెల్పినట్లుగా తెలిసినది. కానీ మాటల సందర్భంగా దీనిని క్లబ్‌కూ కాకుండా, అటు కాలేజీకి కాకుండా వేరే ప్రభుత్వ పరంగా కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్ కొరకు దానిని ఉపయోగించాలనే భావన ముఖ్యమంత్రిగారు స్ఫురింప చేసినట్లుగా తెలిసినది, అయితే ఈ అనుమానాలే యీ ఉదంతానికి ప్రధాన కారణమని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇది ప్రభుత్వభూమి అయినట్లయితే దీనిని కాలేజీకి కాకుండా, క్లబ్‌కు వుంచదలచుకుంటే ఆ విషయం వేరు. మహిళల గురించి కానీ సాంప్రదాయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుంటే అది వేరు. కానీ క్లబ్‌కు కాదు ప్రభుత్వానికి అని సుప్రీం కోర్టు తుది తీర్పు ద్వారా తేల్చిన తరువాత యీ భూమిని దేనికి వాడుకోవాలి. అనే ప్రధానమైన అంశం గురించి ప్రభుత్వ ఆలోచన ఏమిటి? నా దృష్టిలో నిన్న మొన్న జరిగిన ఉదంతాలకు యీ ప్రభుత్వంవారు రేకెత్తించిన అనుమాన సందేహాలే ప్రధానమయిన కారణం. కాబట్టి వారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు యీ విషయంలో సుస్పష్టంగా ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచనా విధానం గురించి చెప్ప వలసిన అవసరం ఉన్నది. చెబుతారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు యీ గాంధీ మెడికల్ కాలేజీ దగ్గర జరిగిన సంఘటనలకు నిజంగా బాధ్యత కలగిన ప్రతి పౌరుడు విచారించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆస్థి ఎవరిది అనేది ప్రధానమయిన విషయంకాదు. ఎవరి ఆస్థి అయినా కూడా ఎవరికి చెందాలి అనేది పద్ధతి ప్రకారంగా, క్రమబద్ధంగా నిర్ణయించబడాలి తప్ప ఎవరికి వారు స్వాధీన పరచుకునే వైపు దారితీయడం, అరాచకానికు దారి తీస్తుంది. ఇది శాంతియుతమైనది కాదు. ఇంతకు ముందు ఒవైసీగారు, మదన్‌మోహన్‌గారు చెప్పారు. దీనిలోని విద్యార్థులు అంతా కూడా మెడిసిన్ చదువుకున్నవారే. అలాంటి వారు బాధ్యతగా వ్యవహరించడానికి బదులు ఇలా వ్యవహరించడం విచారించదగిన విషయం. ఆ విధంగా వ్యవహరించడం వల్లనే పోలీసులుకూడా జోక్యం కల్పించుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. అది సక్రమమైనది కాదు. వారు ఆందోళన చేయాలి అనుకుంటే వారికి వేరే పద్ధతులు ఉన్నాయి. కాలేజీ అక్కడ ఉంటుందా, లేదా? అనే సమస్య

ఉత్పన్నం అవుతున్నప్పుడు, ఆ భూమి గురించి ఇంతగా ఆర్భాటం చేయవలసిన అవసరం కనపడదం లేదు. ప్రభుత్వం నిర్దుష్టంగా ఆ భూమిని ఏమి చేయబోతుందో తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రభుత్వం అనుమానాలకు తావు ఇవ్వకుండా దీనిని నిచ్చితంగా తెలియ చెప్పినట్లయితే యీ సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి. క్లబ్‌కు ఉండాలనివారు డిమాండు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఏమి చేయబోతుందో తెలియజేయాలి. యీ కాలేజీని ఇక్కడే వుంచాలనుకుంటున్నదా ? మరో చోటుకి తరలింప చేయాలనుకుంటున్నదో తెలియజేసినట్లయితే యీ సమస్యలు రావు. దయచేసి యీ విషయాలు అన్నీ విశదీకరించ వలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, యీ విషయాన్ని ఇంత వరకూ నానబెట్టడంవల్ల యీ సమస్యలు పరిష్కారం చేయకపోవడం వల్లనే, స్టూడెంట్సులో అన్‌రెస్ట్ రావడానికి కారణం అయినది. ఇంత వరకూ యీ విషయం తీసుకు రావడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని చేస్తాము అన్నారు. ప్రభుత్వం త్వరగా చేస్తామని చెప్పడమే కానీ, చెప్పినంత త్వరగా దీనిని మీరు ఏమీ చేయడంలేదు. నిన్న జరిగిన సంఘటన లేడి హైదరీ క్లబ్ ఆవరణలో జరిగింది. ఆ సంఘటన ఎవరూ సహించలేకపోతున్నారు. వారు చేసినది కాదని మాకు సంబంధం లేదని స్టూడెంట్సు స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు. ఇది ఎవరు చేసారో వెంటనే తెలుసుకుని, వారిపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. Destroying the property of the club or anybody, it is a serious offence. I don't know who was actually indulged in this but my information revealed that certain extremist elements are behind this and they are instrumental in doing this, in taktng the extreme step. అందువలన యీ విధంగా దౌర్జన్యం చేయకుండా, ఆందోళన చేయకుండానే గట్టిగా ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడి చేయవచ్చు. శాసన సభ దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకరావడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోతే ప్రభుత్వం పట్టించుకునేటట్లు చేయడానికి కావలసిన చర్యలు, మార్గాలు వేరే వున్నాయి. ఆ మార్గాలను పర్‌ష్యూ చేయాలేకానీ మొత్తం చట్టాలను మన చేతిలో తీసుకోవడం అంటే మనం చట్ట పరంగా సత్యాగ్రహం చేయవచ్చు, అరెస్టు కావచ్చు, లేకపోతే ఇంకొక బందు చేయవచ్చు, నిరసన చేయవచ్చు. సమ్మె చేయవచ్చు. అందువలన దీని వెనుక ఎవరున్నారో ఆ విషయాన్ని విచారించి వారిపై కఠిన చర్య తీసుకోవాలి. లేకపోతే అనవసరంగా అందరిని కలగాపులగం చేసి, అనవసరమైన ఇంపార్టెంన్స్ దానికి ఇచ్చి బలాన్ని చేకూర్చిన వాళ్ళం అవుతాము.

We must identify such of the elements who are involved in barbarian acts. ఇకపోతే ఈ లేడీ హైదరీ క్లబ్ విషయం ఇందాక జైపాల్

రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, పేపర్లో వచ్చిన వార్తలను బట్టి ముఖ్య మంత్రిగారు అటు లేడీ హైదరీ క్లబ్ గాకుండా, కాలేజీకి గాకుండా కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్‌గా రూపొందించు కున్నారని వార్తలు వచ్చాయి. ఈ వార్తల వలన విద్యార్థులు సీరియస్ అయిపోయి ఈ వాళ దీనిని స్వాధీనం చేసుకుని, చీట్ చేసే ప్రయత్నాలకు వచ్చారని అంటున్నారు. ఒక వేళ చీట్ చేసినా ప్రమాదం లేదు. వాళ్ల స్వాధీనం చేసుకున్నారని ప్రకటిస్తే చట్ట బద్ధంగా దానిపైన చర్య తీసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వం నిజంగా అలాంటి ప్రకటన చేసిందా? ఒకవేళ ప్రభుత్వానికి అలాంటి వుద్దేశ్యం వుంటే అది మంచి వుద్దేశ్యం కాదు, మెడికల్ కాలేజ్ అక్కడ సబ్‌స్టాంట్యేవ్‌గా వుంది. సెంట్రల్, స్టేట్ వాలదనుకుంటే to better suited place, the college must be shifted and sufficient accommodation should be given. లేదు ఇక్కడే పెట్టదలచుకుంటే వారికి కావలసిన ఈ క్లబ్‌ను వాళ్ళకు హండోవర్ చేసి, వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలిగించాలి. అలా లేదనుకున్నప్పుడు కాలేజీ షిఫ్ట్ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు, 100 సంవత్సరాల నుంచి సాంప్రదాయ బద్ధంగా లేడీ హైదర్ క్లబ్‌ను మహిళలు వాడుకుంటున్నప్పుడు వారిని డిస్టర్బ్ చేసి, దానిని ఇంకొకటి పెడతాము, మీకు కాకుండా, వాళ్ళకు కాకుండా చేస్తామనేది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇందాకా ఒ పైసీగారు కుర్చీలు, బెంటులు తగుల బెట్టారనే పరిస్థితి సీరియస్‌గా ఇన్‌వాల్వ్ అయింది. అందువలన దీని మీద తదుపరి ఎలాంటి సంఘటనలు జరగకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. The issue must be decided as early as possible either in favour of the college or shifting the college to a better place and giving this building to the Lady Hyderi Club.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్‌అలీ :— అధ్యక్షా, ఈ క్లబ్ విషయంలో నిన్న జరిగిన గందరగోళం అన్నీ కూడా సమంజసమైనవి కావు. సాంప్రదాయంగా చాలా కాలం నుంచి వస్తున్న ఈ లేడీ హైదరీ క్లబ్ కానీయండీ, గాంధీ మెడకల్ కాలేజ్ కానీయండి, ఈ రెండింటి విషయంలో కోర్టు ఏదో ఒక నిర్ణయం యిస్తుంది. ఆ విషయాన్ని ఇన్‌వోకబుల్‌గా పరిష్కారం చేసుకోమని అన్నారు కానీ, ప్రాపర్టీ ఫలానా వాళ్ళదనే విషయం తెలియదు. అందువలన ఇన్‌వోకబుల్‌గా పరిష్కారం చేయగలమనే ప్రొవిజన్ క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరొక వుద్దేశ్యానికి వుపయోగపెట్టాలని చెప్పి అంటే అది సరైనది కాదు. దీని వలన అనర్థాలు వస్తాయి. దయచేసి ఇప్పటికైనా అట్లాంటివి వుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విరమించుకోవాలి. కారణం ఏమిటంటే హైదాబాద్ కాస్మోపాలిటన్ సిటీ. సెంటిమెంటల్ తగాదాలకు ఏమాత్రం ఆస్కారం కానటువంటి నిష్పక్షపాతమైన నిర్ణయాలను చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది. అలాంటి వాతావరణాన్ని కంటిన్యూ చేయకుండా ఇంకో విధంగా దారి తీసే పద్ధతులలో చేయకూడదు. లేడీ హైదరీ క్లబ్ చాలా కాలంగా వున్నది. పురాతనమైన ఈ హైద్రాబాద్‌లో పరోషా, పరదా కలిగిన

ఫ్రీంకు ఇది ఒక క్లబ్‌గా రాణించింది. దీని చరిత్ర కూడా చాలా వుంది. ఆ చరిత్ర జోలికి వెళ్ళవలసిన పనిలేదు. ఇక్కడ తెలంగాణాలో వున్న పూర్వపు పెద్దలకు చాలా మందికి దీని చరిత్ర తెలుసు. గాంధి మెడికల్ కాలేజీ, ఈ క్లబ్ రెండు హిస్టారికలే. ఎందుకంటే హైద్రాబాద్ చరిత్రతో పెనవేసుకున్నవి. అందుకని దీని జోలికి పోయే ప్పుడు పూర్వాపరాలు ఆలోచించుకుని, చరిత్ర గమనాన్ని స్టడీ చేసి ఇందులో వ్రేలు పెడితే ఏమి అనర్ధకాలు వస్తాయో అనే విషయాన్ని కూడా గమనించాలి. జైపాల్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా గాంధీ మెడీకల్ కాలేజీ పెట్టాలంటే దానికి కావలసిన అన్ని హంగులూ సమకూర్చాలంటే ఇప్పటికి ఏమీ కొరతలేదు. ఆ రకంగా దానిని అలా చేయాలి తప్ప ఈ రెండింటిని చరిత్రలో చెరిపివేసే పద్ధతిగా దిగజార్చి సెంటిమెంటల్‌గా వచ్చే అనర్ధాలకు ప్రభుత్వం అటువంటి నిర్ణయమే చేస్తే అది మంచిది కాదు. మా పార్టీ అభి ప్రాయం కూడా అదే. ఇలాంటి వాటిని మొదట్లోనే త్రుంచి వేయాలి. పెద్దవి చేయ కూడదు. అందుకని నా సజషన్‌ను సద్భావంతో స్వీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్:— రజాబ్ ఆలీగారికి బహుశా సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం వారికి అందిందో లేదో కానీ, ఇది గవర్నమెంట్ ప్రాపర్టీ అని మాత్రం చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ:— ఒక మాట చెప్పదలచుకున్నాను. 1950లో 1955లో కూడా చాలా మంది పెద్దలు ఇక్కడకు వచ్చారు. హైద్రాబాద్‌కు వచ్చిన తరువాత కూడా పూర్వపు పేర్లను మార్చేటప్పుడు వచ్చిన తగాదాలు తెలియనివి కాదు పత్తర్‌గట్టీని పటేల్‌గట్టీ అని పేరు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు హైద్రాబాద్ సిటీలో ఏమి జరిగింది? ఎలాంటి గందరగోళానికి తావిచ్చింది? పెద్దలు, పూజ్యులు చాలా మంది హైద్రాబాద్‌కు సంబంధించిన వారు కాబట్టి ఎక్కువగా చెప్పను. సుప్రీం కోర్టు చెప్పినది.

[illegible]

[illegible]

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— నేను జరిగిన దానికి చాలా బాధ పడుతున్నాను. కోర్టు యిచ్చిన తీర్పు ప్రకారం ఆ క్లబ్ వారికి భవనం కట్టుకోడానికి 5 లక్షలు రూపా యలు ఇచ్చేటట్లు, 72 సెంట్లు ప్రత్యేకంగా వారికి లీజుకు యిచ్చినట్లుగా తీర్పు చెప్పారు. మిగిలిన స్థలం గురించి గవర్నమెంటు డెషిషన్ తీసుకోవాలి. మన మంత్రి మండలి సమావేశంలో దీని గురించి వెంటనే 5 లక్షలు రూపాయలు వారికి ఇచ్చే ఏర్పాటును,

మిగిలిన స్థలం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఆధీనం చేసే విధానంగాను ఒక తీర్మానం చేయడం జరిగింది. అది చాలా విలువైన స్థలం. గజం అక్కడ రూ. 2,000 లకు పై చిలుకే వుంటుంది. ఏ మాత్రం తక్కువ వుండదు. అది నడి బజారులో వున్నది. దాని విషయంలో మన గాంధీ మెడికల్ కాలేజీ వారు అడిగారు. అన్ని విషయాలు చర్చకు వచ్చాయి. దాని విషయం ఆలోచించి చక్కగా మంచి నిర్ణయం తీసుకోవాలనే భావంతో ఆ నాడు చర్చ ముగిసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విద్యార్థులు నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు ఆ విషయం ఆలోచించడానికి మేము ఉద్యుక్తులు అవుతున్నాము. కాబట్టి ఏ విధంగా దాని విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవాలనేది నేను తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాను. మీరు చెప్పింది విన్నాము. కాని వెంటనే ఆ రాత్రికే ఈ విధమైన సంఘటనలు జరగడం చాలా దురదృష్టకరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఏదైనా సరే పరిష్కరించుకోడానికి మార్గాలు వున్నాయి. కానీ కేవలం దౌర్జన్య....

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఆ విద్యార్థులతో మాట్లాడేప్పుడు వారు చెప్పిన సమాధానం అనుసరించి చూసినప్పుడు లేడీ హైదరీ క్లబ్ సమస్య లేదు. అది తుది పరిష్కారం అయిపోయింది. 70 సెంట్లు ఆఫ్ లాండ్ లేడీ హైదరీ క్లబ్‌కు యివ్వాలని వారికి 5 లక్షల రూపాయలు యివ్వాలని చెప్పారు.

మిగతా భూమిని ప్రభుత్వం తన ఆధీనములోకి తీసుకొంటుంది. దీనిని దేని కొరకు వాడాలి? గత 15 సంవత్సరాలుగా ఈ విషయం యిక్కడ వస్తున్నప్పుడు ఎప్పుడూ కూడ గాంధీ మెడికల్ కాలేజీవారు వారి హాస్టల్ కోసం కావాలన్నప్పుడు ఈ లాండ్ డిస్‌ప్యూట్‌లో వుంది, అది తేలిన తరువాత యిస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతూ వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు విద్యార్థులతో మాట్లాడినప్పుడు హౌసింగ్ బోర్డు కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్....

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అటువంటిదేమీ కమిట్ చేయలేదు. మేము నిర్ణయం తీసుకోలేదు. ఈ విషయం ఆలోచిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. సద్వినియోగము కావాలనే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి వుందని మనవి చేశాను. ఫలానా దానికి కాంప్లెక్స్ అని, మార్కెటింగ్ కాంప్లెక్స్ కట్టే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి లేదు. ఆలోచిస్తున్నామని మనవి చేశాను. దీని విషయం ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ లోపల యిటువంటి దురదృష్టకరమైన దౌర్జన్యకర విధానానికి కొంత మంది విద్యార్థులు పూనుకోనడం విచారించదగ్గ విషయం. క్రమశిక్షణతో కూడిన విధానాలతో తలచుకొన్నది సాధించుకొనడం మంచిది తప్ప దౌర్జన్య విధానాల ద్వారా, కుర్చీలు, బల్లలు పగుల కొట్టడం ద్వారా మనకు మనమే దౌర్జన్యానికి పాల్పడినట్లు అవుతుంది. మహిళా సంఘము మీద ఈ విధమైన దౌర్జన్యము జరిగినందుకు విచారిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు

చెప్పినట్లు పూర్తిగా విచారణ జరుగుతుంది. పోలీసులు 19 మంది విద్యార్థులను అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో సరియైన న్యాయాన్ని జరిపిస్తామని, ఇకముందు దౌర్జన్యాలు జరగకుండా చూస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— ఇది ఎంతో విలువైన భూమి. గజము దాదాపు 2000 రూపాయలు విలువగల భూమి. హైదరాబాదు నగరంలో ఖాళీ భూమి గాంధీ మెడికల్ కాలేజి. Mr. Madan Mohan was asking for lung space for Gandhi Medical College. I am pleading for the lung space for Hyderabad City గాంధీ మెడికల్ కాలేజీవారు ప్లే గ్రౌండ్‌కి కోరితే, కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్ కడితే లంగ్ స్పేస్ లేకుండా పోతుంది. వందల ఎకరాల స్థలము ఓపెన్‌గా వుంచి అవసరమైతే గాంధీ మెడికల్ కాలేజికి వాడాలి. కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్‌కు ప్రభుత్వ పరముగా వాడకూడదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— కమర్షియల్ కాంప్లెక్స్ కట్టె విధానమే లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— గాంధీ మెడికల్ కాలేజీవారు కోరుతున్న దానికి అనుకూలముగా, పోజిటివ్‌గా వీలైనంత తొందరలో ఆలోచించి నిర్ణయించాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ యిష్యూను తొందరలో తేల్చాలి. లేకపోతే గందరగోళం కంటిన్యూ అవుతుంది.

Let him take a positive view of the matter and take an immediate action. The next alternative is to give it to Gandhi Medical College. లేడీ హైదరీ క్లబ్‌కు లేదని అన్నారు. అంతా మెడికల్ కాలేజీకి యివ్వదమనేది వుంటుందా అనేది తొందరలో తేల్చాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— గాంధి మెడికల్ కాలేజిని అక్కడనే వుంచదలచు కొన్నారా? లేక అక్కడనుంచి మార్చదలచుకొన్నారా? ఇక్కడే వుంచితే దీనికి ఇవ్వడం అవసరం. వుంచకపోతే ఆ స్థలాన్ని దేనికి యివ్వాలనుకొంటున్నారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— ఈ విషయమాలోచించడం జరుగుతుంది.

Sri A. Madan Mohan :— I have pleaded earlier with the Chief Minister through the Speaker that it is in the fitness of things and also desirable and justifiable that it should be given to the Gandhi Medical College. In fact, this is not the first generation which has been agitating for this land. This is the second generation. That means over over thirty years have passed and one generation has already left the college and their children are studying in the final year in the College. I want the

Government to concede not because they are agitating but since they are justifiable in their mental agitation in having this land for themselves. We were taking refuge saying that this matter is pending before the Supreme Court and till a decision is taken the Government would not be in a position to commit it self. In the previous Government we did it and I told the students and the students were verv peaceful and they did listen to us and they have acted upon as disciplined children. As I have already stated in my statement earlier, there is no lung space absolutely. If you leave it to the Gandhi Medical College, it would not only act as a lung space for the College but also to the entire city. We hardly have lung space within the city and it is really getting suffocated with the multi-complex buildings coming up. Sir, I would again like to request this Government and particularly the Chief Minister that the issue should not be looked in to from the commercial point of view or from the commercial enterprise point of view. The Chief Minister should deal with this aspect. as a State craft and this is not a commercial aspeet. So,the Chief Minister should keep the commercial value system aside keeping the State interest. When you look to the problem from the point of view of state-craft, naturally, I am sure the Chief Minister would be generous enough to consider ultimately in favour of the students of the Gandhi Medical College.

Sri N. T. Rama Rao :— There is no commercial proposition at all to the Government. We are looking to the beautification of the city as the most important place where so many cosmopolitan people are coming.. We should only see that the city is beautified and it has been clearly mentioned and told also that this site belongs to the Government. So far as its use for marriage purposes, this and that and the club purpose, I have told you very openly that it shall be considered and decided for which purpose it shall be used. I know the problem of the students also. After all, this site belongs to the Governmen and it does not belong to the Medical College. The Government will consider all these things and decide.

Sri S. Jaipal Reddy :— The Medical College also belongs to the Government.

Sri N. T. Rama Rao :— I know better than...

(Interruptions)

It is a separate institution and this is a separate institution. I told that it shall be considered.

Sri A. Madan Mohan :— What I am saying is that I am surprised at the stress made by the statement of the Chief Minister that it does not belong to the Medical College. I would like to ask to whom does the Gandhi Medical College belong. Does i not belong to the Government?

Sri N. T. Rama Rao :— It is a separate institution. I want to stress that it is a separate institution and Lady Hyderi Club is a separate Complex.

Sri A. Madan Mohan :— This confirms my apprehension. First I never wanted to make it a debating point. Yesterday, when the students met me they had expressed their apprehension that this land ultimately may be converted into a marriage hall or some such thing. My feeling is, if the Government is erring on the other side of taking a decision it has asserted itself that it does not belong to the Gandhi Medical College being a separate institution and Government being something else. So, this fear is getting confirmed that probably the Government has something in mind to construct a type of marriage hall which of-course may be converted into...

Sri N. T. Rama Rao :— There is nothing in the mind of the Government. We are still thinking, which I told already. I told you that it shall be considered. We have nothing in mind as to the business complex or marriage complex. All these aspects shall be considered and decided.

Sri A. Madan Mohan :— No. Sir...

Mr. Speaker :— The Government is considering what to do.

Sri A. Madan Mohan :— Since the Chief Minister has said that the Government has nothing in mind, my fear is, empty mind is devil's work shop and let not the devils get into it.

Re : Social Boycott of Harijans in Haripalem Village Near Anakapalli By Caste Hindus

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— అధ్యక్షా, విశాఖపట్నం జిల్లా అనకాపల్లి తాలూకా హరిపాలెం అనే గ్రామంలో ముగ్గురు హరిజన స్త్రీలు పొలం నుండి వంట చెరకు తీసుకువస్తూ వుండగా గత నెల మార్చి మొదటి వారంలో భీసెట్టి అప్పలనాయుడు అనే సవర్ణ హిందువు ఆ స్త్రీలు దొంగతనంగా తీసుకువెడుతున్నారని ఉప్పిడి నూకాలమ్మ

అనే హరిజన స్త్రీని బాగా కొట్టడం, ఇటుక రాయితో తల మీద కొట్టడం జరిగింది. ఆ గాయాలకు ఆమెకు అనకాపల్లి గవర్నమెంటు హాస్పిటల్‌లో ట్రీట్‌మెంట్ ఇప్పించడం కూడా జరిగింది. అక్కడి హరిజనులు ఎలమంచిలి పోలీసు స్టేషనులో రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత ఆ గ్రామములో వున్న హరిజ నేతరులు ఆ గ్రామ సర్పంచుకు చెప్పకుండా ఎందుకు రిపోర్టు ఇచ్చారని వారిని సంఘ బహిష్కారం చేశారు. త్రాగటానికి మంచినీరుకూడా ఇవ్వకుండా నానా హింసలు పెట్టారు. ఇలా హింసలు పెట్టడం గత నెల నుండి ఇప్పటి వరకూ జరుగుతున్నది. అక్కడి జిల్లా అధికారులకు, పోలీసు అధికారులకు హరిజనులు తమ కష్టాలు చెప్పు కున్నా ఏమి చర్య తీసుకొనకపోగా మార్చి 9వ తేదీన అనకాపల్లి పోలీస్ స్టేషన్ సర్కిల్ ఇన్స్‌పెక్టరు ఆ గ్రామానికి వెళ్ళి హరిజనులకూ, హరిజనేతరులకు మధ్య కాంప్రమైజ్ చేయటానికి ప్రయత్నించారు. హరిజనులకు మంచినీరుకూడా దొరకకుండా చేస్తే అనకాపల్లి మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ అప్పారావుగారు అక్కడి చైర్మెన్‌తో కలసి రెండు టాంకర్స్ మంచినీరు సప్లయి చేయించారు. బస్తా బియ్యంకూడా సప్లయి చేయించారు. హరిజనులు నిజంగా దొంగతనం చేశారా లేదా అనే విషయంలోకి నేను పోదలచుకోలేదు. హరిజనులైనా హరిజనేతరులైనా దొంగతనం మానవవైజంబట్టి చేస్తారు. ఎవరుతప్పు చేసినా పోలీసులు చర్య తీసుకుంటారు. అంతేగాని అక్కడవున్న సర్పంచ్‌కు చెప్పకుండా పోలీసులకు రిపోర్టు ఇచ్చారని వారిని సంఘ బహిష్కరణ చేసి వారికి సరుకులు, మంచినీరు దొరకకుండా చేసి ఇటువంటి పరిస్థితులు కల్పించడం రాక్షస కృత్యమని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసులుకూడా అలా కొట్టిన వారిపై, హింసించిన వారిపై చర్యలు తీసుకోకుండా కాంప్రమైజ్ చేయటానికి ప్రయత్నించడం వారితో లాలూచి పడి చేస్తునట్లు కన్పిస్తున్నది. సివిల్ రైట్స్ ప్రొటెక్షన్ యాక్టు క్రింద, అన్‌టచ్‌బిలిటీ యాక్టు క్రింద చర్య తీసుకోకుండా కాంప్రమైజ్‌కు పూను కొనడం శోచనీయం. సంఘ బహిష్కరణకు కారకులెవరో విచారణ జరిపి వారిపై చర్య తీసుకోవాలి, భీసెట్టి అప్పలనాయుడుపై చర్య తీసుకోవాలి. అశ్రద్ధ చేసి చర్య తీసుకోని పోలీసులపై కూడా చర్య తీసుకోవాలి. తమ ప్రభుత్వంలో హరిజనులకు రక్షణ కల్పిస్తామని చెప్పిన ఈ ప్రభుత్వం తన మాటను నిలబెట్టుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేష్ :— అధ్యక్షా, హరిపాలెంలో జరిగిన సంఘటన యు. పి.లో మహాత్యాగి విషయం గుర్తుకు తెస్తున్నది.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ ఇన్ ది చైర్)

హరిజనులకు స్వేచ్ఛ లేకుండా వుంది. రోడ్లపై నడవటానికి భయపడుతున్నారు.

దుకాణాలకు వెళ్ళి సరుకులను కొనుక్కునే పరిస్థితికూడా లేదు. మంచినీటికి వచ్చే హరిజనులను కొట్టటానికి అగ్రవర్ణాలవారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. మార్చి నుండి ఇప్పటివరకూ వీరి విషయం పట్టించుకోక పోవడం విచారకరం. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తమ కష్టాలు తీరుతాయని ఆశించిన హరిజనులకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో మాదిరిగానే తమ పరిస్థితులు వున్నందుకు వారు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఇప్పటికైనా ఈ ప్రభుత్వం వారికి రక్షణ కల్పించి వారిపై దౌర్జన్యం చేసినవారిని కఠినాతి కఠినంగా శిక్షించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డా. పి. శంకరరావు :— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల హరిజనుల పట్ల జరుగుతున్న అత్యాచారాల గురించి ఈ సభలో అనేకసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. హరిజన గిరిజనులు కాంగ్రెసుపార్టీ వెనుక వున్నారనే ఉద్దేశ్యంతో వారిపై ఎలాంటి అత్యాచారం జరిగినా చర్యలు తీసుకోవడం లేదనిపిస్తున్నది. ఇటువంటి సంఘటనలు ఎక్కడ జరిగినా గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఫిర్యాదు చేసినా చర్యలు తీసుకోని పోలీసులను శిక్షించాలి. హరిజనులకు రక్షణ కల్గించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జి. మాధవి (విశాఖపట్నం) :— అధ్యక్షా, హరిపాలెంలో ఈ సంఘటన జరిగిన తరువాత అనకాపల్లి నాకు దగ్గర కనుక నాకు ఫోన్ చేశారు. ఫోన్ చేసిన వెంటనే నేను ఆ ప్రదేశానికి వెళ్ళాను. అక్కడ జరిగిన వాస్తవ పరిస్థితులను తెలియజేస్తున్నాను. అక్కడ సోషల్ బాయ్‌కాట్ జరగలేదు. హరిజన స్త్రీ దొంగతనం చేసిందని ఆమెను రైతులు నిలదీసి అడగడం, హరిజనులు, రైతులు తగాదా పడిన మాట వాస్తవమే. కొందరు రైతులను అరెస్టు చేయడం, వారిని పోలీసు స్టేషన్‌లో చిత్రహింసలు పెట్టడం జరిగింది. విశాఖపట్నం జిల్లా రూరల్ ఎస్. పి. బాబూరావు హరిజన కులానికి చెందినవారు. ఆయన ఈ ఇస్యూలో ఇంటర్‌ఫియర్ అయ్యి కమ్యూనల్ ఫీలింగ్స్ తీసుకు రావడంతప్ప అక్కడ సంఘటనలో అంత తీవ్రత లేదని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులను అరెస్టు చేసిన తరువాత సాయంత్రం కోర్టులో
11-00.am. ప్రొడ్యూస్ చేయవలసిన అవసరం వుండగా కోర్టుకు తీసుకువెళ్ళారు. కాని విశాఖపట్నములో వున్న రూరల్ ఎస్. పి. గారు పార్షియాలిటీతో ప్రవర్తించి హరిజనులకు తోడ్పడాలనే వుద్దేశముతో అసలు యిస్యూను ప్రక్కతోవన పట్టించి కమ్యూనల్ రైట్స్ రెచ్చగొట్టే విధంగా ప్రవర్తించి రైతులకు కోర్టులో ప్రొడ్యూస్ చేయకుండా పోలీసు స్టేషనులోనే పెట్టి చిత్ర హింసలు చేయుమని రైతులకు సంబంధించిన మనుష్యులు అక్కడ వుండగానే అనకాపల్లి పోలీసు స్టేషనుకు పదే పదే రూరల్ ఎస్. పి. విశాఖపట్నము నుండి సందేశాలు అందించడం జరిగింది. ఇది వాస్తవంగా జరిగిన విషయము.

నేను మనవి చేసేది, న్యాయంగా ఎవరికి అన్యాయం జరిగినా సోషల్ బాయ్‌కాట్ జరిగినా తప్పకుండా విచారించవలసిందే, హరిజనులకు ప్రొటెక్షను యివ్వవలసిందే. కాని సమస్యను ప్రక్కతోవన పట్టించి కేవలం ఒక అధికారి అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడి కమ్యూనల్ రైట్స్‌ను రెచ్చగొట్టే విధంగా ప్రవర్తించినప్పుడు ఆ అధికారిని శిక్షించవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, 5-3-1984 తేదీ సాయంకాలం 4 గంటలకు హరిపాలెం గ్రామంలో షెడ్యూలు కులానికి చెందిన నూకరాజు భార్య ముప్పిడి నూకాలమ్మను అదే గ్రామానికి చెందిన టీసెట్టి అప్పలనాయుడు ఆయన భార్య తమ భూముల నుండి చెరుకు ముక్కలను దొంగిలించిందని ఆరోపిస్తూ ఆమెను చేతులతో కొట్టినట్లు యీ విషయాన్ని దర్యాప్తు చేసిన ఎలమంచిలి తాశిల్దారు నివేదించినట్లు విశాఖపట్నం కలెక్టరు తెలియజేశారు. పోలీసులు నేరం నెం. 31/84 గా కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు కొనసాగిస్తున్నారు. షెడ్యూలు కులానికి చెందిన మహిళ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసిందనే మిషపై హరిజనులు స్థానికంగా నీరు, అత్యవసర వస్తువులను తీసుకు వెళ్ళకుండా సవర్ణ హిందువులు బహిష్కరించినట్లు ఆరోపణ వచ్చింది. అయితే సవర్ణ హిందువులు యీ కథనాన్ని ఖండించారు. హరిజనులు తమ స్వంత బావుల నుండి కూడా నీరు తీసుకొని వెళ్ళడానికి వారిని అనుమతించి వారికి తమ సహకారం అందించినట్లు కూడ తెలియజేశారు. హరిపాలెం హరిజనులకు అంబేద్కర్ యువజన సంఘం అనకాపల్లి నుండి టాంకర్ల ద్వారా నీరు, బియ్యాన్ని సరఫరా చేసిందనే కథనం నిజం కాదని తదుపరి విచారణలో వెల్లడయింది. 8-3-1984 నుండి హరిపాలెం గ్రామంలోని హరిజనులను ప్రైవేటు బావుల నుండి నీరు తీసుకొని వెళ్ళడానికి, గ్రామంలోని దుకాణాల నుండి నిత్యావసర సరుకులు తీసుకువెళ్ళడానికి అనుమతిస్తున్నట్లు తెలిసింది. పాడయిన పాత బోరు బావుల స్థానే రెండు కొత్త బోరు బావులను త్రవ్వారు. 23-3-1984 నుండి హరిజనులు కొత్త బోరు బావుల నుండి నీరు తోడుకుంటున్నారని కూడ తెలిసింది. హ రి జ ను ల కు ఉపాధి కల్పించడానికి గాను రు. 40,000/-లు ఖర్చు కాగలదని అంచనా వేసిన అచ్యుతాపురం నుండి అనకాపల్లి రోడ్డును కొండకర్ల బజారు వరకు వేయడానికి రు. 9,000/-లు ఖర్చు కాగలదని అంచనా వేసిన హరిపాలెం లోని హరిజన కాలనీలోని లోతట్టు రోడ్లను అభివృద్ధి చేయడానికి పంచాయతీరాజ్ ఇంజనీరింగు శాఖ వాటిని చేపట్టింది. 17-3-1984 నుండి యీ పనులను ప్రారంభించింది. దరిమిలా హరిపాలెం హరిజనుల నుండి అందిన ఫిర్యాదును పురస్కరించుకొని పోలీసులు నేరం నెం. 31/84, 32/84 కేసులను నమోదు చేసి 12-3-1984 తేదీన 13 మందిని అరెస్టు చేశారు. ఆ తరువాత గాయపరచారన్న

కేసుకు సంబంధించిన నేరం నెం. 31/84 లో 16–3–1984న ఇద్దరు వ్యక్తులపై పోలీసులు కోర్టులో చార్జిషీటు దాఖలు చేశారు. 21–3–84న పదకొండు మంది వ్యక్తులపై నాలుగు చార్జిషీట్లు దాఖలు చేశారు. కొత్తగా త్రవ్విన బోరు బావుల నుండి హరిజనులు నీరు తీసుకొని వెళుతున్నారని, అదే గ్రామంలోని దుకాణాల నుండి హరిజనులు మామూలుగా నిత్యావసర వస్తువులను తీసుకొని వెళుతున్నారని 27–3–1984 న మరల విచారణ జరిపిన ఎలమంచిలి తాశీల్దారు తెలియజేశారు. బహిష్కరణకు సంబంధించిన తదుపరి సంఘటనలు ఏమీ లేవు.

ఆ గ్రామములో పరిస్థితి ప్రశాంతంగా వుంది. అక్కడ పోలీసు పికెటు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. పరిస్థితిని గమనించడం జరుగుతున్నదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా పోలీసువారు చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు సంపూర్ణమైనటువంటి ఎంక్వయిరీ చేయమని కోరారు. వారి మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది అని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు శంకరరావుగారు మాట్లాడుతూ వారి పార్టీకి సంబంధించి హరిజనులు గిరిజనులు వున్న కారణం చేత వారిపైన యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత యిటువంటివి అధికంగా జరుగుతున్నాయని తెలియజేశారు. సోషల్ బాయ్‌కాట్ అనే విషయము మీద యిక్కడ హౌస్‌లో చర్చించవలసిన బాధ్యత వుంది. ఒక పార్టీకి సంబంధించి కాదు. వారి దృష్టిలో హరిజనులు, గిరిజనులు వారి వెనుకాల వున్నారనుకుంటే, మేము మా వెనుకాల వున్నారని అనుకోవడం జరుగుతుంది. సమస్య పైననే చర్చిస్తే బాగుంటుంది అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— మంత్రిగారు చాలా అయోమయమైన జవాబును యిచ్చారు. వారికి అదుర్దా వుంది, మంచివారు. కాని ఆఫీసర్సు యిచ్చినటువంటి జవాబు యిది. ముందుగా అంతా సక్రమంగా వుంది, బాగానే వుంది అన్నారు. తరువాత వారి మీద యీ విధంగా కేసులు బుక్ చేశామని చెప్పారు. సోషల్‌బాయ్‌కాట్ చేశారు. మంచినీరు దొరకడం లేదు, కామన్‌వెల్స్ నుండి తీసుకుపోయే పరిస్థితి లేదనే వుద్దేశముతోనే కొత్త బావులు వేయడానికి తక్షణ చర్యలు తీసుకున్నారు. అన్ని సక్రమంగా వుంటే వారికి సెపరేట్‌గా వెల్స్ ఎందుకు వేయవలసివచ్చింది. అక్కడ హరిజనులకు స్కేర్సిటీ ఆఫ్ డ్రింకింగ్ వాటరు వున్నదనే సమస్య కాదు. వారిని బహిష్కరించడం వల్ల వారికి కనీసం మంచినీరు దొరకడం లేదని మీ దృష్టికి తెచ్చాము. అందులో యింకొక విషయం. ఎలమంచిలి పోలీసు స్టేషనులో రిపోర్టు చేసినా జిల్లా అధికారులు ఏమి యాక్షను తీసుకోలేదని మేము చెబితే ఒకరి పక్షాన గౌరవ సభ్యురాలు వకాల్తా తీసుకొని వారి గురించి వాదించడానికి అక్కడున్నటువంటి హరిజన ఎస్. పి. గారు

పక్షపాతంగా వ్యవహరించారని చెప్పడం ఆశ్చర్యకరంగా వుంది. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఎలమంచిలి సర్కిల్ యినస్పెక్టరు వెళ్ళి కాంప్రమైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశాడంటే ఒక హరిజన ఎస్. పి. యినస్ట్రక్షన్సు యిస్తే ఆయన వెళ్ళి అట్లా చేస్తాడా, దానికి అర్థం వుందా, వారు వాదించే దానిలో అర్థం వుందా? అందుకని, కేవలం హరిజన ఐ. పి. ఎస్. ఆఫీసరు వున్నంత మాత్రాన ఆయన మీద బురద చల్లడానికి చేసే ఆరోపణ సరైనది కాదు. ఈ సమస్యను పక్కతోవన పట్టించి యింకొక విధంగా చిత్రీకరించడానికి ప్రయత్నం చేయడం విచారకరము. వారు ఒక శాసన సభ్యురాలుగా అక్కడికి వెడితే హరిజనులకు జరిగిన అన్యాయాల గురించి సక్రమంగా గ్రహించి వారికి ఏమైన సహాయం చేయగలిగేట్లు వుండాలి గాని ఎస్. పి. ని దీనిలో యిన్వాల్వ్ చేయడం విచారకరము. మంత్రిగారి జవాబు స్పష్టంగా వుంది. అక్కడ ఏదో ఒకటి జరిగింది గాబట్టే యాక్షను తీసుకోడానికి కేసులు బుక్ చేశారనే మాట ద్వారా అర్థం అవుతున్నది. అందుకని హరిజనులకు ఏమైనా అక్రమాలు, అన్యాయాలు జరిగితే యిది అది అనకుండా వారి సమస్యలు పరిష్కరించడానికి సహకరించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. అందుకని మంత్రిగారిని కోరేది, సాకల్యంగా యీ విషయములో దర్యాప్తు జరిపించి బాధ్యులైన వారి మీద తప్పకుండా చర్య తీసుకోవాలి అని.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— సమస్యలు పరిష్కరించాలనే వుద్దేశం ప్రభుత్వానికి వుందని తెలియజేస్తున్నాను. పాత బోరు బావులు పాడైపోయిన స్థానములో అవి ముందే వున్నవి-తిరిగి రిపేరు చేశాము అన్నాను. కొత్తవి త్రవ్వించడం కాదు. అంతే గాకుండా వారికి సంబంధించిన బియ్యాన్ని రేషన్ను అన్ని కూడ సర్పంచు చేస్తున్నట్లు తెలియజేశాను. వారి మీద చార్జిషీటు దాఖలు చేశారు. ఇంకా ప్రత్యేకంగా ఎంక్వయిరీ అవసరం లేదు.

శ్రీమతి గ్రంథి మాధవి :— ఆ రోజు ఆ నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన ఎం. ఎల్. ఎ. గారు కూడ వెళ్ళడం జరిగింది. నేను కూడా వెళ్ళాను. సంఘటన జరిగిన వెంటనే వెళ్ళడం వల్ల వాస్తవ పరిస్థితులు తెలుసు. గౌరవ సభ్యులు సమ్మయ్య గారు అక్కడికి వెళ్ళి చూడలేదు. వారికి వచ్చిన యిన్ఫర్మేషను గురించి చెప్పడంలో తప్పులేదు. కాని నేను యిక్కడ ఎడ్వొకేటుగా రాలేదు. శాసన సభ్యురాలిగా వచ్చాను, వకాల్తా పుచ్చుకోవలసిన అవసరం లేదని గౌరవ సభ్యులు తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది. నేను వెళ్లాను, పరిస్థితులు తెలుసు గాబట్టి వాస్తవాలను సభ దృష్టికి తీసుకురావాలనే వుద్దేశముతో మాట్లాడడం జరిగింది తప్ప ఏ ఒక్కరి కొరకు వకాల్తా పుచ్చుకోవలసిన అవసరం లేదు. అరెస్టు చేసిన వారిని కోర్టులో ప్రొడ్యూస్ చేయవలసిన అవసరం

వుండగా కోర్టు ప్రిమిసెస్‌లోకి తీసుకువెళ్ళి కూడ నేను చెప్పిన అధికారి యింటర్ ఫియర్ కాకపోతే ఎవరి ఆదేశం మేరకు కోర్టులో ప్రొడ్యూస్ చేయకుండా పోలీసు స్టేషనులోకి తీసుకువచ్చి చితకబాది మరునాడు కోర్టులో ప్రొడ్యూస్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషను చేస్తున్నాను, యీ విషయం ముఖ్య మంత్రి గారికి ప్రత్యేకంగా తెలియజేయడం జరిగింది వారు యిలాగ యింటర్‌ఫియర్ అయి కమ్యూనల్ రైట్స్‌ను రెచ్చగొట్టే విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారని. వారు కూడ యాక్షను తీసుకుంటామని చెప్పారు. సోషల్ బాయ్‌కాట్ అనేది అక్కడ జరుగలేదు.

Mr. Deputy Speaker :— Your recommendations will not be entertained here.

శ్రీమతి గ్రంధి మాధవి :— నేను చెప్పేదేమిటంటే అక్కడ సోషల్ బాయ్ కాట్ జరగలేదు. వారికి మంచినీళ్ళు సప్లయి చేయకపోవడం యే విధంగాను జరగలేదు.

Mr. Deputy Speaker :— You are not the representative of the Government. The Government representative is there...

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— ప్రస్తుతం ఆ గ్రామాల్లో పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉంది.

శ్రీమతి గ్రంధి మాధవి :— కోర్టుకు ప్రొడ్యూస్ చేసిన వారిని యెవరి ఆదేశాల ప్రకారం తిరిగి తీసుకురావడం జరిగిందో మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అది ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాము. దానిలో యేమి ఉంది?

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలీ :— హరిజనులుపైన అత్యాచారాలు జరగలేదని, అక్కడ సోషల్ బాయికాట్ జరగలేదని, ప్రశాంతంగా ఉందని అంటున్నారు. కేసు నమోదు అయింది. వారిని అరెస్టు చేసి తీసుకొని వెళ్ళినారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—మినిస్టరుగారు ఆ సమాధానం యివ్వలేదు, వివరాలు మాత్రం చెప్పినారు; కాని శ్రీమహమ్మద్ రజబాలీ అది కాంట్రడిక్టింగ్ స్టేట్‌మెంటులాగా ఉంది. నేను కోరేదేమిటంటే-జరిగినటువంటిది యేమిటి? నిప్పులేకపోతే పొగరాదు. అది ఒక రకంగా జరిగింది. అది జరిగిన తర్వాతనే కేసును బుక్ చేశారు. దానిలో యిన్‌వాల్వ్ అయిన పర్సన్స్‌ను హరాస్ చేసినారని సభ్యులు ఆందోళన వ్యక్తం చేయడం సందర్భం కాదు. అట్లా జరిగినటువంటి సంఘటనపైన కొందరు యిన్‌వాల్వ్ అయిన తర్వాత యేదో జరుగుతూ ఉంటుంది. అంతవరకే పరిమితం కావాలి. యీ సమస్యను ప్రక్కకు నెట్టివేసి డిఫెండ్ చేసినట్లుగా చేయడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, యీ విషయం పైన కలక్టరుగారి దగ్గర నుంచి రిపోర్టు తెప్పించి యేమైనా జరిగి ఉంటే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

CALLING ATTENTION MATTERS

Re : Dacoity on 2-2-1984 at Owk Village in Banganapalli, Taluk, Kurnool District.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, అన్నవరం గ్రామానికి చెందిన అల్ల పెదనాగిరెడ్డి మరో పది మంది 26-2-1984 తేదీ రాత్రి సుమారు 9-00 గంటల సమయంలో జీపులోవచ్చి ఓక్ గ్రామానికి చెందిన వర్తకుడు శ్రీ బచ్చు నాగయ్య ఇంటిపై దాడి చేసి నాటు పిస్టోలు, వేటకు ఉపయోగించే కొడవళ్ళతో ఇంటిలోని వారిని బెదిరించి మొత్తం రూ. 38,940/- లు విలువచేసే బంగారు నగలు, వెండి సామాగ్రి, బట్టలు, తదితర వస్తువులను దోచుకొన్నారు. నిందితులు వెళ్ళేటప్పుడు బచ్చు నాగయ్యను బలవంతంగా తీసుకొనిపోయి ఓక్ గ్రామానికి 30 కి. మీ. దూరంలో వేరుసోముల గ్రామం వద్ద అతనిని వదలి వెళ్ళారు. రాత్రి సుమారు 9-30 గంటల సమయంలో బచ్చు నాగయ్య కుమారుడు ఓక్ పోలీసు స్టేషనులో ఫిర్యాదు చేయగా ఐ. పి. సి. 395, 396 సెక్షన్ల క్రింద 10/84 నెంబరు నేరంగా ఒక కేసును నమోదుచేసి దర్యాప్తు జరిపారు. వెంటనే పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు జిల్లా సరిహద్దుల్లోని పోలీసు స్టేషన్లను హెచ్చరించి నేరం జరిగిన స్థలాన్ని సందర్శించారు. అక్కడ నింతుదిలు వదలివెళ్ళిన పేలకుండా వున్న రెండు నాటు బాంబులను ఆయన కనుగొన్నారు. నిందితలను పట్టుకోవడం కోసం గ్రామాలను గాలిస్తుండగా 27-2-1984 తేది ఉదయం సుమారు 5-00 గంటల సమయంలో పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు వేరుసోముల గ్రామంవద్ద శ్రీ బచ్చు నాగయ్యను కనుగొన్నారు. అతనిని వైద్య పరీక్ష నిమిత్తం బనగానిపల్లి ప్రభుత్వ అసుపత్రికి పంపారు. నాగయ్యకు చికిత్స చేసిన వైద్య అధికారి అతని దేహంమీద ఎట్టి గాయాలు లేవని అభిప్రాయపడ్డారు.

26-3-1984 తేదీన సమాచారం అందినమీదట బనగానిపల్లి పోలీసు సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు ఓక్ పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు తదితర సిబ్బందితో వేరుసోముల గ్రామం వైపు వెళ్ళి అల్లపెద నాగిరెడ్డి మరో ఆరుగురు నిందితులను అరెస్టుచేసి రూ.29,985/- లు విలువ చేసే దొంగసొత్తును, వస్తువులను స్వాధీనం చేసుకొన్నారు. నిందితులను 27-3-1984 తేదీన రిమాండుకు పంపడం జరిగింది. ఈ నేరంలో ఉపయోగించిన వాహనాన్నికూడా స్వాధీన పరచుకోవడం జరిగింది. మిగిలిన నిందితులను అరెస్టు

చేయడానికి, మిగతా దొంగ సొత్తును స్వాధీన పరచు కోవడానికి కృషి జరుగుతున్నది. స్త్రీలపై దౌర్జన్యం చేశారనే ఆరోపణ సరికాదు.

శ్రీ ఎం. సంజీవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, యీ ఓక్ గ్రామము ఒక పెద్ద మేజర్ పంచాయతీ బోర్డు. అక్కడనే ఒక పోలీసు స్టేషను కూడా ఉంది. ఆ సంఘటన జరిగిన యిల్లు అక్కడ ఒక మెయిన్‌బజార్‌లో వుంది. అక్కడ ఎక్కువ జనసమర్ధం కూడా వుంది. ఆ యింటివారు మెయిన్‌రోడ్డులో యేదో ఒక కార్యక్రమానికిపోయి తిరిగి వచ్చి యింటిలోకి పోతూ ఉంటే ఆ రాత్రి గం. 8-15 లకు 10 మంది వ్యక్తులు ఆ జీప్‌లో నుంచి ఆ యింటిలో చొరపడి అక్కడ ఉన్న ఆడవారిని కత్తులు చూపించి బెదిరించి రూ. 50,000 లు విలువచేసే నగలు, నగదు లూటీ చేయడమేకాక యింటి యజమాని నాగయ్యనుకూడా జీపులో వేసుకొని తీసుకొని పోయినారు. ఆ విధంగా చేసిన తర్వాత కేశవ గ్రామములో ఒక నాయకుడు యింటర్‌ఫేర్ అయి అతనిని విడిపించినారు. అక్కడ పోలీసు స్టేషను ఉండి, అంత మెయిన్ బజార్‌లో జరిగినప్పటికి ఆ నాగయ్య కుమారుడు రిపోర్టు చేసిన తర్వాత ఒక గంటవరకు కూడా పోలీసువారు రాకుండాపోతే యెట్లా ? ఈ విధంగా పోలీసువారు యింత ఆలస్యం యెందుకుచేసినారు? ముఖ్యంగా కర్నూలు జిల్లాలో ప్రతి తాలూకాలో డెకాయిటీ గేంగ్స్ ఉన్నమాట వాస్తవమేనా ? అయితే ప్రభుత్వం అటువంటి డెకాయిట్ గేంగ్స్ చర్యను అతికట్టడానికి యిక ముందు యే చర్య తీసుకుంటుంది ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, పోలీసు డిపార్టుమెంటు యీ విషయంలో సమర్థతతో నిర్వహించింది. ఎందుచేతనంటే 26న రాత్రి జరిగితే 27న నిందితులను పట్టుకోవడం, సుమారు రూ. 29,000 విలువగల వస్తువులు స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగింది. పైగా అక్కడ 6 గురిని అరెస్టు చేసినారు. మిగిలిన వారిని పట్టుకోవడంలో విజయం చేకూర్చుకుంటారని ఆలోచన చేస్తున్నాను. అక్కడ యేదో అవసరం వచ్చినప్పుడు దానిని ఎంక్వయిరీ చేసినప్పుడు అక్కడ వ్యాపారస్థులు ఉన్నారని అప్పుడప్పుడు అటువంటివి జరుగుతూ ఉంటాయని నా దృష్టికి వచ్చింది. ఆవిషయంలో కట్టుదిట్టమైన చర్య ప్రభుత్వపరంగా తీసుకోవడానికి నిర్ణయం తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి (కర్నూలు) :— కర్నూలు జిల్లాలో ఆల్‌మోస్టు ఆల్ అన్ని తాలూకాలలో యిటువంటివే జరుగుతున్నాయి. అక్కడ స్పెషల్ స్క్వాడ్‌ను వేసి అటువంటివి జరగకుండా చూస్తారా ?

(జవాబు లేదు)

Re : Mysterious Death of Ravikumar, Student of B. Tech., I. I. T; Kanpur.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, కాన్పూర్‌లోని ఐ. ఐ. టి. లో బి. టెక్ (కంప్యూటర్ సైన్సు) ఆఖరి సంవత్సరం చదువుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థి శ్రీ రవికుమార్ 1983, జూలైలో అనుమానాస్పదమైన పరిస్థితులలో చనిపోగా ఆయన తల్లితండ్రులు అనేకసార్లు విన్నవించుకొన్నప్పటికీ, స్థానిక అధికార్లు సక్రమంగా దర్యాప్తు జరపలేదు. ఈ సంస్థ బహూకరించే ప్రతిష్ఠాకరమైన రాష్ట్రపతి స్వర్ణపతకం కోసం ఈయన తీవ్రంగా పోటీపడి కృషి చేస్తూ వుండేవారు. స్థానిక పక్షపాతంతో నేరస్థుల పైన సంబంధించిన ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్య తీసుకోనందున స్థానిక విద్యార్థులు తమ పైన దౌర్జన్యం జరుపుతారన్న భయంతో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన ఇతర విద్యార్థులు అక్కడ వుంటున్నారు. ఇంతకు ముందు సంవత్సరాలలో ప్రతిష్ఠాకరమైన రాష్ట్రపతి స్వర్ణ పతకం కోసం తీవ్రంగా పోటీపడి కృషిచేసిన కనీసం 6గురు ప్రతిభావంతులైన ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులు ఇటువంటి పరిస్థితులలోనే మరణించారు. ఈ మరణాలవల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి వెళ్ళి ఆ కళాశాలలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులకు, ప్రజలకు తీవ్రమైన ఆందోళన కలుగుతున్నది. అందుచేత ఇది సత్వరంగా చర్య తీసుకోవలసిన ప్రజా ప్రాముఖ్యంగల విషయం."

(వి వ ర ణ)

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖలో సహాయ కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్న శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు కాన్పూర్‌లోని ఐ. ఐ. టి, లో బి. టెక్. (కంప్యూటర్ సైన్సు) ఆఖరి సంవత్సరం చదువుతున్న తమ కుమారుడు జి. రవికుమార్‌ను దారుణంగా హత్యచేశారని 2-9-83 తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విన్నపం సమర్పించారు. ఆ విన్నపంలో రాష్ట్రపతి స్వర్ణపతకంకోసం తన కుమారుడు తీవ్రంగా కృషిచేస్తుండేవాడని దానిని తామే చేజిక్కించుకుని, దాని మూలంగా చేకూరే ఇతర ప్రయోజనాలను పొందాలన్న ఉద్దేశ్యంతో హత్యచేశారన్నది స్పష్టమౌతుందని, తమ కుమారుడు ఆత్మహత్యచేసుకోలేదని ఆయన అందులో తెలియజేశారు, ఈ విషయంలో క్షుణ్ణంగా దర్యాప్తు జరిపించాలని ఆయన కోరారు. ఈ కేసులో యు. పి. రాష్ట్ర పోలీసులతో దర్యాప్తు జరిపించి, వివరాలను ఈ ప్రభుత్వానికి పంపవలసిందిగా కోరుతూ ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శికి వ్రాయడం జరిగింది. నివేదిక పంపవలసిందిగా కాన్పూర్ పోలీసులను కోరామని సవివరమైన దర్యాప్తు నివేదికను అతిత్వరలో పంపగలమని ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి తెలియజేశారు. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రధాన కార్యదర్శి నుండి నివేదిక అందవలసి ఉంది.

శ్రీ రవికుమార్ అనుమానాస్పద పరిస్థితులలో మరణించడానికి సంబంధించిన వివరాలను తెలుసుకోవడానికిగాను 15-3-1984 తేదీన హైదరాబాద్‌లోని నేర విభాగం సి. ఐ. డి., పోలీసు సూపరింటెండెంటు-IVను కాన్‌పూర్‌కు ప్రత్యేకంగాపంపించారు. ఆయన ఈ క్రింది సమాచారాన్ని అందేజేశారు.

శ్రీ జి. వేంకటేశ్వరరావుగారి కుమారుడు కీ. శే. జి. రవికుమార్ (వయస్సు 20 సంవత్సరాలు) కాన్‌పూర్‌లోని ఐ. ఐ. టి. లో బి. టెక్. ఆఖరి సంవత్సరం విద్యార్థి. ఈయన చాలా తెలివైన విద్యార్థి అయినందున డిస్టింక్షన్ ఆశిస్తువుండేవారు అయనకు వంటరిగా వుండటం అలవాటు. కాన్‌పూర్‌లో ఆయనకు శత్రువులు ఎవరూ లేరు. 28-7-1983 తేదీ సాయంత్రం కాన్‌పూర్ ఐ. ఐ. టి. కాంపస్‌లోవున్న హాస్టలు రూంలో ఉరి వేసుకొని మరణించి ఉండటం గమనించారు. గది తలుపులు, కిటికీలు, వెంటిలేటర్లు లోపల గడియ పెట్టి ఉన్నాయి. సమాచారం అందగానే, కాన్‌పూర్ నగరంలోని కల్యాణపూర్ పోలీసు స్టేషను జనరల్ డైరీలో నమోదుచేసి, శవపంచాయతి జరిపారు. 28-7-1983 రాత్రి శవపరీక్ష కోసం మృతదేహాన్ని పంపారు వైద్య అధికారి 29-7-1983 మధ్యాహ్నం 12-30 గంటల నుండి శవ పరీక్ష ప్రారంభించారు. ఉరి పోసుకోవడంవల్ల మరణం సంభవించి ఉండవచ్చునని వైద్య అధికారి అభిప్రాయపడ్డారు. శవ పరీక్ష సమయంలో మృత దేహం మెడ కుడి ప్రక్క బిగించి కట్టిన గుర్తులె తప్ప మరే గాయాలు కనపడలేదని ఆయన తెలియజేశారు. శవ పరీక్ష ఆరంభానికి 48 గంటల ముందు మరణం సంభవించి ఉండవచ్చునని ఆయన అంచనా వేశారు.

గత 5 సంవత్సరాలలో, కాన్‌పూర్‌లో ఐ. ఐ. టి. విద్యార్థులు 5గురు చని పోయారు. వీరిలో 4గురు ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకు చెందినవారు, శ్రీ రవికుమార్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు చెందినవారు.

ఉత్తరప్రదేశ్ నేర విభాగం, సి. ఐ. డి. ఈ కేసులో దర్యాప్తు కొన సాగిస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ముఖ్య మంత్రిగారు మన దగ్గరున్న నేర విభాగము సూపరిన్‌టెండెంట్‌ను పంపామని అన్నారు. వారు ఆత్మహత్య అనే నిర్ధారణకు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. అది వాస్తవము కాదు. ఇతను గోల్డు మెడల్ సంపాదిస్తాడనే ఉద్దేశముతో, ఆ విద్యార్థిని హత్య చేశారన్న అనుమానాలు అన్ని విధాల కలుగుతున్నవి. అతను ఏ ఇంట్లో అయితే మొదలు ఉరి పెట్టుకొన్నాడో, ఆ పంచనామాలో అతని కాళ్ళు మంచానికి అనుకొని వున్నాయని మంచము మీదనే కాళ్ళు

వున్నాయనే పద్ధతిలో పంచనామాలోనే వుంది. ఆ అబ్బాయి తండ్రికి ఎవరయితే రవి కుమార్ ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడని ఫోన్ చేశారో అతను తనపేరు డీన్ అని చెప్పి, నేను కాలేజి గేటు దగ్గర వుంటాను మిమ్మలను తీసుకొని పోతానని చెప్పాడు. తల్లి దండ్రులు అక్కడకు పోతే గేటు దగ్గర ఎవరు లేరు. అక్కడకు ఒక కారు వచ్చి వుంది. అక్కడ డీన్ అనే పేరుకల వారు ఎవరూ లేరని తెలిసింది ఎంక్వయిరీ చేయగా. ఎందుకు ఇట్లాజరిగింది? దీనిని విచారణ చేయవలసిన అవసరముంది. ఆ పీనుగను చూచిన తరువాత అతనికి ఏ సమాచారము యివ్వలేదు. శవ పంచనామా కూడా తల్లి దండ్రుల చేతికి రాలేదు. పీనుగను పంచనామా చేసేటప్పుడు కనీసము బాధ్యులైన వారికి గాని ప్రముఖులైన వారిని గాని పెట్టలేదు. అధికారులు కాకుండా విద్యార్థులను చాలా పిల్ల వాండ్లను పెట్టారు. ఒకాయన వార్డన్ కొడుకు, మరొకాయన డీన్ కొడుకు, యింకొకడు హెడ్‌కానిస్టేబుల్ కొడుకు, యింకొకడు చిన్న విద్యార్థి. వీళ్ళతో పంచనామా చేశారు. అందువల్ల ఆ మరణం అనుమానాస్పదంగా వుంది. ఉత్తర ప్రదేశ్ గవర్నమెంటుకు వ్రాస్తే వచ్చే సమాచారము ఇదే. గోల్డు మెడలు ఇతను కొడితే, మాకు అప్రతిష్ఠ వస్తుందనే ఉద్దేశముతో హత్య చేసినట్లు కనబడుతున్నది. సెంట్రల్ సి. బి. సి. ఐ. డి. కి ఈ కేసును అప్పజెప్పండి. దీనిని సీరియస్‌గా గుర్తించాలి. ఆంధ్ర నుండి పోయి చదువుకొనే విద్యార్థులు చాలా మంది వున్నారు. మన రాష్ట్రము ఒక అసమానమైన మేధావిని కోల్పోయింది. దీనిపై సమగ్రమైన విచారణ జరపాలి. వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కావలసిన చర్యలు తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఈ ఇష్యూ కాంప్లికేటెడ్‌గా వుంది. మన ప్రభుత్వము గాని, ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము గానీ వారు జరిపిన ప్రాథమిక దర్యాప్తులో ఇతను మామూలుగా సూయిసైడ్ చేసుకొని చనిపోయాడని అన్నారు. అందువల్ల కొన్ని ముఖ్య విషయాలు ' సభాముఖంగా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తేవాలని అనుకొన్నాను. అందుకు ప్రత్యేక అనుమతి యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. The room in which the boy committed suicide is only 9 1/2 ft. height. The boy is six footer. ఈ అబ్బాయి 6 అడుగుల పొడవున్నాడు. ఆ రూము 9 1/2 అడుగుల ఎత్తుంది. ఫ్యానుకు వురివేసుకొన్నాడంటే, ఫ్యాన్ అంటే 1 1/2 అడుగుల ఎత్తులో కనీసముంటుంది. ఫ్యాన్ 1 1/2 అడుగులు, అబ్బాయి ఎత్తు 6 అడుగులు మొత్తము 7 1/2 అడుగులు పోతే, ఇక మిగిలింది 2 అడుగులు ఈ రెండు అడుగుల భేదముతో ఎవరూ వురివేసుకోరు. అతని తండ్రి ఆ అబ్బాయి రూములో చూచిన తరువాత మంచం క్రింద బ్లడ్ స్టెయిన్స్ వున్నాయని తండ్రి చెబుతున్నాడు. ఎవరయితే మీ అబ్బాయి వురివేసుకొని చనిపోయాడని రఘుశర్మ పేరుతో మెసేజి యిచ్చారో,

ఆ పేరుగలవాడు ఆ ఐ. ఐ. టి. లో కాన్పూరులో లేనేలేడు. అందువల్ల అనుమానించడం జరిగింది. అతను చనిపోవుటకు రెండు రోజుల ముందుగా తల్లి దండ్రులకు ఫలాని ఫలానివి కావాలని ఉత్తరం వచ్చింది. ఫలాని పరీక్షకు ప్రయత్నము చేస్తున్నానని కూడా వ్రాశాడు. అలాంటి వుత్తరం వచ్చిన తరువాత రెండు రోజులలోనే ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడంటే ఎవరూ నమ్మరు. ముఖ్య మంత్రిగారు కూడా ఆ అబ్బాయి తెలివైనవాడని చెప్పారు. అంతేకాదు, 11వ క్లాసు నుండి ఫస్టు ఇయర్ బి. టెక్–4వ సంవత్సరం బి. టెక్ వరకు 10కి పది మార్కులు సెమిస్టరులో, క్యుములేటివ్ టెస్టులో సంపాదించేవాడు. సామాన్యంగా ఎవరికీ అలాంటి మార్కులురావు. He bhas roken all the reeords of I·I.T: He was getting better chance. He trying for prestigious gold medal: అందువల్ల లోకల్ ఫెనటిక్స్ ఎవరయితే వున్నారో, వారు ఈ గోల్డు మెడల్ బయటివాళ్ళకు పోతుందనే ఉద్దేశముతో ఈ అబ్బాయిని హత్య చేసినట్లు తల్లి దండ్రుల యొక్క అనుమానము. ఈ లోకల్ ఫెనటిక్స్ ఇన్‌వాల్వయిన కేసులలో అక్కడి ప్రభుత్వము ద్వారా విచారణ జరిగితే న్యాయం జరగదు. ఈ అబ్బాయి ఎపుడూ ఉషారుగా, ఉత్సాహంగా కనబడే వాడు. ఢిల్లి వెళ్ళి ఐ. ఐ. టి. వాళ్ళిచ్చిన ట్రెయినింగులో పాల్గొని, తిరిగి వచ్చి 27న ఫస్ట్ క్లాసుకు కూడా అటెండ్ అయ్యాడు. మరి ఆత్మహత్యా ప్రయత్నములో వుంటే ఆ లక్షణాలు కనబడాలి. ఇవన్ని ముఖ్య మంత్రిగారు మనసులో పెట్టుకొని, కేంద్ర ప్రభుత్వముతో సంప్రతించి కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క గూఢచారి విభాగమునకు తెలియజేసి, విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను. ఐ. ఐ. టీ. లో చేరడానికి మన ఆంధ్ర నుండి వెళ్ళి చేరేవాళ్ళు చాలా మంది వుంటారు. ఇందులో ప్రభుత్వము సరియైన చర్య తీసుకోకపోతే ఆందోళన వచ్చే అవకాశముంది. దీని బ్యాక్‌గ్రవుండ్ ఎక్స్‌ప్లెయిన్‌చేసి, సి. బి. సి. ఐ. బి. కి అప్పజెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఆణి ముత్యం లాంటి బిడ్డను మనము పోగొట్టుకున్నాము. కనీసం భవిష్యత్తులో ఇట్లాంటివి జరుగకుండా, దీనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇల్లస్ట్రేటెడ్ వీక్లిలో, టైమ్స్ అఫ్ ఇండియాలో దీనిపైన ఆర్టికల్ వస్తే, యింకో మణి అనే అబ్బాయి ఈ ఆర్టికల్‌ను ఖండిస్తూ, లెటర్స్ టు ది ఎడిటర్‌కు వ్రాశారు. అది కూడా విచారణ చేస్తే ఆ మణి అనే అతను ఐ.ఐ.టి. లో లేనేలేడు. ఏదో అదృశ్య హస్తము దీనివెనక వుండి రాఘవశర్మ అనే పేరుతో మెసేజి యివ్వడం లెటర్సు వ్రాయడం, జి. ఎస్. రెడ్డి అని పేరుతో యింకో లెటరు వ్రాయడం ఇవన్నీ చూస్తే కన్‌ఫ్యూజన్‌న్ని కౌంపౌండు చేస్తున్నవి. దీని బ్యాక్‌గ్రవుండ్ అంతయూ క్లియర్‌గా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యొక్క సేర

పరిశోధక విభాగానికి అప్పచెప్పాలని, ఆ అబ్బాయి తండ్రికి కూడా లెటరు వ్రాయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. స్వరాజ్యం:— అధ్యక్షా, ఈ విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసుకోడానికి ఎలాటి ఆస్కారము కనబడలేదు. సహజంగా ఎంతో తీవ్రమైన కష్టము వస్తే తప్ప, ఆత్మహత్య చేసుకోరు. అతని అసంతృప్తి ఏదయినా వుంటే అతని తల్లి దండ్రికి తెలిపి వుండాలి. అటువంటిది ఏమీ లేదు, ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడంటే అనుమానాస్పదంగా వుంది. విద్యాలయాలకు పోతే తమ బిడ్డలు బ్రతుకుతారో, లేదో అనే భయాందోళన, అత్తగారి యింటికి ఆడపిల్లను పంపితే బ్రతుకుతుందో లేదోననే అనుమానం ప్రస్తుతం అందిరిలోనూ కలగడం సహజమైపోయింది. ముఖ్యమంత్రి గారు దానిని బాగత నేర నిరోధక శాఖ నుండి విచారణ జరిపించుటకు తగు చర్యలు సత్వరం తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

11-30.am. శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, నేను నిజంగా ఒక మేధావి అయిన విద్యార్థిని కోల్పోయినందుకు విచారిస్తున్నాను. వారి తల్లి తండ్రులకు నా సంతాపాన్ని వ్యక్తము చేస్తున్నాను. ఈనాడు గౌరవ సభ్యులు సూచించినట్లుగా దీని వెనుక ఏదో కర్మకాండ ఉండవచ్చును. అసూయతో చేసారని అనుమానం యీ విద్యార్థి చని పోవడంలో ఉందని గౌరవసభ్యులు అన్నారు. వారు కోరిన విధంగా కేంద్ర అపరాధ పరిశోధన శాఖవారి ద్వారా యీ కేసును ఎంక్వయిరీ చేయించి యీ కేసు విషయంలో గట్టి శ్రద్ధ తీసుకుంటాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

1: Re-Copies of notifications required under Section 6 of the A:P: Relief Undertakings (Spl: provisions) Act, 1971:

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యం: ఎస్.పి. అండ్ ఎస్. శాఖవారి 21-2-1984 తేదీనాటి జి. ఓ. ఎం ఎస్. నెం. 118 లోనూ, పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యం : ఎస్. పి. అండ్ ఎస్. శాఖవారి 21-2-1984 తేదీనాటి జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 119 లోనూ జారీచేసి 21-2-1984 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ అసాధారణ గెజిటు 1వ భాగములో ప్రచురించిన నోటిఫికేషన్ల ప్రతులను 1971 సం. ఆంధ్ర ప్రదేశ సహాయక సంస్థల ప్రత్యేక నిర్దేశములు : చట్టంలోని 6 సెక్షను క్రింద వలసిన రీతిగా సభా సమక్షమందు ఉంచుతున్నాను.

2. Re - Copies of notifications required under Sub-section (2) of Section 9 of the A. P. Motor Vehicles Taxation Act, 1963.

Minister for Transport (Sri S. Satyanarayana) :— Sir, I beg to lay on the Table of the House, copies of the notifications

issued in the following G. Os. as required under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963.

Sl. No.	G. O. No., and date			Date of publication in the Gazette.
1.	G. O. Rt. No. : 605, dated 15-6-1982.	TR & B		16-6-1983
2.	G. O. Rt. No. : 1017 dated 11-10-1982.	TR & B		16-6-1983
3.	G. O. Rt. No. : 1061 dated : 21-10-1982.	TR & B		16-6-1983
4.	G. O. Rt. No. : 114 dated : 2-2-1983.	TR & B		22-9-1983
5.	G. O. Ms. No. : 330	TR & B dt. :	27-6-1983	15-9-1983
6.	G. O. Ms. No. : 570,	TR & B dt. :	28-12-1983	30-12-1983
7.	G. O. Ms. No. : 571,	TR & B dt. :	28-12-1983	30-12-1983
8.	G. O. Ms. No. : 572,	TR & B dt. :	28-12-1983	30-12-1983
9.	G. O. Rt. No. : 1189,	TR & B dt. :	28-12-1983	30-12-1983
10.	G. O. Rt. No. : 925,	TR & B dt. :	18-10-1983	18-10-1983
11.	G. O. Ms. No. : 581,	TR & B dt. :	31-12-1983	31-12-1983
12.	G. O. Rt. No. : 28,	TR & B dt. :	12-1-1984	12-1-1984
13.	G. O. Rt. No. : 42,	TR & B dt. :	18-1-1984	1-3-1984
14.	G. O. Rt. No. : 69,	TR & B dt. :	25-1-1984	16-2-1984
15.	G. O. Rt. No. : 74,	TR & B dt. :	30-1-1984	1-2-1984
16.	G. O. Rt. No. : 75,	TR & B dt. :	30-1-1984	1-2-1984
17.	G. O. Rt. No. : 76;	TR & B dt. :	30-1-1984	1-2-1984

3. Re- Amendments to A. P. Excise (Lease of Right to sell Liquor in Retail) Rules, 1969.

MINISTER FOR EXCISE (Sri T. Jeevan Reddy) :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the amendments to the Andhra Pradesh Excise (Lease of Right to sell Liquor in Retail) Rules, 1969 and the Andhra Pradesh Excise (Arrack and Toddy Licences General Conditions) Rules, 1969, issued in G. O. Ms. No. : 274, Revenue (T) dt. : 17-2-1984 and published in Rules supplement to Part II Extraordinary of Andhra Pradesh Gazette dated 21-3-1984, as required under sub-section (4) of section 72 of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968.

Mr. Speaker :- Papers laid.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT
(Budget) for 1984-85.
Demands for Grants.

Governor & Council of Ministers, Elections General Administrative Services, Other General Economic Services, Tourism, State Legislature Information & Publicity.

Mr. Dy. Speaker :— Now the Chief Minister to move the Demands.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అభ్యర్ధన నెం. 2. గవర్నరు, మంత్రిమండలి క్రింద రూ. 28,90,000 లకు మించని సొమ్ము ప్రభుత్వానికి మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అభ్యర్ధన నెం. 4 ఎన్నికలు – క్రింద రూ. 8,85,27,000 లకు మించని సొమ్ము ప్రభుత్వానికి మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను. అభ్యర్ధన నెం. 5 సాధారణ పరిపాలన సర్వీసులు క్రింద రూ. 17,96,76,000 లకు మించని సొమ్ము ప్రభుత్వానికి మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అభ్యర్ధన నెం. 51– ఇతర సాధారణ ఆర్ధిక సర్వీసులు క్రింద రూ. 5,56,57,000 లకు మించని సొమ్ము ప్రభుత్వానికి మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Minister for information :

Minister for tourism (Sri Md. Shakir) :— Sir, beg to move "that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 48,19,000 under Demand No. XLIV Tourism."

Minister for information & Khadi & Village Industries and Legislative affairs (Sri Ch. Rama Jogaiah) :— Sir, I beg to move.

"that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,87,18,000 under Demand No. : 1 - State Legislature."

" that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,31,40,000 under Demand No. : XXIV - Information and Publicity."

Mr. Dy. Speaker :— Demands moved.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

మంత్రులు ఆస్తుల వివరాలను "తెలుగుదేశం" బహిరంగంగా ప్రకటింపజేస్తుంది శాసనసభలో యీ ప్రకటన ఏడాదికోసారి అనివార్యంగా చేయిస్తుందికూడా అని తెలుగు దేశం పార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళికలలో 4వ పేజీలో స్పష్టమైన వాగ్ధానం ప్రజలకు యిచ్చి అధికారంలోకి వచ్చి 14 మాసాలు దాటినా మంత్రులు. కనీసం ముఖ్యమంత్రి అయినా తన ఆస్తిపాస్తులు విషయం శాసనసభలో ప్రకటించుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Sri Md. Rajab Ali :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment, of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

కాంగ్రెసు హయాంలో తమ అనుయాయులకు పదవులు వుండటానికి అనేక బోర్డులు కార్పొరేషనులు సృష్టించారు. అలాగే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తమ పార్టీ వారినే వివిధ సంస్థలకు నింపే విధానానికి వ్యతిరేకముగా.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

అధికారంలోకిరాగానే తమ మంత్రులయొక్క ఆస్థులను ప్రకటిస్తామన్న తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సంవత్సరం గడిచినా ప్రకటించలేని విధానానికి వ్యతిరేకముగా.

Sri N. Raghava Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

శాసనసభ్యులు పంపిన లేఖలకు నామకాః సమాధానాలు పంపి ఫలితాలు తెలియ చేయనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

మంత్రివర్గ సంప్రదింపుల సంఘ సంఘాలు నియమించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

శాసనసభను కనీసం వందరోజులైనా నడపకుండా ఆర్డినెన్సులతో పరిపాలన నడుపుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotmeut of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

నష్టం వస్తున్నా, కార్పొరేషన్లను రద్దు చేయకుండా అనధికార చైర్మన్లను నియమిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

For not giving clean and non corrupt Government.

Sri Indra Sena Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 28,90,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

మంత్రులు ముఖ్యమంత్రి తమ ఆస్తుల వివరాలను ప్రకటించనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. IV - ELECTIONS
Rs. 8,85,27,000/-

Dr. Y. S. Rajasekhar Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,85,27,000/- for Elections by Rs. 100/-

For not conducting elections to the vacancies for the posts of Panchayat Samithi Presidents and for Gram Panchayats in Prakasam District inspite of lapse of statutory time.

Sri P. Goverdhan Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,85,27,000/- for Elections by Rs. 100/-

For not conducting elections to various Panchayat Samithies in the State even after scheduled time is lapsed i.e., one year.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

"ఒల్లని మొగుడుకి తలంబ్రాలు పోసినట్లుగా" కాంగ్రెస్ (ఐ) ప్రభుత్వం లోక్ అయుక్త చట్టం చేసింది లోక్ అయుక్త పరిధినుండి ముఖ్యమంత్రిని మినహాయించడాన్ని బట్టి ఆ చట్టం ఒక నాటకమని రుజువవుతుంది. అని ఎన్నిక ప్రణాళికలో స్పష్టంగా

పేర్కొన్న తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకివచ్చి 14 మాసాలు అయినా ముఖ్య మంత్రిని లోక్ అయుక్త పరిధిలోనికి తెచ్చుటకు యత్నించనందుకు నిరసనగా.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

For the misbehaviour and conduct of the officers in Prakasam Dist., when Legislators visit them, contrary to Government instructions.

Sri K. Venkateswara Rao :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

ప్రభుత్వ అధీనంలోని సంస్థల్లో అధికార, అనధికార నియామకాలలో ఆయా రంగాల్లో పరిజ్ఞానం, ప్రావీణ్యం, అనుభవం, కార్యదక్షత ఉన్నవారికి అవకాశం యిస్తుంది ప్రత్యేక, అనివార్య పరిస్థితుల్లో మినహాయింపుగా తప్ప ఎవరూ ఏకకాలంలో రెండు పదవులు నిర్వహించరాదన్నది తెలుగుదేశం విధానం. పార్టీలోను, ప్రభుత్వం లోను యీ విధానాన్ని తెలుగుదేశం చిత్తశుద్ధితో అమలు జరుపుతుంది అని స్పష్టంగా ఎన్నిక ప్రణాళిక 30 వ పేజీలో వాగ్దానంచేసి దానికి విరుద్ధంగా శాసనసభ్యులను వివిధ కార్పొరేషనులకు చైర్మన్‌లుగా నియమించి, తెలుగుదేశ ప్రభుత్వమునకు చేసిన వాగ్దానం నిలబెట్టుకొనుటలో చిత్తశుద్ధిలేదని రుజువైనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Nagarjuna Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

హర్యానా, నాగాలాండ్‌వంటి రాష్ట్రాల్లో ఎమ్మెల్యేలను సంతలో సరుకుల్లా కొని ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన విషయం ఎవరూ మరువలేరు అని ఎన్నిక ప్రణాళికలో విమర్శించిన తెలుగుదేశం వివిధ జిల్లా పరిషత్తులను తమ స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకొనుటకు జిల్లాపరిషత్ సభ్యులను వశపరచుకొనుటకు ప్రయత్నించినందుకు నిరసనగా.

Sri Indra Sena Reddy :— Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services by Rs: 100/-

ఎన్. జి. వో. లకు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఇచ్చిన పద్ధతిలోనే గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులకు బోనసు ఇవ్వనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76 000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

చీఫ్ సెక్రటరీ మండల్ వ్యవస్థ మరియు 30 సంవత్సరముల రిటైరుమెంటుకు నిరసన తెలుపుతూ సెలవుపైపోవుచున్నందుకు మనము ఒక నిజాయితీ (ఎఫిషియంట్) ఆఫీసరుని కోల్పోవుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services Rs. 100/-

ప్రస్తుతము తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికంగా Corruption ని ఎక్కువ Patronise చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 17,96,76,000/- for General Administrative Services by Rs: 100/-

వికలాంగులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వటంలో రిజర్వేషనులను పాటించనందున నిరసనగా.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs, 6,31,40,000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

As the Taluk Public Relations Officers of Prakasam Dist; not bringing sufficient publicity to the local problems.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 6,31,40,C00-/ for Information and Publicity by Rs. 100/-

పత్రికలకు ప్రభుత్వ ప్రకటనలు యిచ్చుటలో పక్షపాతం చూపించుచున్నందున నిరసనగా.

Sri D: Sripada Rao :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 6,31,40,000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

అధికారంలోవున్నవారు ప్రజల పట్ల తమ బాధ్యతలను ఏ విధంగా నిర్వర్తిస్తున్నది వెయ్యికళ్ళతో కనిపెట్టి జరుగుచున్న అక్రమాలు, అవకతవకలను ప్రజల

దృష్టికి తేవడం పత్రికల ధర్మం అని విశ్వసించిన తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం పాలనలో యీ నెల మొదట్లో నల్గొండ, మెదక్ జిల్లా పరిషత్ సాధారణ సమావేశాలకు పత్రికా విలేఖరులను అనుమతించక పోయినందుకు నిరసనగా.

Sri K. Samarasimha Reddy :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 6,31,40,000-/ for Information and Publicity by Rs. 100/-

For not giving encouragement to small scale papers of daily and fortnightly.

Sri Indrasena Reddy :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs: 6.31,40,000/- for Information and Publicity by Rs: 100/-

సినిమా రేట్లను పెంచినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,31,40,000/- for Information and Publicity by Rs: 100/-

రాష్ట్రంలో హోటల్ రేట్లు తగ్గించి సినిమా రేట్లు పెంచినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,31,40,000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

బ్లూ ఫిలిమ్స్ అరికట్ట లేనందుకు నిరసనగా.

Sri A: Madan Mohan :— Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 6,31,40,000/- for Tourism by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో విశ్వవిఖ్యాతమైన చారిత్రక స్థలాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. పర్యాటక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేయదగ్గ ప్రాంతాలు అసంఖ్యాకంగా వున్నాయి. కాని పర్యాటకులకు తగిన వసతి, ఆహార, విహార సౌకర్యాలు కల్పించి యాత్రికులను ఆకర్షించుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Sri Dr. Y: S. Rajasekhara Reddy :— Sir, I beg to move

Mr. Dy. Speaker :— Moved.

Annual Financial Statement (Budget) For 1984-85
DEMANDS FOR GRANTS
Cooperation, Agriculture, Animal Husabandry, Dairy Development, Fisheries, Forests, Civil Supplies Administration

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు (చెన్నూరు):— అధ్యక్షా, వ్యవసాయశాఖ ఫారెస్టు రూరల్ డెవలప్‌మెంటుశాఖకు సంబంధించినపద్దుల గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు యీ సభా దృష్టికి తమ ద్వారా తేదలచుకొన్నాను. ముఖ్యంగా అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటు వ్యవస్థ చూస్తే అందులో ఉండే ఉద్యోగులు ఏమైనా పని చేస్తున్నారా? వారు చేసే పద్ధతి ఏమిటి? అ విషయం బాగా పరిశీలిస్తే యీ రోజు ఫర్టిలైజర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ వారికి అప్పజెప్పారు. మన స్టేట్‌కు అవసరం ఉన్న ఫర్టిలైజర్స్‌లో 4 శాతం మాత్రమే యీ అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారు చేస్తూ ఉంటే ఆ 4 శాతం కూడా డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో ఎక్కడ చూసినా మిస్ అప్రాప్రియేషన్. ఏ గోడౌన్ కీపర్ దగ్గర చూసినా యీ సీడ్స్, ఫర్టిలైజర్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్‌తో మిస్‌యూజ్ జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈ విషయం మేము పబ్లిక్ ఎకౌంట్సు కమిటీ రిపోర్టులో క్లియర్‌గా చెప్పాము. ఈ 4 శాతం డిస్ట్రిబ్యూషన్ కొరకు యీ వ్యవసాయ శాఖ సిబ్బందిని ఇన్‌వాల్వు చేసి, పోలీస్ స్టేషన్స్‌లో ఎఫ్. ఐ. ఆర్. వ్రాసే మాదిరిగా వారిని పెట్టుకున్నట్లు ఉంది. అసలు యీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కొరకు వారికి కార్లు ఎన్ని ఉన్నాయి. ఈ ఫర్టిలైజర్స్, సీడ్స్, పెస్టిసైడ్స్ ఏ విధంగా అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారు డిస్ట్రిబ్యూషను చేయగలరు? ఆ డిపార్టుమెంటువారి చేతులోనుంచి యీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ తీసివేస్తే బాగుంటుంది. దానికి డిపార్టుమెంటువారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటు వారిని సీడ్స్ విషయంలో రీసెర్చి చేయమంటే బాగుంటుంది. ఏ ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ సంస్థకో, యింకో సంస్థకో యీ పని యిస్తే బాగుంటుంది. టెక్నికల్ స్టాఫ్‌ను యీ డిస్ట్రిబ్యూషన్స్‌కు వాడుకోవడం మంచిదికాదు. తరువాత మన రాష్ట్రంలో యీ ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్సు క్రింద యిచ్చిన డబ్బుతో 80 కోట్ల రూపాయలు వసూలు కావాలి. అ డబ్బును రికవర్ చేయడానికి యిపుడు ఉన్న సిబ్బంది సరిపోదు. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో ఒక్క ఎలిజిబుల్ సమితి రికవరీ చేయడానికి లేదు. వారికి యీ లోన్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసే అధికారం లేదు. ఎందుకంటే వారు డిఫాల్టర్స్ అయినందువల్ల ప్రతి సమితి తమ ఎలిజిబిలిటీ కోల్పోయింది. ఇట్లా వసూలుచేయడానికి వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు యీ వసూలుకు ఒక డేట్ పెట్టారు. అట్లా 30 జూన్ 1980 అని డేట్ పెట్టి మొత్తం

డబ్బు చెల్లిస్తే ఇంటరెస్టు, పునల్ ఇంటరెస్టును తీసివేసారు. ఆ విధంగా యిప్పుడు కూడా చేస్తే యీ 80 కోట్ల రూపాయలులో కొంత మొత్తం అయినా రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అయితే యీ రు. 80 కోట్లు వసూలు చేయడానికి యింకా ఆలస్యం అయితే రు. 80 కోట్ల రూపాయలు అసలు అయితే రు 30 కోట్లు ఇంటరెస్టు పేనల్ ఇంటరెస్టు అవుతుంది. నేను యిచ్చిన యీ రు. 80 కోట్లుకాని, రు. 82 కోట్లు కాని ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్సు, తప్పు ఉంటే తరువాత కరక్టు చేసుకుంటాను. ఏది ఏమైనా 82 కోట్ల రూపాయలకంటే ఎక్కువే రావలసి ఉంటుంది. తరువాత రాయలసీమకు సంబంధించినంతవరకూ 4 జిల్లాలలో కరువు ఉంది కాబట్టి అక్కడ పేనల్ ఇంటరెస్టు వైవ్ చేసారు. అదే విధంగా తెలంగాణా జిల్లాలలోను, ఆంధ్రలో కొన్నిజిల్లాలలోను కూడా దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి ఆ జిల్లాలలో యీ పేనల్ ఇంటరెస్టే కాకుండా ఇంటరెస్టును కూడా రైతుల తరపున రిజర్వు బ్యాంకుకు యీ ప్రభుత్వమే చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత రైతులను సాధ్యమైనంతవరకూ యీ రుణాల నుంచి విముక్తి చేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే యీ రైతులు కొడుకులు, మనుమలు వరకూ కూడా యీ లోన్సు చెల్లించాలి. నేను చేసిన యీ పరిశోధన యిదివరకు జరిగిన లాభాన్ని యీ ప్రభుత్వం ఉపయోగం కొరకు తెలుపుతున్నాను. సాయిల్ కన్సర్వేషన్ గురించి నాగార్జునరెడ్డిగారు వైండ్అప్ చేస్తున్నారని అన్నారు. వైండ్అప్ చేయమని నేను కోరడం లేదు. కానీ డబ్బు లేకుండా, లాండ్ లేకుండా, ప్లానింగ్ లేకుండా చేయడం మాత్రం సక్రమంగా లేదు. మా ప్రభుత్వం పొరపాటు చేసిందన్నారు సరే. ఈ ప్రభుత్వంవచ్చి సంవత్సరం అయింది, ఏమి చేసినట్లు? 1983-84 లో సాయిల్ కన్సర్వేషన్ టార్గెట్ 5,000 హెక్టార్లు. అచీవ్‌మెంట్ 1983లో 1,624. మరి ఏ విధంగా ఉన్నట్లో చూడండి. 217 మంది గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు, 1200 సిబ్బంది ఈ డిపార్టుమెంటుకు ఉన్నారు. డబ్బు ఉంటే ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నామంటే ఇవ్వండి. కాదనడం లేదు. డబ్బు ఇచ్చి, పని చేయించండి. డబ్బు లేకపోతే వారిని మరొక డిపార్టుమెంటుకు పంపి పని చేయించుకోండి. సాయిల్ కన్సర్వేషన్ ఎత్తివేయాలని నేను చెప్పడం లేదు. దీని గురించి పి. ఎస్. కమిటీకి ఎన్నో రిప్రజంటేషన్లు వచ్చాయి నేను మనవి చేసేదేమంటే వారికి పని చూపండి. అదిలాబాదులోనూ లేదూ రాయలసీమ ఎక్కడైనా సరే డబ్బు ఇచ్చి పని చేయించండి. లేబర్ దొరకనందు వలనే సాయిల్ కన్సర్వేషనులో పని జరగడం లేదంటున్నారు. పి. డబ్లూ. డి. రేటు ప్రకారంగా రు. 6 ఇవ్వవలసింది రు. 3 ఇస్తే లేబర్ ఎక్కడ నుండి దొరుకుతారు? మినిమం వేజెస్ ప్రకారం రు. 6-50 వరకూ ఇవ్వాలి. అటువంటిది రు. 3-50 ఇచ్చి పని

చేయాలంటే, నాట్లు వేసే రోజులలో ఈ పని చేయడం ఎట్లా? ప్లానింగ్ తప్పు చేసుకుని గత 35 సంవత్సరాల నుంచి ఆ ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందనడం ఎంత వరకూ సమంజసం? సరే. ఆ ప్రభుత్వం చేయలేదు, ఈ ప్రభుత్వం బాగు చేయండి. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం రెండో బడ్జెటు వరకూ వచ్చింది. ఈ సాయిల్ కన్‌సర్వేషనులో తగిన పని చూపండి. లేకపోతే ఈ శాఖ అనవసరం. కనుక సరిగ్గా పని జరిగేలా చూడాలి. అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటులో జాయింట్ డైరెక్టర్లు ఎక్కువగా ఉన్నారు. వారికంటే అడిషనల్ డైరెక్టర్లు ఎక్కువగా ఉన్నారు. డైరెక్టర్లు ఎప్పుడు మారతారో తెలియదు. నా టర్మ్‌లో 25 మంది డైరెక్టర్లను చూసాను. అంటే సంవత్సరానికి అయిదుగురు చొప్పున మారినట్లు. ఎవరు కూడా రెండు, మూడు సంవత్సరాల కంటే ఉండటం లేదు. ఆ రకంగా జరగరాదు. వ్యవసాయం, రైతులే వెన్నెముక అనే ఎన్నో మాటలు చెప్పే ఈ ప్రభుత్వం మాటలు మంచివే. వెంకయ్యనాయుడుగారు ఒక సూచన చేశారు. రైతులకు సంబంధించినంతవరకూ అన్ని పార్టీలు కలసి సంఘం ఏర్పాటు చేయాలని. మా పార్టీ తరపున దానికి ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు. మా సంపూర్ణ సహకారం ఉంటుంది. రాష్ట్రంలోని రైతుల సమస్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి, కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడానికి అందరం కలసి కర్షక సమాజమనో, ఫార్మర్స్ సొసైటీ లనో పెట్టుకుని రైతు సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మాకు అభ్యంతరము లేదు. కాని మదన్‌మోహన్‌గారు "ఈ చదువులు మాకొద్దు" అనే సినిమాపై తీర్మానం పెట్టితే, ఆ క్రెడిట్ ఎక్కడ కాంగ్రెసు పార్టీకి దక్కుతుందో అని అనువారు అన్ని పార్టీలు ఉండడానికి సహకరిస్తారా? కానీ బలపరచడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. 1983-84లో సాయిల్ కన్‌సర్వేషన్ గురించి 75 వేల రూపాయలు ఇస్తే, రు. 35వేలు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఇచ్చిన డబ్బును ఖర్చు చేయకుండా, ఇంకా సరిపోదు అనడం ఏమిటి? ఈ డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నట్లు?

మిస్ అప్రాప్రియేషన్ గురించి :— ఛీఫ్ సెక్రెటరీని, డి. జి. పి. గారిని అయ్యపరెడ్డిగారి రిపోర్టును పరిశీలించడానికి పిలవడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రిన్సిపల్ సెక్రెట్రీ, అగ్రికల్చర్‌ను కూడా పిలవడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రిన్సిపల్ సెక్రెట్రీ, అగ్రికల్చర్‌ను కూడా పిలవడం జరిగింది. ఎందుకంటే కో-ఆపరేషన్‌లోనూ, అగ్రికల్చర్‌లోను ఉన్నంత దుర్వినియోగం మరెక్కడా లేదు. నిజం కూడా అదే. ఎప్పటి నుంచో ఈ రకంగా ఉంది. మార్పులేదు. మార్పు రావాలి. మందులు ఎక్స్‌పైర్ అయినవి కొంటే, అంత కంటే ఘోరం ఇంకేమి ఉంటుంది? పెస్టిసైడ్స్‌కు డబ్బు ఖర్చు పెట్టరు. సీడ్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సరిగ్గా చేయలేకపోతే ఏమి చేస్తున్నట్లు? ఈ

డిపార్టుమెంటును టెక్నికల్‌గా బాగుచేయాలి. డబ్బు పంపిణీని ఈ డిపార్టుమెంటు ద్వారా చేయకూడదు. టెక్నికల్‌గా సర్టిఫై చేసే వరకే ఉండాలి. అంతకంటే ముందుకు పోకూడదు. ఒక్క విషయం మాత్రం బాగుంది. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీవారు వ్యవసాయదారులకు వార్తలు రేడియోలో చెప్తారు. ఎంత వరకూ అమలు చేస్తున్నారో కాని, రైతులకు సౌకర్యం కలుగుతుంది. వ్యవసాయ శాఖ చేసే మంచి పని ఇది. వ్యవసాయ రాష్ట్రం మనది. కానీ మనకు ఒకే యూనివర్సిటీ ఉంది. మహారాష్ట్రలో 4 యూనివర్సిటీలున్నాయి. మన కన్నా ఎక్కువగా పని చెయ్యరు. మనమే ఎక్కువ చేస్తాము. మనకు యూనివర్సిటీలు ఎక్కువగా ఉండాలి. ఎక్కడ అవసరమైతే అక్కడ పెట్టాలి. రాయలసీమలో పెట్టండి. వ్యవసాయ పరిశోధనకు సంబంధించిన ప్రాంతాలలో పెట్టవచ్చును. డెల్టా ప్రాంతాలలో పెట్టవచ్చును. అగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేట్లను పెంచాలి. 10, 15 ఊళ్ళకు పెట్టాలి. ఎ. ఎ. ఒ. లకు బాధ్యత అప్పచెప్పాలి నిజాంబాదుకు సంబంధించినంత వరకూ 1951లో కేంద్ర వ్యవసాయ అభివృద్ధి సంస్థ వారు ఒక రికమెండేషన్ చేశారు. రీసెర్చి సెంటరును నిజాంబాదులో పెట్టమన్నారు. ఆర్మూరులో పళు పరిశోధనా కేంద్రం పెట్టాలని రికమెండు చేశారు, కాంగ్రెసువారు చేయని పనులు ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్నామంటున్నారు కనుక దీనిని గురించి ఆలోచించండి. దుగ్గిరాలలో పెడతామన్నారు. ఆర్మూరులో కూడా పెడితే బాగుంటుంది.

అధ్యక్షా, కో-ఆపరేటివ్ సంస్థకు చెందినంత వరకూ, ఇది ముఖ్యంగా వరంగల్లు కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షుని గురించి నేనుస్వయంగా నాసంతకముతో ప్రత్యేకమైన ఆరోపణలు చేస్తూ, పబ్లిక్ అకౌంట్సు కమిటీలో, అప్పుడున్న సి.ఎస్. శాస్త్రి సెక్రటరీ గారికి ఇవ్వడం జరిగింది. అక్కడి నుంచి రిజిస్ట్రారుగారికి జాయింటు రిజిస్ట్రారు గారికి ఎంక్వయిరీ చేయించడానికి పంపించారు. వరంగల్లు జిల్లా జాయింటు రిజిస్ట్రారు గారు కరీంనగర్‌లో ఉండేవారు. అక్కడి నుండి ఆయనకు తీరిక లేక పి. ఏ. టు జాయింటు రిజిస్ట్రారు గారికి పంపారు. తరువాత శాస్త్రిగారు వెళ్ళిపోయి ఆ స్థానంలో గోపాలకృష్ణగారు వచ్చారు. ఆయనకు మళ్ళీ నేను ఒక రిప్రజెంటేషను వ్రాసి ఇచ్చాను. ఇది జాయింటు రిజిస్ట్రారు గారికి వెళ్ళి అక్కడి నుండి పి. ఏ. గారికి వెళ్ళింది వారు ఏమి చేసినదీ నాకు తెలుపలేదు. ఈ సంవత్సర కాలంలో ఇద్దరు సెక్రటరీస్ మారారు. మూడవ సెక్రటరీ గారు వచ్చారు. మూడవ సెక్రెటరీ గారు నాకు ముందుగా ఇచ్చిన రిప్లైయి సంగతి మర్చిపోయి, నాకు ఏమి వ్రాసారంటే ఆపర్ట్యునిటీ హాజ్ బీన్ గివెన్ అని వ్రాసారు. నాకు అపర్ట్యునిటీ ఇచ్చారట. నేను ముందుగా వ్రాసినది నాకు తెలిపినట్లయితే, నేను గానీ, నా రిప్రజెంటేటివ్ గానీ వస్తారంటే నాకు తెలిసినది 20వ

తారీఖు నాడు, వారు ఎంక్వయిరీ చేసినది 20వ తారీఖు నాడే. జాయింటు రిజిస్ట్రారుగారికి పంపమని నేను చెబితే, డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారు రాంక్‌లో ఉన్న పంపిస్తామని చెప్పారు. అది తీసుకుపోయి జి. ఎమ్. రాంక్‌లో ఉన్నవారికి ఎట్లా పంపిస్తారు? వారికి జీతం నెలకు దాదాపు రు. 3,000/- అతను ఏమి చేస్తారు? పి. ఏ టు జాయింటు రిజిస్ట్రార్ అంటే డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ ర్యాంక్. ఒక సీనియర్ లెజిస్లేటర్కు నాకు ఇచ్చిన సమాధానం ఇలా ఉంటే, ఇప్పుడు ఉన్న సెక్రటరీ గారికి మా మీద బాధ ఉంటే వేరే విధంగా వ్రాసుకోవచ్చు కానీ, ఈ విధంగా వ్రాయడం ఏమిటి? లేకపోతే అతనిని షీల్డ్ చేయాలనుకుంటున్నారా? 20 పాయింట్లతో వ్రాసాను. కావాలంటే ఈ రోజున ప్రూఫ్ కూడా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇవ్వాళ ఎంత డబ్బు ఎన్. సి. డి. సి. నుంచి వచ్చినా ఖర్చు పెట్టడం లేదు. కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌లో జరుగుతున్న మిస్ అప్రాప్రియేషన్స్ గురించి ఎన్నో వివరాలు చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్ గోదావరిలో సాయిల్ ఇండస్ట్రీ పెట్టమని రు. 1,20,000/- లు ఇస్తే ఖర్చు పెట్టకుండా స్వాహా చేస్తే దానిని ఏమంటారు? ఏమన్నా అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వలేదు అంటారు. సంతోషమే. మరి వచ్చిన డబ్బు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టరు? పోనీ ఇంకొక డిపార్టుమెంటుకి ఇస్తారా అంటే అదీ లేదు. జనవరిలో డబ్బు వస్తుంది. ఫిబ్రవరిలో ఎలా ఖర్చు పెట్టాలి అని మార్చి 30 నాటికి ఖర్చు పెట్టలేము కనుక సరెండరు చేస్తాము అంటారు. కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు గోడౌన్సు కట్టమని డబ్బులు ఇచ్చారు. 8 సార్లు ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. ఆఖరికి జూన్ 1983లో కట్టకపోతే ల్యాప్స్ చేస్తాము అన్నారు. దాని గురించి కూడా మీరేమి పట్టించుకోవడం లేదు. మేము పబ్లిక్ అకౌంట్సు కమిటీలో కూర్చొబెట్టి అడిగితే, రేపో, మాపో చూసి మనవి చేస్తాము అంటారు. అడిగినప్పుడు ఫైల్ చూస్తారు, లేకపోతే మూల పడేస్తారు. పద్ధతి ఇలా ఉంది.

114 రైస్ మిల్స్ ఉన్నాయి. వాటిలో 6,7 బాగా నడుస్తున్నాయి. వేరేవి నడవడం లేదు. ఏమంటే మార్క్‌ఫెడ్ బాగా ఉంది అంటారు. దీనిలో జరిగే కుంభకోణాల గురించి విచారించమని ఇంత క్రితమే చెప్పాము. ఎవరు చేసినా, ఏ ఆఫీసరు చేసినా, ఉద్యోగస్థులు ఎవరు చేసిన హెడ్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంటువారు బాధ్యులు, దానికి ఎవరు బాధ్యులయితే వారిని విచారించవలసినదిగా రికమెండు చేయడం జరిగింది. నేను స్వయంగా చూసాను. ఏ డిపార్టుమెంటు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ చూసినా, డిపార్టుమెంటు చూసిన ఎన్.డి.సి. నుంచి వచ్చిన దానిలో దమ్మిడీ కూడా ఖర్చు పెట్టలేకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి?

పవర్‌లూమ్స్ పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగా ఉంది. పవర్‌లూమ్ సెక్టార్‌ను పూర్తిగా కో ఆపరేటివ్ సెక్టారు క్రిందికి తెస్తే, అది ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు క్రిందికి వస్తుంది. మీ డిపార్టుమెంటు క్రిందికి వస్తే, దానిని తప్పకుండా కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా చేయించమని మనవి చేస్తున్నాను.

డెయిరి డెవలప్‌మెంటు విషయం. దీనికి 80 సెంటర్సు ఉన్నాయి. వీటిలో 26 సెంటర్సు మూసి వేశారు. ఒకరు రాసుకుంటూ పోతే ఇంకొకరు పూసుకుంటూ పోతున్నట్లుగా ఉంది. ప్లానింగ్‌లో పొరపాటు ఉండి ఉండవచ్చు. క్రొత్తవి పెట్టేటప్పుడు ఆలోచించి పెట్టాలి. కన్‌స్ట్రక్షన్సుకు రు. 216 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. ఈ యొక్క డెయిరీ మీద. ఎందుకు ఇలా చేసారంటే ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం చేసామన్నారు. మంచిదే. ఒప్పుకుంటాము. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టులోని మిగతా విషయాలు కూడా ఆలోచించాలి కదా? మీరు ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ వారు చేసిన రికమెండేషన్సు అన్నీ అమలు చేయడం లేదు. వారు సివిల్ చీఫ్ ఇంజనీర్‌ను తీసి వేయమన్నారు. 400 మందిని తీసివేస్తే రు. 88 లక్షలు వస్తుంది, మరి అది తీసి వేయలేదు. మిగతా అన్నీ విషయాలు వదలి వేసి మీరు ఎఫెక్ట్ చేసినది ఎవరినీ అంటే 87 వేల లీటర్ల పాలు సేకరించే కేంద్రాలు, 216 లక్షలు కేంద్రీకరించే కేంద్రాలు దీనిలో ఎఫెక్ట్ అయ్యాయి. 11458 మంది ఎఫెక్ట్ అవుతున్నారు. అందులో 5577 ఎస్. సి. బి. సి., ఎస్. టి. లు కూడా ఎఫెక్ట్ అవుతున్నారు. స్మాల్ ఫార్మర్స్‌ను ఈ విధంగా చేసి 26 కేంద్రాలు మూసి వేయాలనుకున్నప్పుడు తెలుగు దేశం సభ్యులు, మేము అందరమూ కూడా ఆందోళన చెంది ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు రాయబారం వెళ్ళాలి అనుకున్నాము. వీటి వల్ల వచ్చే నష్టం చాలా తక్కువ. 400 మందిని తగ్గిస్తే 41 లక్షల రూపాయలు, 200 మందిని తగ్గిస్తే 24 లక్షల రూపాయలు వస్తుంది. వాళ్ళను తీసివేసే బదులు ఒక సివిల్ ఇంజనీర్‌ను, ఒక ప్లానింగ్ అడ్వయిజర్‌ను తీసివేస్తే మీరు తీసివేస్తే సరిపోతుంది. కమిటీ రిపోర్టులో ఏమి చెప్పారు. ప్రభుత్వ సిబ్బందిని ఇవ్వనిదే నడపడానికి వీలు లేదు. నడపము అని చెప్పారు. అందుకొరకు వాళ్ళకు కావలసిన రెండు కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే 26 సెంటర్సు తప్పని సరిగా నిల్పిస్తాము అని చెప్పారు. ఇవ్వమంటే ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు లేదు అన్నారు. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు వల్ల ఎంతమంది ఎఫెక్టు అవుతున్నారు. అదిలాబాద్‌లో 4 సెంటర్సు ఉంటే నాలుగూ క్లోజ్ చేసారు. కనీసం ఒక్కటి కూడా వుంచలేదు. శ్రీకాకుళంలో 5 ఉంటే 3 క్లోజ్ చేసారు. వరంగల్లులో నాలుగు సెంటర్స్ ఉంటే 2 సెంటర్సు క్లోజ్ చేసారు. ఇవన్నీ చేసిన తరువాత అక్కడ ఒక్క సెంటర్‌లో కూడా పాల సరఫరా లేకుండా పోయింది. శ్రీకాకుళం లాంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో

ఇవి ఉండకపోతే ఎక్కడ ఉండాలి? ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రికమెండేషన్సు మీరు ఒప్పుకున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇది ఒక సమస్య కాదు. కమర్షియల్ ఆబ్జెక్టివ్ కాదు. సోషల్ ఆబ్జెక్టివ్ కాబట్టి తీసుకోవాలి. రెండు కోట్ల రూపాయలు ఆర్.టి.సి. కి నష్టం వస్తే మీరు ఇస్తున్నారు. ఇవ్వండి. అదే విధంగా పాల సరఫరా కేంద్రాలకు - ఒక ప్రకటన చేసి ఇవ్వండి. మీరు ప్రకటన చేయండి. ఈ యొక్క సమాధానంలో రెండు కోట్ల రూపాయలు కనుక మీరు ఇచ్చినట్లయితే 24 సెంటర్సు తెరిపించండి. 11 వేల మంది బాగు పడుతారు. మేము చేసిన దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చాక క్లోజ్ చేసారు అనే పేరు మీకు రాకుండా మంచి పేరు తెచ్చుకునే దాని కోసం 24 సెంటర్సును ఓపెన్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. దయచేసి దీనిని పరిశీలించి తప్పనిసరిగా దీనిని చేయించండి.

ఇకపోతే సివిల్ సప్లయిస్‌కు వస్తే ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్, 12-00
సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ అని రెండు వున్నాయి. వీరు చేసే పని వీళ్ళు వారు చేసే పని వారు చేస్తారు. వారికి ఏజెంట్లు లేరు. వీరికి ఏజెంట్లు లేరు. అంటే డిస్ట్రిక్ట్ సప్లయి ఆఫీసర్ ఒకే పని చేస్తారు. డిస్ట్రిక్ట్ మేనేజర్స్, సివిల్ సప్లయిస్ ఒకేదానికి ఏజెంటుగా వుంటారు. అంటే రెండు కార్పొరేషన్‌లని ఒకటి చేయాలని నేను పి. యల్. సి. కి చైర్మన్‌గా ఉన్నప్పుడు రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి వారి డిపార్ట్‌మెంట్ అంగీకరించినా, అంగీకరించకపోయినా ఒప్పించాము. ఇప్పుడున్న కమీషనర్‌కు చెప్పడం జరిగింది. వారు కూడా అంగీకరించినట్లు వున్నది. రెండు కార్పొరేషన్‌లు కలిపి ఒకటి చేస్తే డబ్బు కలిసి వస్తుంది. పొదుపు అంటున్నారు. ఇటువంటి చోట్ల పొదుపు చేయండి, అభ్యంతరం లేదు.

రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అన్నారు. తప్పకుండా యివ్వవలసిందే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది చాలా హర్షించదగినదే. కానీ పాపం వేణుగోపాల్‌గారు ఆరోగ్యం చెడగొట్టుకుని, బ్లడ్ ప్రెషర్ తెచ్చుకొని చేసిన పని అంతా సక్సెస్‌ఫుల్‌గా జరిగేటట్లుగా లేదు. ఏమయినా ప్రయత్నం చేయండి. ఎందుకంటే మనకు వున్న డిమాండులు ఎక్కువ. మనం సప్లయి చేసే బియ్యం తక్కువ మీరు ఎలా చేస్తారో చెప్పండి? డీలర్ల దగ్గరకు పోకముందే బియ్యం మాయమయిపోతూ వున్నవి. పూర్తి సబ్సిడి యిస్తామన్నారు. ఇప్పుడు బడ్జెట్ నోటులో క్లియర్‌గా వున్నది. మా పురకాల తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు పూర్తి సబ్సిడీ లేదు. నేను ఎక్స్ అఫీషియో ఎం. ఎల్. ఎ. గాను, లక్ష్మారెడ్డిగారు తెలుగుదేశం ఎక్స్ అఫిషియో ఎం. ఎల్. ఎ. గాను, అక్కడ సమితి ప్రెసిడెంట్ ఎక్స్ అఫిషియో మెంబరుగాను అటెండ్ అవుతున్నాము. తప్ప మిగతా నాన్ అఫిషియల్ మెంబర్స్‌గా ఎవ్వరూ లేరు. మరి ఈ తాలూకా ప్రత్యే

కతఏమిటి ? మిగతా తాలూకాలకు మాత్రం అన్నిపార్టీలవారు వున్నారు. మరిఈతాలూకాకు మాత్రంలేరు. దానికి ఏమన్నా ప్రత్యేకంగా జి.వో. వచ్చిందా? లేకపోతేమెమోవచ్చిందా? దానిని పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే డీలర్సను ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ఎస్. సి. డీలర్స్, ఎస్. టి. డీలర్స్ ఎంతమంది వున్నారు ? కమీషనర్‌గారు చాలా బాధపడి ముఖ్యమంత్రి సంతకంతో నోటు పంపించారు. చాలా బాగుంది. కానీ ఎస్. సి., ఎస్. టి., బి. సి. లను పెట్టేప్పుడు వాళ్ళకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి ఏమైనా మార్గాలను ఆలోచించాలి. బ్యాంకులద్వారా సహాయం చేయించండి. ప్రభుత్వం బ్యాంకుల ద్వారా వారికి అప్పులు యిప్పించి, వారానికో, 20 రోజులకో, నెలకో తీర్చేటట్లుగా ఏదయినా మార్గం చూపించి ఇప్పిస్తేతప్ప అంతకన్నా వేరే మార్గం లేదు. ఎస్. సి., ఎస్. టి., బి. సి. లు అని చెప్పితే జరిగేదికాదు అని చెబుతున్నాను.

అగస్టు 15వ తేదీన జండా వందనం సందర్భంలో ప్రధాన మంత్రి చేసిన ప్రకటన ఈ రూ. 1-85 పైసలకు కిలో బియ్యం అమ్మమని, ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. వర్కర్స్‌కు రూ. 1-85 పైసలకు కిలో బియ్యం యివ్వమని ఆదేశం వుంది. అది ఇంతవరకు అమలు జరగలేదు. తప్పనిసరిగా చేయాలని ఆ రూ. 1-85 పైసలకు కిలో బియ్యం ఇప్పించమని మనవి చేస్తున్నాను.

పేపర్ మిల్స్ వున్నాయి. దానికి సంబంధించినంతవరకు నేను ఈ మధ్యనే గెలవడం జరిగింది. అది కొన్నికోట్లతో కూడుకున్న సమస్య. అడ్వకేట్ జనరల్‌ను గానీ, స్పెషల్ కౌన్సిల్‌నుగాని పెట్టి కేసును తప్పనిసరిగా పరిశీలించండని రెకమెండ్ చేశాము. మొత్తంమీద మా ప్రయత్నమో, గవర్నమెంటు ప్రయత్నమో, ఏదోవిధంగా జరిగిపోయింది. కేసు నెగ్గారు. సరిపోయింది. కానీ ఈవాళ దేశంలో అగ్రిమెంటు చేసి నప్పుడు ఆలోచించండి. మరి ఫారెస్ట్ ప్రొడ్యూసరీ ఎట్లా వుంది. మార్కెట్ ప్రైస్, అగ్రిమెంట్ ప్రైస్ మూడు సంవత్సరాలు, 4, 5 సంవత్సరాలదాక ఏర్పాటైవుంటే ఎట్లా వుంటుందో ఆలోచించాలి. ఈ విధంగా వున్నట్లయితే ఒక్క పేపర్‌మిల్స్ కోట్ల కొద్ది రూపాయలు లాభం సంపాదించడమే కాకుండా మరి ఫారెస్ట్ ప్రొడ్యూసరీవారికి యివ్వవలసిన అవసరం లేదు. 5 సంవత్సరాల అగ్రిమెంటు అందరితో అయిపోయింది, రాయలసీమవారితో వుంటే వుండవచ్చు కానీ, అక్కడ భద్రాచలం పేపర్ మిల్స్ అందరితో అగ్రిమెంటు అయిపోయింది. వాళ్ళు కొనుక్కోవాలన్నా కొనుక్కోవాలి. అక్కడ 500, 600 మందికంటే ఎక్కువ పనిచేయడం లేదు. ఈవాళ భద్రాచలం పేపర్‌మిల్స్ చూస్తే 50 కోట్ల రూపాయలతో పెట్టుబడి పెట్టిన సంస్థ. అందులో పని చేసేవాళ్ళు 600 మంది. అంటే ఏ విధంగానూ మాన్యువల్ లేబర్‌గా చేయడం లేదు.

ఇండస్ట్రీస్‌గా చేయడం లేదు. మరి అటువంటప్పుడు ప్రభుత్వం ఫారెస్టు ప్రొడ్యూసరీ ఇచ్చేప్పుడు సంవత్సరం సంవత్సరానికి అప్పుడున్న మార్కెట్ ప్రైజ్‌ద్వారా అగ్రిమెంటు చేసుకోండి. కానీ ఆ మార్కెట్ ప్రైజ్ పెరుగుతున్నాకూడా పాత అగ్రిమెంటు ప్రకారం చేస్తామంటేమాత్రం సరైనది కాదు. నష్టం వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సభ్యులందరు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో వారి, వారి అమూల్యమైన అభిప్రాయాలను తెలియజేశారు. ఇది సామాన్యమైన బీద ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్య. ముఖ్యంగా ఈనాడు మనం తింటే చాలదు. లేనివాళ్ళకు పెట్టాలి. వాళ్ళ బ్రతుకులను ఉద్ధరించాలని ప్రభుత్వం ఆశయంగా తీసుకోవడం జరిగిందని ఇదివరకు ఎన్నోసార్లు మనవి చేసాను. సివిల్ సప్లయిస్‌కు సంబంధించినంతవరకు పేదవారికి రూ. 2-00 లకు కిలో బియ్యం కానీయ్యండి, మిగిలిన నిత్యావసర వస్తువులను అదుపులో పెట్టే విషయంలో కానీయ్యండి ప్రభుత్వం అత్యంత శ్రద్ధ తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. పొగాకు ధర మనకు సంబంధించింది కాదు. ఇది సివిల్ సప్లయిస్ క్రిందకురాదు. కబట్టి ఈ విషయంలో నేను సభకు యిచ్చిన ప్రకటనలోనే ఏ విధంగా చర్య తీసుకోవడం జరిగిందనికూడా మనవి చేయడం జరిగింది. పొగాకు రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లభింపచేయడం విషయంలో ప్రభుత్వం అత్యంత శ్రద్ధ చూపిస్తున్నది. సాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వం చేయగలిగినంత సహాయం రైతులకు చేస్తున్నది. క్రితం సంవత్సరం పొగాకుధర క్వింటాల్ ఒక్కింటికి రూ. 175-00 లు, రూ. 180-00 లు, రూ. 185-00 ల వరకు వెళ్ళింది. పొగాకు ధర క్వింటాల్‌కు రూ. 20-00 లు పెంచడం ప్రభుత్వం మొదలుపెట్టింది. ఆనాడు మార్కెట్ ధర రోజు, రోజుకు పెరిగి ఒక సంతృప్తికరమైన గిట్టుబాటు ధర రైతులకు లభింపచేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం, వచ్చే సంవత్సరం ధరలు, పెరగకుండా రూ. 165-00 లకు తక్కువకాకుండా వుండాలి. మధ్యరకం రూ. 167-00 లు, మేలురకం రూ. 170-00 లకు ప్రభుత్వం ముట్టచెప్పే విధానాన్ని ఆలోచించమని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రెకమెండ్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా అహర్నిశలు కష్టపడి రెక్కలు, ముక్కలు చేసుకుంటూ దేశానికి ఇంత కూడుపెడుతున్న రైతులకు సరైన గిట్టుబాటు ధర లభింపచేయడం ప్రభుత్వం ధ్యేయమని మనవి చేస్తున్నాను.

హోటల్ సంగతి గౌరవసభ్యులు సూచనచేసారు. అన్నపూర్ణా కాంటీన్స్ ఇంకా కొన్ని ఓపెన్ చేయాల్సినవి వున్నాయి. సామాన్యంగా ఈనాడు హోటల్స్‌లో ఒక టిఫిన్ తీసుకోవడంకానీ, కాఫీ తీసుకోవడంకానీ నిత్యావసరం అయిపోయిన సంద

ర్భంలో కనీసం నాలుగు వస్తువులైన పేదవారికి తినే అవకాశాన్నికల్పించడం ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యంగా నేను ఈ కాఫీ హోటల్‌వారికి మనవి చేయడం జరిగింది. ఏదో ప్లేట్ భోజనం చాలినా, చాలకపోయినా ఏదో వాళ్ళకువున్న ఆర్థిక విధానంలో వారికి వున్న పేదరికంలో సరిపెట్టుకుంటారు. ఆ విధంగా వాళ్ళకు ఏదన్నా కొంచెం ఆసరాకల్పిస్తే సహాయం చేసినట్లు అవుతుంది. పుణ్యం, పురుషార్థం కలిసివస్తాయి. కాబట్టి హోటల్ వారిని ప్రభుత్వంతో సహకరించమని చెప్పడం జరిగింది. ఏ విధంగా అయినా కొంత అవకతవకలు వుంటూవున్నవి. అన్నీ అనుకున్నట్లు జరగడం లేదు. కాబట్టి పునరాలోచన చేసే విషయంకూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. ప్రత్యేకమైన సమయంలో కాకుండా ఏదో 10 గంటలు దాటినతరువాత మామూలు పరిస్థితికి పోకుండా ఆ వస్తువులు పూర్తిగా పరిపూర్ణంగా రోజంతాకూడా అదే ధరకు అమ్మే విధానంకూడా ఆలోచించాలని గౌరవ సభ్యులు వెంకయ్యనాయుడుగారు చేసిన సూచన విషయంలో మరొకసారి పునఃపరిశీలన చేయడం జరుగుతుందని, ఏదయినాసరే ఒక సంతుష్టికరమైన విధానం అవలంభించడం జరుగుతుందని వారికి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ధరలు పెరుగుతున్నవి. బియ్యానికి ధర పెరుగుతున్నదంటున్నారు. కానీ ఈనాడు పేపర్లలో చూస్తే బియ్యం ధర పడిపోయింది పెరగడంలేదని వుంది. ప్రత్యేకంగా పాత బియ్యం కొనుక్కోవాలని ఆలోచిస్తేతప్ప మామూలు బియ్యం కొనాలంటే రూ. 3-00 ల లోపుకానీ, రూ. 2-80, రూ. 2-85 పైసలకు ఈనాడు బియ్యం దొరుకుతున్నవి.

ఈ ధరల విషయం వచ్చినపుడు ముఖ్యంగా యూనియన్ ప్రభుత్వం మనకు సహకరించకపోవడం ఒక విధానమని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు క్వింటాలుకు రూ. 20-00 ఇష్యూ రేటు పెరగడం జరిగింది. ఇది కేవలం రూ. 2-00 లకు కిలో బియ్యం విధానం మీద ప్రజలకు వుద్దేశించబడింది. ఎవరయితే కడుపునిండుగా తినలేక కాలే కడుపులతో అలమటిస్తున్నారో వాళ్ళ కోసం వుద్దేశించబడింది. ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికి కూడా కేంద్రం ఈ రోజున లెవీ బియ్యం ఇష్యూరేటు రూ. 20-00 లు పెంచడంతో రూ. 2-20 పైసలు కేవలం ఇంకొక 20 పైసలు కిలోకి పెరిగిందంటే ఈ రోజున అది ఎంతో దారుణమైన విషయం.

ఈ విషయంలో కొంతవరకు బాధను మ్రింగి వూరుకోవలసి వస్తున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వమవలంబించే విధానానికి నా అసంతృప్తిని తెలియజేస్తున్నాను. బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. లెవీ బియ్యాన్ని ఎక్కువ తీసుకొంటామంటే 50 పెర్సెంటు కంటె ఎక్కువ తీసుకొనడానికి వీలులేదన్నారు. 19 లక్షల టన్నులు మనకు అవసరము వుండగా కేవలం 10 లక్షల టన్నులు లెవీ నుంచి తీసుకొనడానికి ఒప్పుకున్నారు.

మిగతా బియ్యము ఓపెన్ మార్కెట్టునుంచి కొనుక్కోవలసివుంటుంది. ఈ విధానము జయప్రదము కావాలి. 104 కోట్లు ప్రభుత్వం సబ్సిడైజ్ చేయవలసివస్తున్నది. సక్రమముగా చేయాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. జనతా ప్రభుత్వ కాలములో కంట్రోల్సు తీసివేశారని వెంకయ్యనాయుడుగారు చెప్పారు. దేశమంతా ఒకే విధానమును అవలంభిస్తే బాగుంటుంది. మనము కంట్రోల్సు తీసివేసినంత మాత్రాన ధరలు అదుపులో వుండవు. .దేశమంతా కంట్రోల్స్ తీసివేసి మామూలుగా వుండేటట్లు చేస్తే జయప్రదముగా సాగుతుంది. మన రాష్ట్రములో కంట్రోల్స్ తీసివేస్తే ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలించి అక్కడ ఎక్కువ ధరకు అమ్ముకొనే అవకాశం ఉంటుంది. దీనివల్ల యిక్కడ యిబ్బంది ఏర్పడుతుంది. ధరలు పెరుగుతాయి. అందువల్ల కంట్రోల్స్ తీసివేసే విధానము గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యాన్ని అందరికి అంద చేయాలన్నారు. ఉద్దేశ్యము బాగానే వుంది. ఆచరణలో పెట్టడం సాధ్యము కాదు. ఒక కోటి 30 లక్షల కుటుంబాలకు యిస్తుంటేనే యింత అవుతున్నప్పుడు అందరికి యిస్తే ఎంత డబ్బు అవుతుందో ఆలోచించండి. ఏ విధంగా పూడ్చుకోగలుగుతామనేది ఆలోచించండి. కేవలము ఏదో ఆవేశముతో అనుకొనే విధానము కాని నిజానికి సాధ్యపడే విషయం కాదు. ఇప్పుడు కార్డులున్న వారికి యివ్వగలిగితే కొంతయినా మానవత్వముతో విజయాన్ని సాధించినట్లేఅవుతుంది. నెల్లూరులో వచ్చిన వరదల మూలముగా రంగుపోయిన ధాన్యము విషయంలో ప్రభుత్వం చెప్పిన మాటను ఆచరించడం లేదని చెప్పారు. నా విచారాన్ని వ్యక్తము చేస్తున్నాను. ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎగుమతికి రైతులకు పెర్మిట్స్ ఇవ్వడం, ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చేవారికి అవకాశం కల్గించడం జరుగుతుంది.ఉప్పుడు బియ్యానికి వాడుకొనేవారికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని రైతులకు యిబ్బంది లేకుండా చేస్తాము. 20 వేల టన్నుల ధాన్యానికి, 15 వేల టన్నుల బియ్యానికి పెర్మిట్స్ యివ్వడం జరిగింది. దీనిలో 2 వేల టన్నుల ధాన్యము ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించారు. 50 పెర్సెంటు లెవీ యివ్వాలన్నపుడు 50 పెర్సెంటు లెవీ తీసుకోకుండా ధాన్యాన్ని తమిళనాడులో అమ్ముకొనే అవకాశాన్ని కల్పించాలని తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరినపుడు వారు దానిని ఆమోదించి లెవీ ఏమీ లేకుండా ఈ ధాన్యాన్ని విడిగా అమ్ముకొనే అవకాశాన్ని కల్పించడం జరిగింది. ఇది హర్షించదగిన విషయం. సదరన్ చీఫ్ సెక్రటరీల సమావేశము జరిగినపుడు శ్రావణకుమార్‌గారు 9వ తేదీన అక్కడకు వెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడకు ధాన్యము రవాణా విషయములో బియ్యము రవాణా విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపాలి. మా వర్తకులు మీ వర్తకులు

తెచ్చుకొనే విధానమును అంగీకరించాలంటే తప్పకుండా ఆలోచిస్తామని వారు అన్నారు. మనము ఇప్పుడు బియ్యాన్ని తినము. అక్కడ వాడే అలవాటు ఉంది. కాబట్టి ధాన్యానికి రంగు తగ్గినా పరవాలేదు. అందుబాటు ధరకు దొరుకుతుంది కాబట్టి వారు ఆలోచిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. దీనిని పట్టుదలతో ప్రయత్నం చేస్తాము. రాఘవరెడ్డిగారు ఈ ప్రభుత్వ విధానాలను సరిగా గుర్తించి హర్షించినందుకు ప్రత్యేకముగా వారికి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను, 100 కోట్లు అప్పు 12 పెర్సెంటు వడ్డికి కాకుండా 18 పర్సెంటు వ్యాపారస్తుల వడ్డికి యివ్వడంవల్ల ఎక్కువ యిబ్బంది కలుగుతున్నది. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన వత్తిడి తీసుకురావడం అవసరమనుకొంటాను. 100 కోట్లు ఉదారముగా యిచ్చినందుకు వారికి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. నూనెలు. మనకు 13,500 టన్నులు కావలసివుండగా కేవలము 5, 6 వేల టన్నులు మాత్రమే అందుతున్నాయి. ఒక లక్ష 30 వేల కార్డులకు నెలకు 1 కిలో చొప్పున యివ్వాలంటే 13,500 టన్నుల నూనె కావాలి. దానికి 6 వేల టన్నులు వస్తున్నప్పుడు యిబ్బందిగా ఉంటుంది. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లభించేలా చేయాలి. వేరుసెనగను పండించిన రైతు 20 బస్తాల వేరుసెనగను యితర రాష్ట్రాలకు తీసుకు వెళ్ళడానికి అవకాశమిస్తూ ప్రభుత్వం ఆర్డర్స్ యిచ్చింది. వారికి గిట్టుబాటు ధరవస్తే సంతోషించాలి నూనె ధర కొంచెము ఎక్కువ అయింది. గుజరాతులో ఈ సంవత్సరం పంట దెబ్బ తిన్న కారణముగా అక్కడ నూనె ధర కొంచెము ఎక్కువ అయినది. దీనిలో 2 విషయాలున్నాయి. వేరుసెనగను బయటకు తీసుకు వెళ్ళడంపైన నిబంధన పెడితే ధరలు కంట్రోలులో ఉంటాయి. సరియైన ధర లభించదు. ఫ్రీగా తీసుకువెళ్ళడానికి పెర్మిట్ చేస్తే నూనె ధర పెరుగుతుంది. అటు రైతు. ఇటు కన్స్యూమర్‌కి యిబ్బంది లేకుండా పరిష్కార మార్గము చూడవలసివుంది. సోయాబీన్, యితర నూనెలకు సంబంధించి కోటాను పెంచే విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వముపైన వత్తిడి తీసుకువస్తాము. అటు ఉత్పత్తిదారు, ఇటు కన్స్యూమర్స్ యొక్క ప్రయోజనములను కాపాడే విధంగా ధరలను అదుపులో వుంచడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఎంతో విలువైన సలహాలు యిచ్చినందుకు గౌరవ సభ్యులకు మరొకసారి నాహృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— బియ్యాన్ని సప్లయి చేస్తున్న పేదవారికి ముఖ్యమైన ఇతర నిత్యావసర వస్తువులను కూడా సప్లయి చేస్తామన్నారు. ఎప్పుడు చేస్తారు? టోకు వ్యాపారాన్ని స్వాధీనం చేసుకొంటామన్నారు. నల్గొండ జిల్లాలో రెండవ పంట ధాన్యాన్ని రు. 140/- లకు కొంటున్నారు. అమ్మేవారికి లాభములేదు. టోకు వ్యాపా

రాన్ని గవర్నమెంటు తీసుకొంటే తప్ప కంట్రోలు చేయడము సాధ్యముకాదు. టోకు వ్యాపారాన్ని స్వాధీనం చేసుకొంటారా లేదా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— వారి సూచనతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను అదుపులో వుంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను. టోకు వ్యాపారాన్ని హస్తగతము చేసుకొనడమే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. స్టోర్ చేసుకొనడానికి గిడ్డంగులు ఏర్పాటు చేసుకొన్న తరువాత టోకు వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వపరముగా నిర్వహించడం, ఉత్పత్తిదారులకు వినియోగదారులకు మధ్య వున్న దళారీ తనమును తీసివేయడానికి కృషి చేస్తుంది. త్వరలోనే దీనిని సాధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి :— నిత్యవసర వస్తువు పంపిణి ప్రభుత్వ పరంగా చేస్తామని చెప్పారు. సివిల్ సప్లయిస్ద్వారా ప్రతి గ్రామానికి సప్లయి చేస్తామని చెప్పారు....?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— సివిల్ సప్లయిస్ను ప్రభుత్వపరంగా నిర్వహించాలనేది ప్రభుత్వ ధ్యేయం. ఈ సంవత్సరం ఏడు జిల్లాలలో హోల్సేల్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ హస్తగతం చేసుకోవడం జరిగింది. సివిల్ సప్లయిస్ శాఖద్వారా నిర్వహించడం జరిగింది. మూడు జిల్లాలలో ఫెయిర్ప్రెయిస్ షాప్స్ ప్రభుత్వపరంగా నిర్వహించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. ప్రకాష్ జైన్ (ఆదోని) :— ఇటీవల సివిల్ సప్లయిస్ ఆయిల్పై 25 పర్సంటు లెవి ప్రెయిస్మీద పర్మిట్ యిచ్చారు. ఎన్ని పర్మిట్స్ ఇచ్చారు? ఎంత ఆయిల్ తీసుకున్నారు? ప్రస్తుతం పెట్టిన బ్యాన్ను తొలగిస్తారా? వేరుశనగ విషయం

....

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— రైతుకు ఏ మాత్రం నిబంధనలు లేవు. వేరుసెనగ బయట రాష్ట్రాలలో అమ్ముకోటానికి అవకాశం కల్పించబడింది.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— రెండు కార్పొరేషన్స్ను విలీనం చేస్తారా అని నేను అడిగాను. దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. రు. 1-85 పైసలకు కిలో బియ్యం ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. వర్కర్సుకు సప్లయిచేయాలని ప్రధానమంత్రిగారి ఆదేశాన్ని పాటిస్తున్నారా? తాలూకా ఫుడ్ కమిటీల్లో అన్ని రాజకీయ పక్షాలకు ప్రాతినిధ్యం ఇస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— రెండు కార్పొరేషన్స్ను మెర్జ్ చేయటానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఆహార సమస్య అన్ని పార్టీలకూ సంబంధించింది

కనుక తాలూకా కమిటీలలో మిగిలిన పార్టీలవారికి ప్రాతినిధ్యం కల్పించడంలో ఇబ్బంది లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ :— కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం మనిషికి నెలకు అయిదు కిలోలచొప్పున ఇస్తున్నారు. అయిదు కిలోలతో మనిషికి గడవదు. అంతకుమించి గ్రామాలలో దొరకడం లేదు. ఇంకా ఎక్కువ దొరకటానికి ప్రభుత్వం ఆల్టర్నేటివ్ ఎరేంజ్‌మెంట్స్ ఏమి చేస్తున్నది? పట్టణాలలో బియ్యం దొరుకుతున్నాయి. కానీ పల్లెలలో దొరకడం లేదు. కనుక వేరే బియ్యంకూడా అమ్మించటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అయిదు కిలోలు సరిపోవు. అయినా ప్రస్తుతానికి దానినిబట్టి సరిపెట్టుకుంటున్నాము. ఆర్థిక వనరులబట్టి నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. ఈ అసౌకర్యం పేదలకు కలుగుతున్నప్పటికీ ఏ విధంగా భర్తీ చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నాము. రైతులు, పేదలు ఇబ్బంది పడుతుంటే రిపోర్టు తెప్పించి అవసరముంటే తప్పక సహాయపడతాము.

Sri A. Madan Mohan :— We have suggested during the last Session and I have suggested during the budget discussion also that the State should take over the Food grains instead of the middlemen. It has also come in the newspapers that the Government is seriously thinking about it. Is there any serious exercise going on; because it touches the route of the problem, I wanted to know about this.

Sri N. T. Rama Rao :— We have not decided about it.

ఈనాడు చేపట్టిన కార్యక్రమాన్ని జయప్రదంగా నిర్వహించడమే ప్రభుత్వ ధ్యేయమని భావిస్తున్నాను. ఆహార ధాన్యాలుకాని, ఇతర ధాన్యాలుకానీ, లేదా పప్పు దినుసులుకాని కేవలం ప్రభుత్వపరంగా నిర్వహించాలని లేదు. ధరలను అదుపులో పెట్టటం, పేదవారికి నిర్దేశించిన కార్యక్రమాలను సక్రమంగా నిర్వహించడం ప్రభుత్వ ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నది. వాటి నిర్వహణ అనంతరం ఈ విషయాలు ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ ఏ. మదన్‌మోహన్:— ప్రభుత్వం దీనిగురించి సీరియస్‌గా ఆలోచిస్తున్నదని పత్రికలలో వచ్చింది. ఆ ఆలోచన ప్రభుత్వం వదులుకున్నదా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— వదులుకునే ప్రశ్నే లేదు. టోకు బియ్యం వ్యాపారం ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుందా అని అడిగారు. అది ఆలోచిస్తాము. సాధ్యమయినంతవరకూ అమలు చేయటానికి సిద్ధమవుతాము. మిగిలిన ధాన్యాలు, పప్పుదినుసుల

విషయములో భవిష్యత్తులో తీసుకోవలసిన నిర్ణయంకాని ప్రస్తుతం అటువంటి ఆలోచన లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఆడలేక మద్దెల ఓడు అన్నట్లుగా వుంది ముఖ్యమంత్రిగారి జవాబు. రెండు రూపాయలకు కె. జి. బియ్యం అమలుపరచడానికి నిజంగా వారికి చిత్తశుద్ధి వుందా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే వారి వైఫల్యాలన్నింటికి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని నిందిస్తూ దీనిని దాటవేస్తున్నారు. వారు నిజామాబాదు విచ్చేసిన సందర్భములో జిల్లా పరిషత్తులో నేను స్పష్టంగా వారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. నిజంగా చిత్తశుద్ధివుంటే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని అమలు చేయండి. దానిని అమలుచేయడములో మీరు యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు, మీ యంత్రాంగం అంతా విఫలం అవుతున్నది, పేదవారిని గుర్తించడములో వైఫల్యం చెందుతున్నారు. కనీసం బీడి కార్మికులకు రిక్షా కార్మికులకు అనువచ్చని కార్డ్సు యివ్వలేని పరిస్థితిలో వుంటే మీ కార్యక్రమం ఎలా సఫలం అవుతున్నదంటే దానిని పరిశీలిస్తామన్నారు. ఇంతవరకు దానిని పరిశీలించడంగాని పేదవారిని ఐడెంటిఫై చేయడంగాని జరుగలేదు. దీనినిబట్టి వారికి ఏమాత్రం చిత్తశుద్ధివుందో మాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రతిరోజు చౌకబారు ప్రకటనలు చేయడానికి రాజకీయ స్వప్రయోజనాలకు 2 రూపాయలకు కే. జి. బియ్యం పథకమును వాడుకోవడం సరైనదికాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం. ప్రధానమంత్రిగారు ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. ఫండ్సుద్వారా పేదవారికి రు. 1-85 లకు కిలోబియ్యం యివ్వడానికి నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. అది అమలు జరుగుతుందా లేదా వివరించాలని కోరుతున్నాను. 12-30p.m.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ప్రజలు కేవలం గ్రుడ్డివారు కాదు. ఎప్పటికప్పుడు మనం అనుసరించే విధానము గురించి ఆలోచిస్తూ వుంటారు, విమర్శిస్తూ వుంటారు. కప్ప బావిలోవుండి యిదే ప్రపంచం అనుకుంటుందట. అట్లాగే అక్కడికి వెళ్ళకుండా రెండు రూపాయలకు కే. జి. బియ్యం కార్యక్రమం అమలు చేయడంలేదు అనుకోవడం కేవలం పొరపాటు. ఈనాడు ప్రభుత్వం చేసినటువంటి కార్యక్రమాల్లో అతి ప్రతిష్ఠాకమైనటువంటి కార్యక్రమం, పేదవారికి తిన్నగా వెళ్ళే కార్యక్రమం కేవలం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం కార్యక్రమం అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— Now, Mr. K. Jana Reddy, Minister for Agriculture will reply.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాగార్జునరెడ్డిగారు, వెంకయ్యనాయుడుగారు, నాయకల్‌గారు రాజకుమారిగారు, యతిరాజరావుగారు రాజిరెడ్డిగారు మొదలైన గౌరవ

సభ్యులు వ్యవసాయ డిమాండుమీద మాట్లాడుతూ వారి ఆలోచనలను ఎదుర్కొంటున్న యిబ్బందులను అమూల్యమైనటువంటి సూచనలను చేసి వున్నారు. వాటి అన్నింటిని క్రోడీకరించి నేను జవాబు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. వాస్తవంగా అందరు అనుకునే విధంగా నూటికి 72 మంది వ్యవసాయ వృత్తుల మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారని, అయినా వ్యవసాయ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని వారి ఆదాయం పెరగడానికి వారి అవసరాలు తీర్చడానికి సరైనటువంటి విధానాన్ని రూపొందించడానికి యిప్పటివరకు ప్రభుత్వము పైపు నుండి ప్రజా సంఘాల పైపు నుంచి రాలేదనేది సభ్యుల యొక్క ఆవేదన, ఆందోళన. వాస్తవంగా యీ శాఖకు చాలా న్యాయం చేకూర్చవలసి వున్నప్పటికీ జరుగువలసినంత జరుగలేదని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. కాని వెంటనే అనుకున్న విధంగా అమలులోకి తీసుకురావడానికి గాని విషయాలను పరిశీలించడానికి గాని కొంత సమయం పడుతుందనేది నా ఆలోచన. కేవలం ఒక్క రోజులో మార్పు చేసే పరిస్థితి కాదు. కారణం అనేక మంది మిత్రులు చెప్పారు. కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన వెంటనే రైతాంగానికి చేయలేదనో, లేకపోతే పాత ప్రభుత్వం చేసిందనో లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసేది వుపయోగించడం లేదనో అనేక సూచనలు విమర్శలు చేసి వున్నారు. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించడం గాని గాకుండా అనేక ఏండ్ల తరబడి రైతాంగానికి, గ్రామీణ ప్రజానీకానికి సంబంధించిన విషయం పరిష్కారం గాకుండా వున్నటువంటి విషయం యథార్థము. దానికి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మొత్తంగా చేస్తున్న కొన్ని ఏండ్లుగా వున్నటువంటి ప్రణాళికకు సంబంధించి మాత్రమే యీ విధమైనటువంటి పరిస్థితి అనేది నిర్వివాదమైనటువంటి అంశం. కొన్ని సంవత్సరాలుగా వుంటున్న ప్రణాళికలో ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే మార్పు తీసుకురావాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది. ఎందుకంటే అనేక ప్రణాళికలు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సంబంధించి వున్నవి. అందుచేత రాష్ట్రము, రాష్ట్రంగా మొదలుపెట్టడానికి వీలు లేనివి కొన్ని కేంద్ర పర్మిషను లేనిదే మొదలు పెట్టడానికి వీలు లేనివి కొన్ని వున్నవి. ఇట్లా ఒకటికొకటి ముడిపడి వున్నవి. అందుకని రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు అవినాభావ సంబంధముతో నూటికి 70 మందిగా వున్న వ్యవసాయదారులను, రైతులను గూర్చి వారి సమస్యల గురించి తీవ్రమైనటువంటి ఆలోచన చేయవలసి వుంది. నూతన ప్రభుత్వం వచ్చిన గత 15 నెలలుగా అనేక కొత్త పథకాలు ప్రవేశపెట్టాలని తీవ్రముగా ఆలోచన చేస్తున్నప్పటికీ అనేక మార్పులు చేర్పులు చేసి రైతులను సరైన స్థితిలో నడిపించడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ

ప్రణాళికాబద్ధంగా తీసుకున్న పనులు కొనసాగించడానికి వీలు లేనటువంటి కొన్ని ప్రణాళికలు వున్నవి. కొన్ని నడుస్తున్న ప్రణాళికలను నడిపించడానికి తప్పలేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడడంవల్ల ఆ ప్రణాళికలు అన్ని క్లోజ్ చేసి వేరే ఎప్రోచ్‌కు వెళ్ళే పరిస్థితి లేక వున్నటువంటి బడ్జెటులో వాటిని సక్రమంగా నడిపిస్తూ కొత్తవాటికి తీవ్రమైనటువంటి ఆలోచన చేస్తున్న దశలో యీ శాఖ వుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. బడ్జెటులో ఒకేసారి ఎక్కువ చేయాలనే దానికి వున్న యిబ్బందులు వున్నప్పటికి గౌరవ సభ్యులతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆధునిక సమాజములో బ్రతుకుతూ ఎక్కువ శ్రమను కోల్పోతూ తక్కువ ఆదాయాన్ని పొందుతూ అందరికి ఆహార ధాన్యాలను ముడిసరుకులను అందిస్తున్న పరిశ్రమలో వున్నవారు రైతాంగము. ఇటువంటి ప్రధానమైనటువంటి వ్యవసాయ పరిశ్రమను అతి జాగ్రత్తగా కాపాడడానికి అనేక మార్పులు చేసి వారి ఆదాయాన్ని పెంచడానికి ప్రభుత్వం తీవ్ర కృషి చేయాలని. దాని కొరకు అనేక పరిశీలనలు సమాలోచనలు జరుపుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సర కాలము నుండి దీనిలో ఏమి మార్పులు చేయాలని దానిలో నిమగ్నమై వుందని మనవి చేస్తున్నాను. జనరల్‌గా వున్నటువంటి విషయాలలో ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి కొంత మంది సభ్యులు చెప్పారు. హార్స్ పవరు రేటు తగ్గించి లక్షలాది మంది రైతులను ఆదుకొని వారికి మేలు చేసిందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా వడ్ల రేటు విషయములో గత సంవత్సరం కొంత పడిపోయే దశలో సహకార సంఘాల ద్వారా మర మిల్లుల వారి మీద అనేక రకాల వత్తిడి తెచ్చి మినిమం రేటు కంటే ఎక్కువ వచ్చేట్లు 160, 170, 180 రూపాయల వరకు కూడ రేటు పడిపోకుండా చూచిన పరిస్థితి గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు.

అదే విధంగా యెప్పటికప్పుడు నాచురల్ కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు పీనల్ యింట్రెస్ట్‌ను మాఫీ చేసి పేమెంట్‌ను పొడిగించిన సంగతి రైతులందరికీ తెలుసు. ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్సు గురించి శ్రీ యతిరాజారావుగారు చెప్పినారు. వాటి విషయంలో కూడా స్మాల్ అండ్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్‌కు పీనల్ యింట్రెస్టును తీసివేసి వచ్చే జూన్ వరకు ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్ చెల్లించవలసిందిగా ఆర్డరు చేసి ఉన్నాము. పీనల్, యింట్రెస్టు, యితర యింట్రెస్టులు మాఫీ చేసి ఆ అప్పులను తొందరగా రాబట్టుకొనే యేర్పాటుకు ఆలోచిస్తాము. అయితే యీ శాఖను సంబంధించినంతవరకు గౌరవ సభ్యులందరూ ఆవేదన వెలిబుచ్చితే అంతకంటె నేను యెక్కువ ఆవేదన వెలిబుచ్చితే లేకపోతే వారు చెప్పిన దానిని నేనుయేదో కొంటరు ఆర్గ్యుమెంటు చేస్తే యిది న్యాయం అవుతుందని నేను వ్యక్తిగతంగా భావించడం లేదు. కాని అందులో ఉన్నటువంటి

యదార్థాన్ని ప్రభుత్వ పరంగా చాలా ఆలోచనతో న్యాయం చేయాలని తీవ్రమైన ఆవేదనతో ప్రభుత్వం ఉందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేయగలము. దీనిని కడతేర్చడానికి కావలసినటువంటి మార్పులు యే విధంగా ఉండాలో దాని కొరకు నిపుణులు అయిన వారిచేత యింకా అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన వారితో వ్యవసాయంలో అభివృద్ధి కొరకు యెటువంటి చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుందో, యిక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఒక కమిటీని యేర్పాటుచేసి వారు చేసిన రికమండేషన్స్ ద్వారా ఒక తాలూకాలో కాని ఒక జిల్లాలోని కానిసమగ్రంగా వారియొక్క అభివృద్ధికియే విధంగా దోహదం కల్గుతుందో యింప్లిమెంటు చేసి, ఆ విధంగా లాభదాయకంగా ఉన్నట్లు ఉంటే ఫేజ్ మేనర్‌గా రాష్ట్రానికి చేయడం అంతా వ్యాపింప చేయడం మంచి అని వ్యక్తిగతంగా భావిస్తూ యీ సూచనను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు పెట్టి దీనిని కొనసాగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక మంది ఆవేదనలు వ్యక్తం చేశారు. యీ విషయం అమలులో మాత్రం చాలా యిబ్బందిగా ఉంది. ఇదేమి ఖర్మమో కని మన దగ్గర ఉన్నటువంటి కూలీకి ఒక బీడీ, ఒక చుట్టకు పావలా పైసలు యివ్వాలంటే చాలా యిబ్బంది పడిపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. మెంటల్‌గా అటువంటిది ఉంటుందనేది చెబుతున్నాను. అదే రైతు కూలీ పొరబాటున ఫైవ్‌స్టార్ హోటలుకు పోయి రూ. 5 లు, రూ. 10 లు టిప్పును పెట్టి, అంత కోల్పోవడానికి అయినా మనస్సు అంగీకరిస్తుంది. కాని అక్కడ యివ్వడానికి మాత్రం మనస్సు అంగీకరించదు. కనుక మానసికంగా మార్పు రావాలి. నాగార్జునరెడ్డిగారు గిట్టుబాటు ధర విషయం మాట్లాడినారు. కొంతమంది సభ్యులు ఎరువులు కాని, పెస్టిసైడ్స్ గాని వీటి విషయంలో కేంద్రం ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలని అన్నారు. పెస్టిసైడ్స్ నియంత్రణ కాని కంట్రోలు కాని యీనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేదు. అదే విధంగా ఎరువుల నియంత్రణ కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేవు. ఇవన్నీ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సంబంధించినవి. కొన్ని ఉన్నాయి. ఇవి సక్రమంగా పంపిణీ సకాలంలో వచ్చే విధంగా చూస్తున్నామని చెబుతూ అధికోత్పత్తికి కావలసినటువంటి సబ్సిడీ కావాలని యిప్పుడున్నటువంటి సబ్సిడి పథకాలు గత సంవత్సరం నుంచి బాగా అమలు జరిగే విధంగా చూస్తున్నాము. పప్పుదినుసులు ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. 1983-84లో 5.5 లక్షలు టన్నులు ఉత్పత్తి రావాలని అంచనా వేయగా 5.8 లక్షల టన్నులు సాధించినాము. అంటే 1983-84లో ఆశించిన దాని కంటె యెక్కువ సాధించినాము. అదే టి అండ్ వి పద్ధతి యేదయితే ఉందో ప్రస్తుతం అయకట్టు ప్రాంతంలోనే యిది అమలు జరుగుతోంది. మిగిలిన ప్రాంతాలలో యిది యెక్కువగా అమలు జరగనటువంటి దానిని గురించి అగ్రికల్చర్ ఆఫీ

సర్వీసు తీసుకొని అధికంగా అప్పాయింటు చేసుకోవాలనేది సమస్యగా మిగిలిపోయి, యీ మధ్య టీ అండ్ వి ని ప్రత్యేకంగా యే విధంగా నడపాలి లేక దానికి భిన్నంగా యింకొక రకంగా నడపాలా? అనే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం ఉంది. సబ్సిడీ ఖర్చు పెట్టలేదనేది సరియైనది కాదు. అట్లాగే మినీ కిట్స్ వీటికి సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టినాము. కాని మెట్ట అభివృద్ధి కొరకు హరిజనులకు రూ. 2 లక్షలు సబ్సిడీ యిచ్చిన దానిలో మాత్రం రూ. 1 లక్ష 50 వేలు ఖర్చుపెట్టి అందులో రూ. 50,000 లు ఖర్చు పెట్టని మాట వాస్తవం. అది కొంత డిలే కావడం వల్ల జరిగింది. ఈ సంవత్సరం రూ. 5 లక్షలు గిరిజన రైతులకు మెట్ట అభివృద్ధి పరచుకోడానికి సబ్సిడీ యిస్తున్నాము. బడ్జెట్టులో తక్కువ కేటాయించినామనేది వాస్తవం కాదు. గతంలో బడ్జెట్టులో, యెరువులు కొంటూ ఉండేవారు. ఎరువులు కొనడం వల్ల యెరువులు కొనుగోలు చేయడానికి కొంత బడ్జెట్టును పెట్టుకోవడం జరుగుతున్నది కాని యెరువులు డిపోలు మానివేసి వేయాలనేది ప్రభుత్వ ఆలోచన కాబట్టి యిప్పుడు ఆ బడ్జెట్టును తీసివేసినాము. అది రైతులకు, అవసరం అయ్యే బడ్జెట్టు కాదు. గౌరవ సభ్యులు యతిరాజారావుగారు చెప్పినట్లుగా యిది 4 పర్సెంటు మాత్రమే వ్యాపారం చేస్తూ 96 పర్సెంటు బయట వ్యాపారం చేస్తున్నాము. అంటే సుమారు 76 పర్సెంటు ప్రయివేటు వారు, 20 పర్సెంటు కోఆపరేటివ్ సంఘాలు చేస్తున్నాయి. యీ డిపోలో అగ్రికల్చర్ ఆఫీసు యితర సిబ్బంది ఉండడమే కాకుండా కేవలం ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్స్ లింక్ చేసి యివ్వడమే కాని యీ డిపో ద్వారా అమ్మకం జరగడం లేదు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కొంత కాలం నుంచి మిసప్రాప్రియేషను జరుగుతున్న విషయం సభ్యులకు తెలుసు. అందువల్ల 4 పర్సెంటు వ్యాపారం ఉన్నటువంటి దీని ద్వారా కాకుండా ప్రపంచ సంస్థ అయిన ఆగ్రో సంస్థ ద్వారా అమ్మకం జరుగుతుంది కాబట్టి వీటికి లింక్ చేసి దీని ద్వారానే అమ్మాలనే ఆలోచనతో అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు నుంచి మొదట అమ్మకాన్ని క్లోజ్ చేయడానికి యిన్స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చి ఉన్నాము. ఈ సంవత్సరం నుంచి వ్యాపారం జరగదు. ఉన్నటువంటి స్టాక్ను అమ్ముతున్నారు. ఆ విధంగా మిసప్రాప్రియేషను జరగకుండా వారి ఎఫిషియెన్సీని ఉపయోగించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం దీనిలో ఉంది. అదే విధంగా వ్యవసాయానికి కావలసినది ముఖ్యంగా నీరు, విత్తనాలు, యెరువులు, అప్పులు, మరియు సాంకేతిక సలహాలు. వీటిని సమకూర్చే విషయంలో 1983-84లో 34,800 టన్నులు విత్తనాలు యివ్వాలని అనుకొంటే 36,800 టన్నులు విత్తనాలు పంపిణీ చేసినాము. కాని 1984-85లో 40,000 టన్నులు పంపిణీ చేయాలని టార్గెట్ పెట్టుకున్నాము. సంవత్సరం సంవత్సరం అభివృద్ధి విషయంలో ముందుకు పోతున్నాము.

డూప్లికేట్ పెస్టిసైడ్స్ మార్కెట్లో వచ్చి రైతులను గోల్‌మాల్ చేస్తున్నటువంటి యీ పరిస్థితులను మార్పు చేయడానికి గవర్నమెంటు తరపున రేటు కాంట్రాక్టు మీద టెస్టింగ్ చేసినటువంటి పెస్టిసైడ్స్‌ను వారికి అందించడానికి కొంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్సు గురించి చెప్పారు. ఈ స్కీము కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క అనుమతి లేకుండా చట్టము చేయటానికి వీలులేదు. అది కేంద్రముయొక్క యాక్టు. ఇంతకు ముందే అనేక ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పాను. ఇది వాలంటరీగా పైలట్ బేసిస్‌మీద చేయాలని కేంద్రము అదేశించిన మేరకు చేస్తున్నాము. గతములో కేవలము జొన్న, వరి, వేరుశెనగ పంటలకు మాత్రమే వుండింది. యీ సంవత్సరము చెరకు, పొగాకు, ప్రత్తికి కూడా ఎక్స్‌టెండ్ చేసి, 245 తాలూకాలో నడుపుతున్నాం సహకార సంఘాలద్వారా, గ్రూపు ఇన్స్యూర్ చేయవలసిన అవసరము ఏర్పడుతుంది ఎక్కువ మందికి ఇది ముట్టినట్లు కనిపించడంలేదు. తాలూకాలలో మొత్తము లాసెస్ బేసిస్‌గా తీసుకొని నష్టపరిహారం కట్టించవలసిన పద్ధతి ఉంది. దాని ద్వారా కూడా గత సంవత్సరము కంటే యీ సంవత్సరము బడ్జెటును పెంచి, ఎక్కువమొత్తములో వాళ్ళకు యివ్వడానికి మేమొక పథకము తయారుచేసి వుంచాము. కాని అచరణలో కొన్ని యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. ప్రత్యేకముగా కేంద్రముతో యీ చట్టము గురించి ఆలోచింపవలసిన అవసరముంది.

మెట్టసాగు కొరకు, ఇక్రిసాట్ ద్వారాను, ఐ.సి.ఎ. అర్. ద్వారాను కొన్ని పథకాలున్నాయి. వాటిద్వారా ఇటు అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు ద్వారా అధికోత్పత్తి సాధించడానికి చాలా ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. భూసార సంరక్షణ కేంద్రాలను తొమ్మిదింటిని మూసివేశాము. ఇది కేంద్రము మంజూరు చేసిన స్కీములు. ఎతిరాజారావుగారు చెప్పినట్లుగా వాటికి కావలసిన డబ్బు లేక కేవలము వారి జీతాలకే సరిపోతున్నందున, ఇది నిరుపయోగంగా వున్నాయని భావించి, మూసివేశాము. అక్కడున్న స్టాఫును ఇతర అవసరమున్నచోట్లకు పంపడం. రెగ్యులర్‌గా భూసార సంరక్షణ కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నవాటిద్వారా రెగ్యులర్ పని జరుగుచున్నది. అవితీసివేయడంవల్ల ఎలాంటి ఇబ్బంది వుండదు, అదనంగావున్న సిబ్బందిని మాత్రమే తీసివేశాము. సహకార రంగము గురించి చెప్పారు. ఇవి నిస్సహాకారంగా, అసహాకారంగా పని చేస్తున్నాయని అన్నారు. అది వాస్తవమే. గత సంవత్సరము నుండి తిరిగి సహాకారంగా వుండడానికి పునర్‌నిర్మాణం, పునరుద్ధరణ జరుగుచున్నదని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ దుర్వినియోగం అనేది కొన్ని ఏండ్లుగా వుంది. దీన్ని వెలికితీసి, ఇకనుండి ఇవి జరగకుండా, వుండే విధంగా ఇపుడు చేస్తున్నాము. అంతకు ముందున్న

దుర్వినియోగము గత సంవత్సరముతో పోల్చుకుంటే చాలా తక్కువ. వాస్తవంగా డిపార్టుమెంటుద్వారా ఇప్పుడు కృషి జరుగుచున్నది. ఎవరయినా కంప్లయింట్ చేస్తే, 2, 3 మాసాలలో ఎంక్వయిరీ చేసి, యాక్షన్‌కు ప్రపోజ్ చేయడం జరుగుతుంది. చట్టములో వున్న లొసుగుల మూలాన కొద్దిగా జరిగినప్పటికి, గతం కంటే ఇప్పుడు క్విక్‌గా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుచున్నది. ఎతిరాజారావుగారు చెప్పిన విషయం కూడా వారికి సమయంలో తెలపడం, విచారణ రోజున వారు రాకపోయినట్లు, నాకు ఇన్‌ఫర్మేషన్ వుంది. విచారణ చేసింది దాని సమాధానము కూడా వారికి పంపినట్లు నాకు తెలిసింది.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— కాదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఇప్పుడుకూడా వారు స్యూమోటోగా గాని,వారు తిరిగి కంప్లయింట్ ఇస్తే న్యాయం జరుపుతామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. మెర్జర్ క్రింద సి. సి. బ్యాంకుల్లో ఉద్యోగస్తులు ఇబ్బంది పడుతున్నారని, వాళ్ళు నిస్సహాయత వ్యక్తం చేస్తున్నారని గౌరవసభ్యులు నాగార్జునరెడ్డిగారు చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. మెర్జర్ అనేది అది రైతుకు అందుబాటు కొరకు మంచి పద్ధతి కొరకు పెట్టాలనే ఆలోచన అది పరిశీలనలో మాత్రమే వుంది. దానివల్ల ఇప్పుడు ఇబ్బంది జరగడంగాని, అసహకారం తెలపడంగాని లేదు. చాలా బాగా నడుస్తున్నాయి. గత సంవత్సరము 1982–83లో సి. సి. బ్యాంకు ద్వారా రు. 151 కోట్లు అప్పు యిచ్చాము, సి. ఐ. బి. ద్వారా రు. 68 కోట్లు పైన యిచ్చాము. 82లో వున్నదానికన్నా ఎక్కువ యిచ్చాము. 1982–83 కంటే రు. 155 కోట్లు సి. సి. బ్యాంకుద్వారా, రు. 70 కోట్లు సి. ఐ. బి. ద్వారా అప్పులు యివ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరములో రెండు బ్యాంకులద్వారా అధికమైన అప్పులు యివ్వడం జరిగింది. 1985లో రు. 170 కోట్లు. సి.ఐ.బి. ద్వారా రు. 80 కోట్లు యివ్వాలని ఆశయంగా పెట్టుకొన్నాము. ఆ విధంగా రైతుకు కావలసిన ఇన్‌పుట్స్ ప్రధాన భాగంగా పెట్టుకొని, ఈ విధంగా అభివృద్ధి పథంలో నడుస్తున్నది. దురదృష్టవశాత్తు, తుఫాను వగైరా విపత్తులవల్ల వసూళ్ళు మాత్రం ఆలస్యంగా జరుగుచున్నవి. దాన్ని సక్రమంగా చేయటానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నము చేస్తున్నాము.

గోదాముల విషయములో 15 పర్సెంటు హరిజనులకు యివ్వాలనేది ఒకటుంది. 15 శాతం యివ్వడానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నము చేస్తాము. ఆ లెక్కలు తెప్పించి 15 శాతము యిచ్చారా లేదా చూసి, వచ్చేటట్లు చూస్తానని మనవి చేస్తున్నాము. గోదాముల విషయంలో ఆలస్యము జరిగినమాట వాస్తవమే. కొంత కాలంగా సిమెంటు కొరత

మూలాన కట్టవలసినది కట్టలేదు. సిమెంటు వనరులను సమకూర్చుకొని, నిర్ణయించిన గోదాములను వెంటనే కట్టించడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము. ఎట్టి పరిస్థితులలో లాప్స్ చేయమని మనవి చేస్తున్నాను.

150 రైస్‌మిల్సులో కొన్ని సిక్ అయిన సంగతికూడా గౌరవసభ్యులకు తెలుసు కట్టికూడా నడవని పరిస్థితి వున్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. వీటిని పునరుద్ధరించాలనే ధ్యేయంతో ఆరుమాసాలుగా ఎల్. సి. డి. సి. తో ఇతర సంస్థలతో కరస్పాండెన్స్ చేస్తూ, వాటిల్లో 65 సిక్‌గావున్నవాటిని పునరుద్ధరణ చేయాలనే ఆశయంగా పెట్టుకొన్నాము. అందులో 25 సిక్ మిల్సును ఎల్. సి. డి. సి. అసిస్టెన్స్‌తో రు. 58 లక్షలతో సుమారు ఈ ఏడు ఫేజుడు మ్యానర్‌లో పునరుద్ధరణ చేయాలని తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నాము.

నాగార్జునరెడ్డిగారు చిత్తూరు సూపర్‌బజార్ గురించి చెప్పారు అక్కడ జరిగిన అవకతవకలుంటే నాకిస్తే, వెంటనే ఎంక్వయిరీ జరిపించి న్యాయం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. ఇ. ఎస్. సొసైటీలు 9 మన రాష్ట్రములో వున్నాయి. అవి బాగా పని చేస్తున్నాయని, ఇంకా ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. పశువుల దవాఖానాల గురించి ఎక్కువ చేయాలని సభ్యులు కోరారు. గత సంవత్సరము తక్కువ చేసినమాట వాస్తవమే. ఇప్పుడు మన దగ్గర సుమారు 4109 ఆసుపత్రులున్నాయి. ఏ రాష్ట్రములో లేనంతగా ఎక్కువగా వున్నాయి ఇక్కడ. దీనిలో వివిధరకాల ఆసుపత్రులున్నాయి. వీటికి మందులకుగాను తక్కువడబ్బులుఇస్తున్న మాట వాస్తవమే. యీమధ్యనే రు. 3వేలు ఇస్తున్నదాన్ని రు. 6.9వేలు వరకు పెంచడం జరిగింది. ఈ బ్లూటంగ్ వ్యాధి గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దీని విషయంలో అనేక పార్లు యిక్కడ సమాధానాలు చెప్పాను. దీనికి భారతదేశంలోనే కావలసిన మందులు లేవు కొబట్టి అందించలేకపోతున్నాము. కాని యితర ఉపశమన క్రియలతో సాధ్యమైనంతవరకూ కృషి చేసి యీ బ్లూ టంగ్ వ్యాధి తగ్గించాము. భారత పరిశోధనా శాఖవారితో కలిసి యీ వ్యాధికి మందులు కనిపెట్టడానికి కృషి జరుగుతోంది. ఇకపోతే గాలికుంట వ్యాధి యితర వ్యాధుల విషయంలో వాక్సినైజేషన్ యివ్వడంలో ఎప్పటికపుడు డిపార్టుమెంటు జోక్యము చేసుకొని పని చేసినది. పశువులకు రోగాలను నివారణ చేయడానికి యీ బడ్జటులో తక్కువ డబ్బు కేటాయించిన కాని నేను ముఖ్య మంత్రి గారితో స్వయంగా మాట్లాడడం జరిగింది. వారు తప్పనిసరిగా యీ కార్యక్రమం ముందుకు తీసుకుపోవడానికి అదనంగా డబ్బు ఏర్పాటు చేస్తామని హామీ యిచ్చారు. ఆ మేరకు 100 హాస్పటల్స్, కొత్తవి మరి 100 హాస్పటల్ యిపుడు ఉన్న వాటిని

అప్‌గ్రేడు చేసి యీ విధంగా 200 ఏ సంవత్సరంలో చేయబడినవి ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతులకు యీ 200 హాస్పటల్స్‌ను అందజేస్తున్నాము. యూకలిప్టస్ ఎంత వేసారు, అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. సుమారు 30,825 హెక్టార్సులో వేసారు. కాజు 14,557 హెక్టార్సులోనూ, కాఫీ 2,452 హెక్టార్సులోనూ ఫారెస్టు డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ ద్వారా వేయబడింది. దీనికి ప్రభుత్వం 293.95 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. వేరుశనగ పంట అంక్షల విషయం చెప్పారు. ఆ ఆంక్షలను తీసివేయడం జరిగింది. ఇక చిత్తూరు జిల్లాలోని తడిసిన బియ్యం విషయం చెప్పారు. ఆ విషయం ముఖ్య మంత్రిగారితో చెప్పడం జరిగింది. తరువాత ఆహార ధాన్యాల వ్యాపారాన్ని గురించి, పండ్లు, కూరగాయలు కోల్డ్ స్టోరేజి గురించి చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మంత్రిగారు రైతులు పండించే ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వడం విషయం చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— గిట్టుబాటు ధర విషయంలో నేను ఉపన్యాసం ప్రారంభంలోనే చెప్పాను. ఇక పాల ధర రు. 2-70 కావాలన్నప్పుడు రు. 2-83 పైసలుకు 15 రోజులక్రితమే పెంచడం జరిగింది. అట్లాగే ఆవు పాలు రు. 2-36 పైసలు పడుతుంది. ఇదివరకు వున్న 2 రూపాయలు చాలవంటే యీ విధంగా పెంచడం జరిగింది. ఇక కూరగాయలు, పండ్లు కోల్డ్ స్టోరేజ్ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచనలో వుంది. తరువాత వ్యవసాయ పనిముట్లు తయారీలో మార్పులు తీసుకురావాలని రాఘవరెడ్డిగారు అన్నారు. ఇందుకు శాస్త్ర పరిశోధనకు చాలా తక్కువ ఖర్చుపెడుతున్నారన్నది వాస్తవం కాదు. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు 110 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే 750 లక్షలు శాస్త్ర పరిశోధనకు ఖర్చుపెట్టారు. కాని వడ్డీ యీ మధ్య సి. సి. బ్యాంకునుంచి ప్రాథమిక సొసైటీలకు యిచ్చేది అధికభాగం కేడర్ ఫండ్ క్రింద వారు కోల్పోతున్నారన్నారు. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుంది. ప్రాథమిక సంఘాలకు వడ్డీ లాభంకలిగే విధంగా సుమారు నెల రోజులలో దీనిని పూర్తిచేస్తామని హామీ యిస్తున్నాను. తరువాత మార్క్‌ఫెడ్‌లో కుంభకోణం వుంది అన్నారు. ఈ కుంభకోణం విచారణచేసి తీసివేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. తరువాత డయిరీలో 26 సెంటర్సు మూసివేసేరన్నారు. అది యదార్థం కాని దానిని జస్టిఫై చేయను కాని వాస్తవంగా వాటిలో నష్టం వస్తున్నదన్న విషయం వుంది. అయినప్పటికి బ్యాక్‌వర్డు ఏరియాలలో అవి పెట్టినపుడు పాత ప్రభుత్వం అవి యిచ్చింది కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం తీసివేసిందన్నారు. ఈ చిన్న సెంటర్సు అభివృద్ధికొరకు ఫెడరేషన్ లాస్ అయినా వాటిని వాస్తవంగా తెరవాలని యీ ప్రభుత్వానికి వుంది. అప్పుడే 5 తెరవడానికి ఆదేశం యిచ్చి వున్నాము. అవి నిర్మల్,

వరంగల్‌లో తొర్రూరు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో మరొక జిల్లాలోనూ ఒక్కొక్కటి చొప్పున తెరవడానికి ఆదేశించడం జరిగింది. ఇక పేపరు మిల్లుల విషయంలో గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. దీనికి ఎవరు ఏ విధంగాచేసింది యిక్కడ ఆరోపణచేస్తే యిబ్బంది వుంటుంది. పేపరు మిల్లులకు అగ్రిమెంటు 5 ఏళ్ళు మాత్రమే అని యిక్కడ మిత్రులు చెప్పారు. కాని గవర్నమెంటు కన్‌సెషన్ పేపరు మిల్లులకు బాంబూ సప్లయికి యిచ్చేది 5 ఏళ్లు, కానీ కర్ర యివ్వవలసింది 20 సంవత్సరాలకు అగ్రిమెంటు అయివున్నారు. ఇపుడు అగ్రిమెంటుకు విరుద్ధంగా పోతే కోర్టుకు పోతున్నారు. ఇది చాలా యిబ్బందిగా ఉంది. 20 సంవత్సరాలు కర్ర యివ్వాలని యింత క్వాంటిటీకి 5 సంవత్సరాలు కన్‌సెషన్ యివ్వాలని 5 సంవత్సరాలు ఆ కన్‌సెషన్‌ను రెన్యూ చేయాలని యీ విధంగా అగ్రిమెంటు గత ప్రభుత్వంలో జరిగింది. కాని 5 సంవత్సరాలు కన్‌సెషన్ అయిన తరువాత మరల 5 సంవత్సరాలు కన్‌సెషన్ యివ్వమంటే గత నెలలో కాబినెట్‌లోపెట్టి అట్లా కన్‌సెషన్ యిచ్చేదిలేదని చెప్పాము. ఆ కన్‌సెషన్ తీసివేయడం జరిగింది. ఇక రేటు విషయం కోర్టులో ఉంది. ఇపుడు కోర్టులో మనం సక్సెస్ అయినట్లు గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దానిని మరలా పేపరు మిల్లులవారు కౌంటర్‌చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారన్నారు. దానికి హైకోర్టునుంచి ఎడ్వొకేట్ జనరల్ సహాయంతో వెంటనే ఆ విధంగా కాకుండా చేస్తాము. దాని ప్రకారంగా మనకు కోట్లాది రూపాయలు లాభం వస్తుంది. ఈ విధంగా గత ప్రభుత్వంలో అగ్రిమెంట్సును తిరిగి మార్పులు చేసుకుని గవర్నమెంటు ముందుకు పోతున్నది కాని పెట్టుబడిదారులకు యీ ప్రభుత్వం ఉపయోగపడడంలేదని అటువంటి ఆలోచన యీ ప్రభుత్వానికి లేదని చెబుతున్నాను. దానికిగాను ఫారెస్టులో కొంత పనికిరాని భాగాన్ని వారికి కేటాయించి బాంబూచెట్లు వారే పెంచుకొని మనం యిచ్చిన ఎగ్రిమెంటు క్వాంటిటీని వారే ఫుల్‌ఫిల్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. కాని దానికి లాండుసీలింగు యాక్టు అడ్డం వస్తున్నది. అది కార్పొరేషన్ ద్వారా యివ్వాలా? ఎట్లాగు చేయాలి అనేది ఆలోచన చేస్తున్నది. ఆ విధంగా యిపుడు ఉన్న పద్ధతులకు భిన్నంగా చేస్తామని చెబుతున్నాను. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఇసుకమేట వేసినవారికి ఏమీ యివ్వలేదని రాజారెడ్డిగారు అన్నారు. సుమారు 20 లక్షల 69 వేల రూపాయలు కరీంనగర్ జిల్లా యిసుకమేట వేసినవారికి సబ్సిడీ యివ్వడం జరిగింది. అది పంపిణీ అవుతుంది. తరువాత ఫారెస్టులనుంచి దొంగరవాణా జరగకుండా చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. వైర్‌లెస్ స్టేషన్స్ పెంచడానికి గత బడ్జటులో

కంటే యీ బడ్జటులో ఎక్కువ కేటాయింపు చేయడం జరిగింది. ఇక రైతులకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వడం విషయం మొదటే చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— రైతుకు వడ్లకు ధర యిప్పించే మార్గము చూడాలి.

శ్రీ కె జానారెడ్డి :— నీరు, అప్పు, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలు, ఎరువులు క్రిమి సంహారకమందులు రైతులకు అవసరమని తెలుసు. కేంద్రము నిర్ణయించిన ధరకు కొనుగోలు చేయవలసిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన వుంది. వారు చేయక పోతే మనము అదనపు ధర యిస్తే మనపైన ఆంక్షలు పెడుతున్నారు. క్రెడిట్ లిమిట్స్ వున్నాయి. హోర్డ్ చేస్తే ఇంకొక ప్రమాదము వుంది. దీనికొరకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సరియైన అవగాహనకు రావలసిన అవసరంవుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఒక అవగాహనకు రానపుడు చేయడములో కొన్ని యిబ్బందులను ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. అవసరమైతే కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తెరిగేవిధంగా వారి బాధ్యతలను వారికి తెలియపరిచేవిధంగా ప్రయత్నం చేయాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వనరులను ఉపయోగించి రైతుకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వడానికి, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలను కలుగచేయడానికి పాలసీని నిర్ణయించవలసివుంది. ఇప్పుడున్న పద్ధతులలో వెంటనే కుదరని విషయం తెలుసు. వ్యవసాయములో అనుభవము వున్నవారితో కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, వారి సూచనలు తీసుకొని కేంద్రప్రభుత్వ ఆదేశాలకు భిన్నముగా రాని విధంగా చేసుకొంటే కేంద్రమునుంచి పొందవలసిన హక్కును పొందడానికి ఒక పైలట్ స్కీమును తయారుచేసుకొని ఒక సంవత్సరం ఒక చోట తరువాత మరొకచోట క్రమముగా రాష్ట్రమంతటా ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వంముందు పెట్టి అందరితో ఆలోచనలు జరుపుతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— బ్యాంక్‌వారు వెంబడి తిరుగుతున్నారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— పరిశీలించి, ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆలోచించి ఏయే ప్రాంతాలలో ఈ రేటు తక్కువ వుందనేది ఆలోచించి చెబుతాను.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— కొండప్రాంతాలలోవున్న గిరిజనులను అటు ట్రేడర్స్ రెచ్చగొట్టడంవల్ల అనేక యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఎక్స్‌ట్రిమిస్ట్స్ చెప్పే మాటలు విని అనేక నష్టాలకు గురవుతున్నారు. కొండప్రాంతాలలోవున్న గిరిజనులకు అడవి భూములకు కుటుంబానికి 5 ఎకరాల చొప్పున పట్టా యిచ్చి, వారు పండించిన పంట ప్రభుత్వంద్వారా అమ్ముకొనడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఫారెస్ట్ డెవలప్ చేయడానికి వీలులేనిచోట గ్రామాలకు దగ్గరలోవున్న అడవి భూములను ఎంపికచేసి వాటిని వీకర్ సెక్షన్స్‌వారికి 2 నుంచి 5

ఎకరాలవరకు లీజ్‌కి యిచ్చి, డి. ఆర్. డి. ఏ. ద్వారా సహాయపడి చెట్లు పెంచుకో డానికి అవకాశాన్ని కలుగజేస్తూ జి. ఓ.ను యిచ్చాము. అది వెంటనే అమలులోకి వస్తుంది. గత సంవత్సరం కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించిన 115 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలకు బదులు 120 లక్షల టన్నులు పండించడం జరిగింది. ఇది చాల హర్షించ దగిన విషయం. ఎన్ని యిబ్బందులున్నా మన రైతులు టార్గెట్‌కి మించి పంట పం డించి నందుకు నా తరపున, ప్రభుత్వం తరపున రైతులకు కృతజ్ఞతలు తెలియ చేస్తున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— డెయిరీ డెవలప్‌మెంటు గురించి కేటగారికల్ అస్యూరెన్స్ యివ్వాలి. 28 సెంటర్స్ క్లోజ్ చేశారు. వాటికి 2 కోట్లు యిస్తే సరి పోతుంది. ఫేజ్డ్ మేనర్‌గా ప్రారంభిస్తామన్నారు. 2,3 సంవత్సరాలలో ఆ భవనాలు శిథిలమయిపోతాయి. ఇంకా ఆలోచిస్తామనడం సరి కాదు. వరంగల్లు సెంట్రల్ బ్యాంక్ గురించి చెప్పారు. నా దగ్గర కాగితాలు వున్నాయి. 28వ తేదీన ఎంక్వయిరీ అయితే నాకు 29న ముట్టింది. నాకు అవకాశం యివ్వలేదు. సెక్రటరీ. గోపాలకృష్ణగారికి వ్రాశాను. 3వ సెక్రటరీగారు నాకు రిప్లయి యిచ్చారు. కాగితాలు తెప్పించుకొని చూడండి. ఇప్పుడు కూడ తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. సి. ఎస్. శాస్త్రిగారు సెక్రటరీగా వుండగా పి. ఎ. సి. లో కాగితము యిచ్చాను. వారు వెళ్ళిపోయిన తరువాత వచ్చిన గోపాలకృష్ణగారికి వివరాలు వ్రాసి యిచ్చాను. ఇప్పుడున్న సెక్రటరీగారు వారికి రాలేదని రిప్లయి యిచ్చారు. ఈ మధ్య వారికి నేమ్ కవర్‌లో పంపించాను. 28 ఛార్జెస్ వ్రాసి యిచ్చాను. తిరిగి పరిశీలన చేయాలి. డెయిరీ డెవలప్‌మెంటు గురించి మహారాష్ట్రంలో 4 యూనివర్శిటీలు వుంటే మన దగ్గర ఒక్కటే వుంది. దాని గురించి ఏమి ఆలో చిస్తున్నారు? పేపర్ యిండస్ట్రి గురించి చెప్పారు. నిజమే. 20 సంవత్సరాల లీజ్ వుండవచ్చు. మార్కెటు రేటు ప్రకారం అగ్రిమెంటు చేసుకోవాలి. 5 సంవత్సరాలకు కాకుండా సంవత్సరం సంవత్సరం అగ్రిమెంటు రేటుకు సంబంధించి చేసుకొంటే ప్రభు త్వానికి లాభము, ఫారెస్ట్ నష్టపడదు. అక్కడున్న పేద ప్రజలకు లాభమవుతుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— డయిరీ ఫారమ్స్ గురించి 28లో అప్పుడే ఐదింటికి ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది. మిగతావి కూడా వెంటనే ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. సుమారు ఇంకొక 5, 10 జూన్‌లో తెరవాలనే ఆలోచన ఉన్నది. రెండు కోట్ల రూపాయలు ఫెడరేషన్ ఇబ్బందులకు బట్టీ సబ్సిడీ ఇవ్వాలనే పద్ధతి గురించి

సభ్యులందరికీ తెలుసు. రెండు కోట్ల రూపాయలు అల్‌రెడీ ఇచ్చి ఉన్నాము. ఇంకా కొంత ఇవ్వాలని కూడా....

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— ప్రభుత్వము ఇచ్చినది కరక్టే. నేను కాదనడం లేదు. దానిని దుర్వినియోగం చేసారు. ఖర్చు పెట్టలేదు. వేరే దానిని ఖర్చు పెట్టారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అది నేను ఆలోచించ వలసి ఉన్నది. ఇంకా కూడా ఇవ్వాలని మా మంత్రి వర్గంలో చర్చిస్తున్నాము. ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా సబ్సిడీ మీద అధారపడి ఉన్నవి. అలాంటి డెయిరీలకు కొంత ఇచ్చి ఆదుకోవాలని ఆలోచన జరుగుతున్నది. సాధ్యమయినంత త్వరలో మూసి వేసిన సెంటర్సును తెరుస్తాము. సెంట్రల్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటు మీద వచ్చిన ఆరోపణలకు - ఇచ్చిన సమాధానం బిన్నంగా ఉందని సభ్యులు అన్నారు. కాబట్టి సోమోటో గాని లేక స్పెసిఫిక్ ఆరోపణలతో ఇస్తే వెంటనే మిమ్ములను కూడా హాజరు పరచి విచారణ జరిపిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— నా కాగితం మీ దగ్గర వుంటుంది. మీ ఫైల్‌లో ఉంటుంది. ఒకసారి చూడండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— తెప్పించుకుని పరిశీలిస్తాను. పేపరు ఇండస్ట్రీను ఈ సంవత్సరం, ఆ సంవత్సరం అని కాదు, అగ్రిమెంటు ఆ రోజులలో ఏకంగా 20 సంవత్సరములకు చేసి ఉంది. మధ్యలో ఈ పరిస్థితి ఈ విధంగా ఏర్పడింది. ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం ఇంక్రీజ్ కావాల. పెరిగిన విధంగా ఆ విధంగా ఉంటుంది అని రేటు నిర్ణయించి, వసూలుకి భిన్నంగా కోర్టుకు పోవడం జరిగింది. అదృష్టవశాత్తు కోర్టులో నెగ్గడం, డబల్ బెంచ్‌కు పోవడం జరిగింది. ఇక నుండి అలా కాకుండా, ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరానికి రేటు పెరిగిన ప్రకారం మార్కెట్లో ఉన్న ప్రకారం వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి :— నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా. వారు చెప్పిన దానిలో ఒకటి, రెండు విషయాలకు మాత్రమే సమాధానం ఇవ్వలేదు. అవి ప్రకాశం జిల్లా బ్యాంకులో అవకతవకలు ఉన్నాయి, దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని వాటిని గురించి గత 10 రోజుల క్రితమే వారు నాకు కంప్లయింట్ ఇచ్చినట్లు గుర్తు. అక్కడ జరిగే అవతవకల మీద విచారణ జరిపించి న్యాయం చేకూరుస్తాను. ఆ తరువాత విశాపట్నంలో కుల ప్రాతిపదిక మీద బదిలీ చేసారనే విషయం వ్యక్తపరిచారు. అటువంటిది ఏమీ జరగలేదు. ఏదో కాగితాల మీద వచ్చింది కానీ, డిపార్టుమెంటు తరఫున అటువంటిది జరగలేదు. అది చూసిన

వెంటనే ఆ విధంగా జరగకుండా ఉండడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అని మనవి చేస్తున్నాను. సి. ఏ. డి. లో తక్కువ చేస్తున్నారన్నారు. గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం ఇంకా బడ్జెటు పెంచడం జరిగింది. కానీ కొన్ని అన్ గోయింగ్ స్కీమ్స్ కూడా ఈ సంవత్సరం పూర్తి అయి 7వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సుమారు 400 కోట్ల రూపాయల పైన ఈ రోడ్లు తీసుకోవాలనే ప్రతిపాదన ఉన్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కలిసి పని చేయడానికి అలోచన చేసి, సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ప్రతి పాదనలు పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— నిన్న అంతసేపు మొత్తుకున్నది. రైతు తరపున మాట్లాడేవారులేరు, అర్గ్యూచేసేవారులేరు కనుక ఈరాష్ట్రప్రభుత్వమే ఆయొక్క ఆర్గ్యుమెంటును తీసుకుని కేంద్రంతో పోరాడి రైతుకు సరయిన రేటు ఇప్పించాలని దాని ఎసెన్స్ తీసుకోవాలని చెప్పాము. జానారెడ్డిగారు తీసుకున్న ప్రతి డిపార్టుమెంటూ కూడా మిస్ అప్రొప్రియేషన్, మిస్ యుటిలైజేషన్, మాల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అవుతోంది. బ్యాంకులు గానీ, చేపల పరిశ్రమ కానీ, కో-ఆపరేషన్ గానీ, అడవులు కానీ ఏది చూసినా మిస్ అప్రొప్రియేషనే. అందువల్ల నేను వాటి జోలికిపోవడం లేదు. ఈ రోజు క్వింటాలు ధాన్యానికి రు. 156 లు గిట్టుబాటు ధర అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెంటర్‌కు రికమండు చేసింది. అగ్రికల్చర్ ప్రైస్ కమీషన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాని, దక్షిణాదిలో ఉన్న 4 రాష్ట్రానికి కూడా........

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— రు. 156 లు కాదు. రు. 160. 167, 177 చేసాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— సంతోషమే. రు. 160, 167, 177 మామూలు ఉన్నవాటికి, ఫైన్ క్వాలిటీ, సూపర్ ఫైన్ క్వాలిటీకి ఇవ్వమని చెప్పారు. అదికూడా తక్కువే. పోనీ అంతవరకూ ఇప్పించినా సంతోషమే. అగ్రికల్చరల్ ప్రైస్ కమీషన్ సిఫారసుచేసిన వారిలోనాకుతెలిసిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారంగా సౌత్‌నుంచి రిప్రజెంటేటివ్స్ ఎవరూ లేరు. ఇది చాలా తీవ్రమయిన విషయం. సౌత్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు రెండూ కూడా ప్యాడీ ప్రొడ్యూసింగ్ స్టేట్స్. ఫుడ్ ప్రొడక్షన్ కంట్రోలు ఉన్నవే. పంజాబ్, హర్యానా తరువాత మనంకూడా గణనీయమైన స్థానంలో ఉన్నాము. అలా ఉప్పుడు ఈ ప్రాంతాల ప్రజలయొక్క అభిమతాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని రైతులకు ఏ. పి. సి. లో రేటు ఇప్పించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన గట్టి వత్తిడి తేవాలి. కేవలం లెటర్సు వ్రాస్తే జరిపోదు. దానికి ఆందోళన కార్యక్రమం చేపట్టాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రేటు నిర్ణయించలేదు. నిర్ణయించిన రేటుకు ఎవరూ కొనలేదు. రైతులుపైన ఆంక్షలు లేకుండా వాళ్ళ ఇష్టంవచ్చిన రేటుకు వాళ్ళనే అమ్మ

కోనివ్వండి. లేదా మీరు దాని పైన నిబంధనలు పెడితే మీరు చెప్పిన రేటుకు కొనేటట్లుగా స్పష్టమయిన రేటు చేయండి. దీనికి సమాధానం రాదు. సానుభూతి ఉంది అంటారు. టన్నుల కొలది సానుభూతి ఉంటే లాభం లేదు. అక్కడ ఒక టన్ను వడ్లు కూడా కదలడం లేదు. నెల్లూరు జిల్లాలో కానీ, ప్రకాశం జిల్లాలో కానీ వడ్లు కొనే నాథుడు లేడు. అందుకని రాష్ట్రప్రభుత్వమయినా మీరు నిర్ణయించిన రు. 162, 167ల కొరకు, అన్ని పార్టీలను కలుపుకుని అందోళన చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా? దానికి మీరు నాయకత్వం వహిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఈ సంవత్సరం ఏ. పి. సి. కమిటీవారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు నేను స్వయంగా వారిని కలిసి మా ప్రాంతం నుండి, ఒక మెంబరు ఉండాలని కమీషన్ అధ్యక్షులవారిని గట్టిగా కోరడం జరిగింది. ప్రభుత్వంతోటి కోరామా లేదా అనేది నాకు గుర్తు లేదు. అఇన్ఫర్మేషన్ తరువాత ఇస్తాను. ఈమధ్యన పొగాకు బోర్డులో మట్టుకు 80 శాతం మా దగ్గర పండిస్తున్నాము కాబట్టి మెజారిటీ ఆఫ్ ది నాన్ అఫిషియల్స్ మా దగ్గర నుంచి ఉండాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని చాలా గట్టిగా కోరడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మేము లెటర్ప్ ద్వారా కోరినంత మాత్రాన ఇది జరగదనే మాట యదార్థమే. అందుకొరకు గిట్టుబాటు ధరవిషయంలో కమీషన్‌లో ఇక్కడ మంచి సరయినటువంటి స్థానం ఉండడానికి వీలయినంత తీసుకోవాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రభుత్వ పరంగా వారిని కోరడం జరిగింది. అన్ని పక్షాల వారితో కూడిన ఏ రకమయినటువంటి ప్రజా సదస్సులు ద్వారా కానీ, వేరే విషయాలతో కానీ ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— సంతోషం. మంత్రిగారు కొంతవరకూ దానికి ఫేవరబుల్‌గా రెస్పాండ్ అయ్యారు. ఈ లోగా అఖిల పక్షం వారిని పిలవాలి. అన్ని పార్టీల అభిప్రాయాలు వినాలి. ప్రభుత్వం స్పష్టమయిన ప్రతిపాదనలు పెట్టారా? సదస్సులు, కాన్ఫరెన్సులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పెట్టి బందుకు పిలుపు ఇవ్వడం. all these things may not help much. There should be an all party meeting to thrash out the issues. అందుకని దానికి చొరవ తీసుకుని త్వరలో అన్ని పక్షాలయొక్క రైతు నాయకులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సమావేశాలకు పిలుపునిస్తుందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— పిలిచే ఆలోచనలో ఉన్నది.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి :— నేను మాట్లాడుతూ చాలా పాయింట్లు అడిగాను. మంత్రిగారు వాటిని వివరించలేదు. వివరించలేకపోయినా, అవి దృష్టిలో పెట్టుకోమని

కోరుతున్నాను. కల్టివబుల్ వేస్ట్ ల్యాండ్ ఎకార్డింగ్ టు అవర్ ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టాటిక్స్ ఆఫ్ 1981 కొన్ని వేల హెక్టార్లు ఉంది. దానిని కల్టివేషన్‌కు త్వరలో తీసుకు వస్తారా? దానిని గురించి మంత్రిగారు వివరించలేదు. ఒక హై పవర్ కమిటీని వేసి ల్యాండ్ హోల్డింగ్స్ గురించి కూడా ఒక నివేదిక తెప్పించవలసిన అవసరం వుందని అడిగాను, 1-30p.m. దానికి కూడా సమాధానం చెప్పలేదు. ఇకపోతే తెలుగుదేశం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే సెంట్రల్‌కు సంబంధం లేకుండా అవసరం అయితే వ్యవసాయ కమీషన్‌ను స్వయంగా ఏర్పాటుచేసి రైతులకు న్యాయం చేకూరుస్తుందని ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పారు. దాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. అధునిక పద్ధతులతో వ్యవసాయంలో శిక్షణ యిచ్చేందుకు గ్రామ సీమలలో వ్యవసాయ కళాశాలలు, పాలిటెక్నిక్‌లను నెలకొల్పు తుందని ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పారు. మరేమో సంవత్సరం తరువాత రెండవ బడ్జెట్ ఇది అధ్యక్షా, దీన్ని గురించి ప్రభుత్వం వివరించలేదు.కూరగాయల వుత్పత్తికి కూడా ప్రాముఖ్యత యిచ్చి అవసరమైన రాయితీలు,సబ్సిడీలు ఇచ్చి ప్రోత్సాహిస్తామని చెప్పారు. దానిని గురించి ఏమీ చేయలేదు, లేబర్ ఇన్స్యూరెన్సు గురించి అడిగారు. ప్రక్క రాష్ట్రాలు రెండింటిలో లేబర్ ఇన్సూరెన్సు చేస్తున్నారు. మరి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేబర్ ఇన్స్యూరెన్సు గురించి ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. దాన్ని గురించి మంత్రి గారు వివరించలేదు. కోపరేటివ్ పీనల్ ఇంటరెస్ట్ మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు ఎత్తి వేసింది. ఇక్కడి రైతులకు కూడా దాన్ని అమలుచేసి రుణభారం తగ్గించాలని కోరు తున్నాను. దాన్ని గురించి మంత్రిగారు వివరించలేదు.ఇకపోతే సి, ఎ, డి, బ్యాంకుల ద్వారా అడ్వాన్సెస్ ప్రారంభించామని మంత్రిగారు చెప్పారు. నేను కాదనడం లేదు. ఇప్పుడున్న బ్యాంకులలో దగ్గర దగ్గర 80 శాతం ఓవర్‌డ్యూస్ అయి లోన్‌లు యిచ్చే దానికి అర్హత లేకుండా వుండిపోయినవి. వాటికి ప్రభుత్వ పరంగా సీడ్, మనీ, ఇచ్చి వాటిని రీ రోలింగ్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. రూరల్ బ్యాంకుల అవకతవకలు గురించి సమాధానం చెప్పలేదు. కో-ఆపరేటివ్ కాంట్రాక్ట్ అసోసియేషన్ గురించి ప్రభుత్వము ఇర్రిగేషన్ డిపార్టుమెంటుతో కాని, ఆర్. అండ్ బి. డిపార్టు మెంటుతో కాని వాటికిలాభంవచ్చే పనులతోటి టెండర్స్ సిస్టం కాకుండా ఏదయితే నామి నేషన్ పద్ధతి మీద యిస్తున్నారో ఈవాళ దానిని కోరాను. దాన్ని గురించి ఏమీ చెప్ప లేదు. జూనియర్ డిప్లమా హోల్డర్స్‌కు 1979లో 10వ తరగతి మినిమమ్ క్వాలిఫి కేషన్ అయితే ఈరోజు యింటర్మీడియట్ క్వాలిఫికేషన్‌తో ఇంటర్వ్యూకు పిలిచారు. దీని విషయం ఇంతవరకు చెప్పలేదు. సప్లయి ఆఫ్ మిని కిట్స్ మరి సకాలంలో చేస్తా మన్నారు. కానీ సకాలంలో జరగలేదు. ఇప్పుడయినా దానిని సకాలంలో రైతులకు

అందేటట్లు చూడవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. ఇకపోతే ఆడిట్ విధానం చూద్దాము. రిటైర్ అయిన వుద్యోగస్తులను ప్రయివేటు వాళ్ళతోటి మీరు ఆడిట్ చేయించుకోమని వుత్తర్వులు యిచ్చామని చెప్పారు. కానీ ఆడిట్‌ను స్వంతంగా చేసుకోవాలని అడిగాను. అన్ కల్టివబుల్ వేస్ట్ ల్యాండ్స్ 23.5 లక్షల ఎకరాలు ఉంది. దానిని పేపర్ మిల్స్‌కు ఎందుకు యివ్వకూడదు? నేను ల్యాండ్ సీలింగ్‌లో వచ్చే భూమిని కానీ, మంచి భూమిని గురించి కానీ అడగలేదు. అన్‌కల్టివబుల్ వేస్ట్ ల్యాండ్‌ను అనవసరంగా వుంచే బదులు ఎవరన్నా ముందుకు వస్తే వారికి యివ్వమని అడిగాను. దాన్ని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ఇకపోతే ఒక హై పవర్ కమిటీని........

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆల్ రైట్. కూర్చోండి. టైం లేదు.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి :— అదేమిటి అధ్యక్షా, నేను చెప్పినవాటికి అస్యూరెన్సు యివ్వమనండి. తమరయినా చెప్పండి. వూరికే వూకదంపుడు వుపన్యాసాలు యిస్తే సరిపోతుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కూర్చోండి. మీరు ఉపన్యాసాలు....

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి :— ఇది వుపన్యాసం కాదండి. పాయింట్ బై పాయింట్ అడుగుతున్నాను. వుపన్యాసం అంటే గంటన్నర మాట్లాడుతాము. నేను చెప్పిన వాటిపైన అస్యూరెన్స్ అయినా యివ్వమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— టైం లేదు కూర్చోండి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి) :— అధ్యక్షా, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి రెండు విషయాలు మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో అక్కడ తగిన సిబ్బంది లేనందువల్ల అటవీ సంపద, కలప వంటివి లాంచీలద్వారా ఎక్కువగా అక్రమ రవాణా జరుగు చున్నది. అక్కడ సిబ్బందికి తగిన సౌకర్యాలు సమకూర్చబడలేదు. లాంచీలు లేవు. నాటు పడవలమీద లాంచీల వాళ్ళను వేటాడే పరిస్థితిని వీళ్ళు ఏ విధంగా అరికడతారో ఒకసారి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా కొండమడుగు ప్రాంతాలలో నక్సలైట్ల పేరుతో కొంత మంది ఫారెస్టు సిబ్బందిని భయభ్రాంతులను చేసి యీ దొంగ రవాణా జరిపిస్తున్నారు. దీనిని అరికట్టడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? అక్కడ గిరిజనుల పేరుతో పట్టాలు తీసుకుని, వాళ్ళ భూముల నుంచి యీ కలపను రవాణా చేసుకోవడం కోసం నక్సలైట్ల పేరుతో కొంతమంది భూకామందులు అక్కడకు చేరి అమాయకులైన గిరిజను

లను ఆసరాగా తీసుకుని యీ ఫారెస్టును నరుక్కుపోతూ వున్నారు. దానిని అరికట్టడం కోసం ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు) :— మన మంత్రివర్యులు, మిగతా మంత్రి వర్యులు రైతుల గురించి చాలా వుదారంగా మాట్లాడారు. కో ఆపరేటివ్ లోన్స్, ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్స్ విషయంలో రైతులకు మార్చి 31వ తేదీదాకా వున్న కలెక్షన్ పై పీనల్ ఇంట్రస్ట్ ఎగ్జెంప్షన్ చేయాలన్న విషయం జి. వో. ద్వారా యివ్వడం జరిగింది. ఐ. ఎం. ఎస్. లోన్సు ఎగ్జెంప్షన్ ఇంకా మూడు నెలలు ఎక్స్టెండ్ చేయమని పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని, కో-ఆపరేటివ్ మంత్రిగారిని, అగ్రికల్చర్ మంత్రిగారిని అడిగాను. దాని విషయంలో చాలా సానుభూతిగా అంగీకరించారు. కాపీ ఐ.ఎం.ఎస్. లోన్స్ తరపున పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు వుత్తర్వు యిచ్చినట్లుగా తెలిసింది, యీ పీనల్ ఇంట్రస్ట్ గురించి ఇంకా మూడునెలలు ఎగ్జెంప్షన్ యివ్వమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. యీ సీడ్స్ విషయంలో కోస్టల్ ప్రాంతములో విపరీతంగా నష్టం జరిగింది దయచేసి యీ సీడ్స్ 2 1/2 ఎకరాలున్న రైతులకు యివ్వగలుగుతారా ? అప్పుడు మీ ఉదారత ప్రజలకు అర్థం అవుతుంది. దయచేసి జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో రైతుకు లాభసాటిగా లేదు ఏ పంటలో చూచినాకూడా లాభంలేదు. నష్టంలేదు కొత్తగా ప్లాంటు ఇన్స్టాల్ అయి, కమీషన్ కాకుండా వున్నాయి. అసలు దానిలో లాభం గురించి లేదు. నష్టాల గురించి లేదు.వాటిని ఎందుకు కమీషన్ చేయడంలేదని ప్రశ్నిస్తూ వున్నాను. వనపర్తిలో చాలకాలం అయింది ప్లాంట్ ఇన్స్టాల్చేసి అచ్చంపేటలో ఇన్స్టాల్ చేశారు. కనీసం కొత్త యూనిట్లను అయినా కమీషన్ ఎందుకు చేయలేదు: మీ విధానం, తరువాత రూపొందించుకోండి దయచేసి క్రొత్త యూనిట్సును అయినా కమీషన్ చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకుంటారా ?

శ్రీ వి. మోహన్ రెడ్డి (సిరిసిల్లా) :— అధ్యక్షా. యీ ఎరువులు సప్లయి అనేది 4 శాతం పేరే తీరుగాను; మిగతాది ఆగ్రోద్వారా తెస్తామన్నారు. ముఖ్యంగా మనవి చేసేది, యీ ఆగ్రోద్వారా పంపుసెట్లు కూడా సప్లయి చేయడం జరిగింది. అ పరిస్థితులలో ఎప్పుడో చేయవలసివుండే. మ్రొక్కుయి వంగనిది మ్రానైవంగునా అన్నట్లుగా వుంటుందీ పరిస్థితి ముఖ్యంగా ఫారెస్టు ఏరియాలలో అసలే రహదారులు లేవు, అసలు పూర్వపు ఫారెస్ట్ వాళ్ళే రోడ్లను నిర్మించుకోవడం జరిగింది. దానిని తిరిగి మెరుగుపరచాలంటే వెనుకబడినవారు. ట్రైబల్స్ వున్న ప్రాంతాలలో దగ్గర, దగ్గర

మూడు సంవత్సరాల నుంచి పోరాడుతున్నప్పటికీ చర్య తీసుకున్న వాళ్లు లేరు. పోయిన సారి అసెంబ్లీలో కూడా చెప్పడం జరిగింది యీ విషయం గురించి.

కరీంనగర్ జిల్లా సిరిసిల్ల తాలూకాలో వున్న ఫారెస్ట్ రోడ్ ఎల్లారెడ్డిపేట-మరిపెల్ల రోడ్ జిల్లా పరిషత్తువారు వారి రోడ్ కాదంటున్నారు. ఫారెస్టు వారిని అడిగితే డబ్బు లేదు కాబట్టి వేసే పరిస్థితి లేదంటున్నారు. అర్ అండ్ బికి మార్చి పూర్తి చేయిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— యీ రోడ్ మా నుంచి యివ్వమంటే యిస్తాము. అర్ అండ్ బి వారే వేయాలి. మేము యిచ్చేస్తాము.

శ్రీ వి. మోహన్‌రెడ్డి :— రేంజర్ లెవల్‌లో జీప్స్ యిస్తే జరుగుతున్న అక్రమాలను అరికట్టే పరిస్థితి వుంటుంది.

శ్రీ టి. సత్యలింగనాయకర్ :— కేరళ, వెస్ట్ బెంగాల్, కర్నాటక ప్రాంతాలలో ఫిషరీస్ టెక్నికల్ హైస్కూల్స్ వున్నాయి. మన రాష్ట్రములో ఒక్క హైస్కూలు లేదు. ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటుద్వారా ఫిషరీస్ టెక్నికల్ హైస్కూలును స్థాపించే ప్రతిపాదనలు వున్నవా? ఫిషర్‌మన్ యాక్సిడెంట్ ఇన్సూరెన్సు స్కీము క్రింద 8 లక్షలు యిస్తామని కేంద్రము స్టేటుకు లెటర్ వ్రాశారు. సముద్రములోకి వెళ్ళినపుడు ఫిషర్‌మెన్ చనిపోతే 15 వేలు యివ్వాలి. యీ విషయంలో ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు ఏ విధమైన చర్య తీసుకొనలేదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— నాగార్జునరెడ్డిగారు చెప్పిన 9 లక్షల హెక్టార్స్ విని యోగం కాని భూమి నుంచి కొంత భూమిని సాగులోకి తీసుకువచ్చాము. ఎంత అనే వివరాలు తెలియదు. కళాశాల గురించికాని, అగ్రికల్చరల్ ప్రైసెస్ కమీషన్ గురించి ముందు వారు అడగనే లేదు. యిప్పుడు కొత్తగా చెబుతున్నారు. వాటి విషయం పరిశీలన చేస్తాము. గిద్దలూరు బ్యాంక్ విషయం చర్య తీసుకొంటాను. పీనల్ ఇంట్రెస్ట్ గురించి ఆలోచనలో వుంది. హైపవర్ కమిటీనియామకం అవసరంలేదు. స్పెసిఫిక్‌గా యిస్తే వెంటనే విచారణ జరిపిస్తాను. రాజమండ్రి ప్రాంతములో అక్రమ రవాణా జరుగుతున్నదనేది ఉంది. పోలీసుతో మాట్లాడి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నాం భూములకు పట్టా చేసుకోవడమనేది అసైన్‌మెంట్స్ మొకాసా లాండ్స్‌లో జరుగుతున్నాయి. సెటిల్‌మెంట్స్ పెట్టుకొనడం జరుగుతున్నవి. యీ సంవత్సరం నుంచి యివ్వకుండా చాలావరకు కట్టుదిట్టము చేశాము. చాలావరకు కంట్రోలు అయినది. మోహనరెడ్డిగారడిగిన సిరిసిల్ల తాలూకాలోని రోడ్‌ని ఆర్. అండ్ బి. యివ్వడానికి

సిద్ధముగా వున్నాము. చిల్లింగ్ సెంటర్స్ అచ్చంపేట, వనపర్తి సెంటర్స్ 1000 లీటర్స్ సెండర్స్ రెమ్యూనరేటివ్‌గా వుండదనే విషయం వుంది. దీనిని పరిశీలించి వెంటనే ఓపెన్ చేస్తాము. నాయకర్‌గారు చెప్పిన ఇన్స్యూరెన్స్ విషయం. విన్ననే యిక్కడ సమాధానమిచ్చాను. ఇన్యూరెన్సు క్రింద యిచ్చేది 85 వేలు మాత్రమే అని కాగితముపైన వ్రాయబడి వుంది. రు. 6/లు రాష్ట్రప్రభుత్వం రు. 6/లు కేంద్ర ప్రభుత్వం మొత్తము రు. 12/లు ఒక్కొక్క సభ్యునికి ఇన్స్యూరెన్స్ క్రింద చెల్లించవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఈ విధంగా ఫెడరేషనుకు చెల్లిస్తే వారు ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీకి చెల్లిస్తారు సంఘానికి వ్రాసి క్లయిమ్ చేయడానికి 6 నెలలు పట్టవచ్చు. ప్రతివారు కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలో మెంబరు అయివుండాలి. అన్ని సంఘాలను మరచి పోకుండా వ్రాయాలి. ఇది చాల కష్టముతో కూడిన వ్యవహారము. దీనివల్ల న్యాయము జరగదని. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావించి చనిపోతే రు. 5000/-లు, డిసేబుల్డ్ అయితే రు. 1000/లు ఎక్స్‌గ్రేషియాగా రాష్ట్ర బడ్జెటు నుంచి యిస్తున్నాము. ఈ రు. 5000/లను రు. 15,000/కు పెంచినా యిబ్బంది లేదు. ఒక లక్ష 60 మంది ఫిషర్‌మన్ రు. 6/లు చొప్పున కట్టినా 10 లక్షలు అవుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 12 లక్షలు అవుతుంది. ఎప్పటికప్పుడు 15,000 కలెక్టరు ద్వారా యిప్పించడానికి వీలువుంటుంది. గత 3 సంవత్సరాల అంకెలు తీసుకోన్నా 15000 చొప్పున యిచ్చినప్పటికి 5 లక్షలకు మించదు. రు. 5000/ల నుంచి రు. 15,000 లకు పెంచేది ఆలోచనలో వుంది. కేంద్రమునుంచి వచ్చే వాటాధనము వుండదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే 15,000 యివ్వడానికి సిద్ధముగా వున్నామని చెప్పాము. టెక్నికల్ హైస్కూల్స్ కేరళలో వున్నాయన్నారు. ఇన్ఫరేష్మన్ తీసుకొన్నాను. టెక్నికల్ హైస్కూలు అని ప్రత్యేకముగా ఏమీ లేదు. ఫిషర్‌మన్ వున్న గ్రామాలలోని పాఠశాలల్లో ఫిషరీస్‌కు సంబంధించిన ప్రత్యేకమైన సబ్జెక్ట్ వుంది. దానిలో ప్రవేశము ఏర్పాటు చేసే విషయం వుంది. మన రాష్ట్రములో కూడ ఈ ప్రాంతాలలో ఇటువంటి సబ్జెక్ట్‌ను పెట్టడానికి పరిశీలన చేస్తాము. 1000 లీటర్ల చిల్లింగ్ సెంటర్ రెమ్యూనరేటివ్ అవడంలేదు. ట్రైబల్ ఏరియాస్, బ్యాక్‌వర్డ్ ఏరియాస్‌లో వున్న వాటి విషయంలో కొంత నష్టపడినా పునరుద్ధరించాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది. పరిశీలన చేస్తున్నాము. సాధ్యమైనంత తొందరలో చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. పీనల్ ఇంట్రెస్ట్ పేమెంటును టైమ్ ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలని చెప్పారు. ప్రభుత్వమాలోచిస్తుంది.

SRI K. Bapiraju -— I am unhappy at the way the Minister remarked saying 'ponilend' 'పోనీలెండి' It is an insult to me because he had lot of patience to answer all the points of other

members, but in my case I don't know why he had ignored. ఈ విధంగా ఎగ్జెమ్షన్ వుందని మార్చి 31 వరకూ ఉత్తర్వులు వున్నాయి. ఇప్పుడు ఏప్రెల్ నడుస్తున్నది. ఎట్లా వసూలు చేయాలో తెలియదు. శక్తి వుంటే ఎనౌన్స్ చేయాలి. నేను ఐ. ఎమ్. ఎన్. లోన్స్ గురించి అడిగాను. ఇది పంచాయితీ రాజ్‌కు కూడా సంబంధించింది. ఆ మంత్రిగారు ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. ఈమంత్రిగారు అలో చిస్తామంటున్నారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— గతంలో స్మాల్ అండ్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్‌కు పీనల్ ఇంటరెస్ట్ మాఫీచేస్తూ వచ్చాము. గత డిసెంబర్ ఆఖరు వరకూ ఇచ్చాము. జూన్ వరకూ పొడిగిస్తే బాగుంటుందని వారు సూచించారు. అది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది.

శ్రీ కె. పాపయ్య (రామన్నపేట) :— నల్గొండ జిల్లా కరువు ప్రాంతం, అక్కడ వర్షాలు తక్కువ పడ్డాయి. నల్గొండ జిల్లాలో కొన్ని తాలూకాలకు నాగార్జున సాగర్, శ్రీశైలం, పోచంపాడుల ద్వారా కొంత నీరు లభిస్తే లభించవచ్చు కాని భువనగిరి డివిజన్‌లో ఆలేరు, భువనగిరి, మోత్కూరు, రామన్నపేట తాలూకాలకు ఈ మూడు ప్రాజెక్టుల నుండి నీరు వచ్చే అవకాశం లేదు. పది ఇరవై సంవత్సరాలలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా వస్తే రావచ్చు. ప్రస్తుతం అది కరువు బాధిత ప్రాంతం. అక్కడ గొర్రెల పెంపకంపై బ్రతికేవారు చాలామంది వున్నారు. ఇటీవల వరుసగా వర్షాలు పడటం వల్ల బ్లూ టంగ్ వ్యాధి వచ్చి 50 వేల గొర్రెల వరకు చనిపోయాయి. ఈ విషయం డెప్యూటీ డైరెక్టరు డైరెక్టరుకు తెల్పితే వారు సైక్లోన్ రిలీఫ్ కమీషనర్‌కు వ్రాస్తే వారు పది లక్షలకు బదులు రెండు లక్షలు మాత్రమే విడుదల చేశారు. ఆ డబ్బు ఎంత మాత్రం చాలదు కనుక పది లక్షలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంతోష్‌రెడ్డి :— ఆర్మూరులో పసుపు పరిశోధనా కేంద్రం పెట్టాలని యతిరాజారావుగారు కోరారు. కాని దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. 1951లో కేంద్ర వ్యవసాయాభివృద్ధి సంస్థవారు ఒక కమిటీ వేశారు. అది సుగంధ ద్రవ్యాల దర్యాప్తు కమిటీ. ఆ కమిటీ 1953లో ఒక నివేదిక ఇచ్చింది. ఆ నివేదికలో దేశంలో ఎక్కడైతే సుగంధ ద్రవ్యాలు విరివిగా పండుతాయో అక్కడ రిసెర్చి స్టేషన్లు పెట్టాలని, సూచిం చారు. ఆ రకంగా మన రాష్ట్రంలో గుంటూరు జిల్లాలో దుగ్గిరాల, పెద్దపాలెంలో, అదేవిధంగా తెలంగాణాలో ఆర్మూరులో 16 వేల ఎకరాలలో పసుపు పండుతుంది కనుక అక్కడ రిసెర్చి స్టేషను పెట్టాలని కోరడం జరిగింది. రుద్రూరులో, జగిత్యాలలో పెట్టాము కనుక ఆర్మూరులో పెట్టటానికి వీలులేదని చెప్పారు. ఎక్కడ చెరకు పండు

తుందో అక్కడ పసుపుకు సంబంధించిన కేంద్రం, ఎక్కడ పసుపు పండుతుందో అక్కడ చెరకుకు సంబంధించిన కేంద్రం పెట్టటం సరైనది కాదు. ఆ కమిటీ ఇచ్చిన నివేదిక ఆధారంగా ఆర్మూరులో పసుపు పరిశోధనా కేంద్రం పెట్టవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ కె. పాపయ్య :— మా ప్రాంతంలో మోత్కూరు, రామన్నపేటలో నామమాత్రంగా మార్కెట్లు వున్నాయి. వ్యాపారులు, మార్కెటు నిర్వహించేవారు కలసి కుట్ర చేస్తున్నారు. బండ్లు వస్తే వ్యాపారులు వారి దగ్గరకు వెళ్ళరు. రైతులు వ్యాపారుల ఇంటికి వెళ్లి లెక్కలు చూసుకోవాలి. అందువల్ల రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు కనుక మార్కెటుకు రాకుండా ఇండ్ల దగ్గర వ్యాపారం చేసే వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రాసిక్యూట్ చేయాలి.

00p.m.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పాపయ్యగారు గొర్రెల విషయం ఏదైతే చెప్పారో ఫ్లడ్స్ మూలంగా చనిపోయిన వాటికి కొంత సబ్సిడి యివ్వ డానికి ఏర్పాటు చేశాము. అది మొదట అవసరమైన మేరకు పంపించి వున్నాము. వారు ఎక్కువగా చనిపోయాయి అంటున్నారు. మళ్ళీ లెక్కలు తీసి మళ్ళీ పంపించడానికి ఏర్పాటు చేసే సదుద్దేశం వుంది. అది వెంటనే వారికి అందే ఏర్పాటు చేస్తాము. మోత్కూరు మార్కెటుయార్డులో జరుగుతున్నటువంటి అవకతవకలను వెంటనే పరి శీలించి న్యాయం చేస్తాము. 51లో నివేదిక అందించబడిందని పసుపు రీసర్చ్ కేంద్రాన్ని నిజామాబాదులో సుగంధ ద్రవ్యాల గురించి దగ్గరాలలో పెట్టాలనేది, వారు చెప్పారు. 30,40 ఏండ్లు అయింది కొంత పరిస్కృచేసి కొంత ఆలోచన మిగిలిపోయి వుంటుంది. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు దృష్టికి తెస్తున్నారు. ఆ నివేదికను తెప్పించి అవసరమైన విధంగా ఎక్కడ పెడితె బాగుంటుందో లేకపోతే అక్కడనే అత్యవసరమని భావిస్తే ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య గైకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. పవరులూమ్స్‌కు సంబంధించి, సహకార చట్టానికి వున్నటువంటి హక్కులను యిండ స్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు వినియోగించడానికి అధికారాన్ని దత్తం చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker :— Now I will take up Cut Motions from serial No : 311 to 357.

Mr. Speaker :— The Question is :

To reduce the allotment of Rs. 52,37,25,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

గ్రామాలలో నిత్యావసర వస్తువుల సరఫరా గ్రామ సహకార సంఘాలు పరంగా విధిగా జరుగునట్లు ఆదేశాలు యిచ్చి సక్రమంగా, సకాలంలో అందునట్లు చూచుటలో విఫలమైనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 52,37,25,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

For not taking any suitable action against the corrupt immoral Chairman and Management of Central Co-operative Central Bank, Cuddapah, though the charges are proved in the enquiry.

To reduce the allotment of Rs. 52,37,25,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

For the irregularities Committed in the Prakasam District Co-operative Central Bank in using vehicles sanctioning loans to Coal Societies, irregular promotions and not taking action on PACs where corrupt and Benami transaction are brought to the Notice of the Bank.

To reduce the allotment of Rs. 52,37,25,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

For not going and enquiring in the Benami transactions of Galjaragulla PACs of Bestavaripet taluk, Prakasam District (PACs Primary Agriculture Co-operative Society)

To reduce the allotment of Rs. 52,37,25,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

For not allocating sufficient funds to the Agricultural Development Banks on the point of past loan recoveries where majority of non-recovery of loans are due by Weaker Sections.

To reduee the allotment of Rs. 52,37,25,000/- for Co-operation by Rs. 100/-

హిమయత్‌నగర తాలూకా రంగారెడ్డి జిల్లాలోని Taluka Yamjal Coop. Bank మరియు Beta Singaram Coop. Bank యొక్క జనరల్‌బాడీ సమావేశాలు గత మూడు సంవత్సరాలుగా పెట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

కూరగాయల ఉత్పత్తికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమిచ్చి మొక్కలు, క్రిమిసంహారక మందులు సబ్సిడీ ధరలకు సరఫరా చేస్తామని ఎన్నిక ప్రణాళికలో వాగ్దానంచేసి, అమలు

పరచకపోగా కనీసం ఆకాశానికి అంటుకున్న కూరగాయల ధరలను అదుపుచేయటంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

ఆధునిక పద్ధతుల్లో వ్యవసాయంలో శిక్షణ యిచ్చేందుకు తెలుగుదేశం గ్రామ సీమల్లో వ్యవసాయ కళాశాలలను, పాలిటెక్నిక్‌లను నెలకొల్పుతుంది అని వాగ్దానం చేసిన ప్రభుత్వం కనీసం ఒక్క గ్రామీణ ప్రాంతంలో అయినా వ్యవసాయ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వస్తే వ్యవసాయ ధరల కమీషన్‌ను స్వయంగా ఏర్పాటుచేసి రైతుకు న్యాయం చేకూరుస్తుంది అని ఎన్నిక ప్రణాళికలో వాగ్దానంచేసి ఆ మేరకైనా వ్యవసాయధరల కమీషన్ ఏర్పాటు చేయుటలో విఫలమైనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

మధ్య దళారులపై ఆధారపడి రైతులు పండించే పంటలకు గిట్టుబాటుధర యివ్వ లేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

వరంగల్ పట్టణ కూరగాయల మార్కెట్ స్థలంచాలి నిధులు వుండి కొత్త మార్కెటు ఏర్పాటు చేయకుండా ఇరుకుగావున్న మార్కెట్‌వల్ల ప్రజల యిబ్బందులు గమనించలేని ప్రభుత్వ నిర్లక్షానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

విపత్కర పరిస్థితి ఏర్పడినపుడు రైతులకు ఎరువులు, పురుగుల మందులు సబ్సిడీపై యిచ్చుటకు యత్నించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For not taking action on the concerned officers for not distributing mini-kits in Bestavaripet Samithi in the year 1982-83 and 1983-84 eventhough brought to the notice of the District Collector, Prakasam District.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

For giving 90% loan (IMS) 90% mini-kits limiting to 3 to 4 villages viz: Ravipadu, Kandulapuram, Larja Kota, Nallakaluva of Bestavaripeta Samithi, Prakasam District.

To reduce the allotment of Rs. 117,24,26,000/- for Agriculture by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో కావలసినన్ని బ్రీడింగ్ ఫరమ్‌లేకుండా కావలసిన విత్తనములను సప్లయి చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 20,57,91,000/- for Animal Husbandry by Rs. 100/-

నార్తుసర్కిల్ డెప్యూటీ డైరెక్టరు ఆఫీసంలోవున్న శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో అక్రమ బదిలీలు, పక్షపాతంగాను, అవినీతిలోను జరిగినా అరికట్టుటలో విఫలమైనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 20,57,91,000/- for Animal Husbandry by Rs. 100/-

For not providing vaterinary dispensary at Movutur Sugali Thanda and Nagulavaram where cattle population is more - of Bestavaripeta Taluq, Prakasam District.

Demand No. XXXVII - Dairy Development - Rs. 1,36,65,000/-

To reduce the allotment of Rs. 1,36,65,000/- for Dairy Development by Rs. 100/-

For not functioning the Milk Chilling Centre at Siddipet, though it is installed long back.

To reduce the allotment of Rs. 1,36,65,000/- for Dairy Development by Rs. 100/-

గిరిజన ప్రాంతాలలో చిల్లింగ్ సెంటర్స్ మూసివేసినందున బ్యాంకుల్లో తెచ్చిన రుణాలు చెల్లించుటకు పాలు కొనేవారులేక గిరిజన రైతులు యిబ్బంది పడుచున్నా ప్రత్యామ్నాయం ఏర్పాటు చేయుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1,36,65,000/- for Dairy Development by Rs. 100/-

For not starting Milk Chilling Centre Constructed long back at Pulivendla, Cuddapah District.

To reduce the allotment of Rs. 1,36,65,000/- for Dairy Development by Rs. 100/-

దివిసీమ ప్రాంతంలో సముద్రతీరంలోవున్న రైతులనుండి పాల సేకరణకు ఏర్పాట్లు చేయుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 9,78,93,000/- For Fisheries by Rs. 100/-

కొల్లేరు ప్రాంతంలో సహకారసంఘాల ఆధ్వర్యంలో వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయంలో చేపల పెంపక చెరువులువున్నా ప్రభుత్వం రీసెర్చి సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేయుటలో విఫలమైనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 9,78,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-

దివిసీమ ప్రాంతంలోని మత్స్య పారిశ్రామికులు తాము పట్టిన చేపలను త్వరిత గతిని మార్కెట్లుకు తీసుకుపోవుటకున్నూ విల్వచేయుటకు శీతల కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 9,78,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-

హంసలదీవి గొల్లలమోద కోస్తా ప్రాంతములోని మత్స్య పారిశ్రామిక గ్రామాలను కలుపుతూరోడ్డును వేయకుండుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 9,78,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-

సొర్లగొందివద్ద చిన్న చేపల రేవు నిర్మాణం పూర్తి చేయనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 9,78,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-

For not taking up fish-culture in Minor Irrigation tanks as well as Cumbum Tank of Markapur Division of Prakasam District.

To reduce the allotment of Rs. 27,77,59,000/- for Forests by Rs. 100/-

కడపజిల్లా రాజంపేటనుండి ఎర్రచందనం మద్రాసుకు భారీఎత్తున దొంగరవాణా అగుచున్నా అరికట్టుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduee the allotment of Rs. 27,77,59,000/- for Forests by Rs. 100/-

అదిలాబాద్ డివిజన్‌నుండి, ఖమ్మం డివిజన్ నుండి లక్షలాది రూ. విలువచేసే టేకు దొంగరవాణా అగుచున్నా అరికట్టుటలో విఫలమైనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 27,77,59,000/- for Forests by Rs. 100/-

వరంగల్లు జిల్లా ఏటూరునాగారం అటవీ ప్రాంతంనుండి టేకు హైదరాబాద్ నగరంలోని నాచారం ప్రాంతానికి దొంగరవాణా భారీఎత్తున జరిగినా అరికట్టుటలో విఫలమైనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 27,77,59,000/- for Forests by Rs. 100/-

"అడవుల" రక్షణకు పోషనకు చర్యలు తీసుకోలేని ప్రభుత్వ పరిపాలనకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 27,77,59,000/- for Forests by Rs. 100/-

దివిసీమలోను, బందరు తాలూకాలోను సముద్రతీర ప్రాంతములోని ప్రభుత్వ భూములలోను, కరకట్టలమీదను యుద్ధ ప్రాతిపదికపై సర్వేచెట్లను నాటించి తుఫాను, ఉప్పెన ఉపద్రవములనుండి ప్రజలను కాపాడు బృహత్‌పథకం చేపట్టుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 27,77,59.000/- for Forests by Rs. 100/-

For not providing any infrastructural facilities to the Forest Officer or appointing special squads to save forest wealth such as Gum, Teak, Bamboos in the Forests of Markapur and Giddalur Divisions of Prakasam District.

To reduce the allotment of Rs. 27,77,59,000/- for Forests by Rs. 100/-

ఎర్రచందనము దొంగరవాణా అరికట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

హోల్‌సేల్ వ్యాపారాన్ని స్వాధీన పర్చుకొని నిత్యావసర వస్తువులన్ని చౌక దుకాణాలద్వారా సామాన్యులకు సప్లయిచేయటానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

గత రెండు మూడు మాసాలుగా గ్రామాలకు పామొలిన్ ఆయిల్ సప్లయి చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

2 రూపాయలకు కిలో సబ్సిడీ బియ్యం దఫాలవారిగా కొంతమందికి తగ్గిస్తూ అందరికి అందించుటకు చర్యలు తీసుకోనిదానికి.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా నకిరికల్ తాలూకాకు జనవరి నెల బియ్యం (సబ్సిడి) కోటా కార్డులకు సరఫరా కేటాయించకుండా తగ్గించినందుకు నల్లగొండ జిల్లాకుగూడా అర్హత గల కార్డులకు సరఫరా కోటా యివ్వనిదానికి.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For not checking the distribution of essential commoddi-ties by Fair Price Shops in Cumbum town of Prakasam District which are totally not supplying to the Public.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For not providing sufficient fair price shops atleast one Fair Price Shop to each grampanchayat.

To reduce the allotment of Rs. 104 62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

హోటల్సు యాజమాన్యం సమ్మెచేస్తున్నందున ప్రజలు యిబ్బంది పడకుండా చేయుటలోను, యాజమాన్యంతో సంప్రదించి సమ్మె నివారింపజేయుటలో విఫలమై నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు అందివ్వాలని తెలుగుదేశం దృఢసంకల్పం అని ఎన్నిక ప్రణాళికలో వాగ్ధానం చేసి, సాలుసరి ఆదాయం అని కొన్నాళ్ళు మనిషికి 5 కిలోలు అని యీ విధంగా మార్చుకుంటూ చివరకు సరఫరా చేయలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For total and misuse and failure of the Government in supplying Rs. 2/- per Kilo rice to all sectors of the people upto desired quantity.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

హోటల్లు ధరలు తగ్గించినప్పటికీ ఇంకా హోటల్లలో ఇదివరకటి ధరలకే సరుకులు అమ్మతున్నందుకు సి. ఎమ్. గారి ఆర్డరుకు విలువ లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రింలో కిలో బియ్యం రూ. 4-50 కు అమ్మటాన్ని అరికట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

For indiscriminate appointment of transport contractors by the District Supply Officer, Ongole for transport of Rice from the Food Corporation Depots to the taluk supply points.

To reduce the allotment of Rs: 104,62,07,000/- for Civil Supplies Administration by Rs: 100/-

హైదరాబాదునగరంలో 2 రూపాయలు కిలో బియ్యం సరఫరా చేయటంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Cut Motions were lost:

Mr. Speaker :— The Question is .

"That the Government be Grgnted a sum not exceeding Rs. 52,37,25,000 Under demand No. XXXIII—Co-operation".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 117,24,26,000 under Demand No. XXXIV—Agriculture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 20,57,91,000 under Demand No. XXXVI-Animal Husbandry"

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,36,65,000 Under Demand No. XXXVII—Diary Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 9,78,93,000 under Demand No. XXXVIII—Fisheries."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 27,77,59,000 Under Demand No. XXXIX—Forests."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 104,62,07,000 under Demand No. XXVI Civil Supplies Administration."

(Pause)

The Motion was adopted and the Demands were Granted.

ANNOUNCEMENT

Re : Fixation of Date for withdrawal of nominations for Financial Committees.

2-02p.m. Mr. Speaker: I am to announce to the House that the date for withdrawal of nominations for the Financial Committes is extended up to 1-30 p. m; of 16-4-1984.

Now I adjourn the House to meet at 8-30 a. m; to-morrow. (The House then adjourned to meet again at 8-30 a. m; the next day i. e; on Friday the 13th April 1984)